

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 8 november 2004

*§ 5 Interpellation om insatser mot den skenande ungdomsarbetslösheten (nr 2003:99)
Interpellation om det växande socialbidragsberoendet bland unga (nr 2004:3)*

Anförande nr 1

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Inför denna jätteförsamling ska vi diskutera en väldigt viktig fråga. Det handlar återigen om ett av socialdemokraternas stora löftesbrott. Det handlar om ett av socialdemokraternas större misslyckanden genom att vi i september hade över 2 000 stockholmare mellan 18 och 24 år som var arbetslösa. Det är en ökning med 25 procent sedan Teres Lindberg tillträdde.

Sedan Teres Lindberg tillträdde i Stockholm har också 25 000 människor förlorat jobben i den privata sektorn, den som ska finansiera allt det vi vill åstadkomma i det här huset och den här salen.

Jag har nu, herr ordförande, läst ett väldigt utförligt svar av Teres Lindberg. Det är en rad olika grupparbeten som pågår. Jag kan berätta för Teres Lindberg att det också är en rad olika åtgärder som vidtas. Det är en massa olika sorters åtgärder.

Men det är ingen tröst för dem som långsiktigt vill komma ut i arbetslivet. De som drabbas hårdast av arbetslöshet tror jag är de unga människor som aldrig över huvud taget släpps in på arbetsmarknaden utan som är hänvisade till Teres Lindbergs bidrag, arbetsgrupper, stödpaket och åtgärder.

Jag tycker kanske också, herr ordförande, att Teres Lindberg lite grann borde beröra det faktum att det också finns en socialdemokratisk, vänstersocialistisk regering som ägnar sig åt en rad olika saker som jag inte kan se förenklar företagandet.

När nu 5 000 företag har gått i konkurs under Teres Lindbergs tid vid makten är det intressant att veta lite grann hur vi ska åstadkomma de nya jobben i de nya företagen till de unga arbetslösa människorna, som har blivit radikalt många fler jämfört med när Teres började på det viktiga jobb som hon har.

Jag skulle vilja ha lite kommentarer. Först gäller det förenklingarna för småföretagandet. Man skulle förenkla småföretagandet, sade man. I regeringskansliet och på andra håll tillsatte man en massa arbetsgrupper för att hjälpa till att underlätta småföretagandet. Men ingenting har hänt. Inga förslag har kommit.

Man har lagt förslag om att lägga ner kärnkraften i Sverige delvis eller helt, vilket inte heller rimligen kan stimulera till några nya jobb. Man vill vältra över mer av sjukkostnaderna på arbetsgivarna. Det tror jag inte på något sätt stimulerar nyrekrytering och att fler kommer i arbete, utan det är precis tvärtom: arbetsgivare kommer, herr ordförande, att vara väldigt försiktiga med att rekrytera någon över huvud taget, eftersom de är oroliga för vederbörandes hälsa och undrar om de kommer att ha råd att betala de kostnader som det innebär att anställa människor.

Sedan, Teres Lindberg, har man i regeringen också ägnat sig mycket åt infrastruktur och – hör och häpna – kommit fram till ett krispaket för en helt annan landsända, nu när det plötsligt står klart att General Motors kanske lämnar Trollhättan. Då blir det plötsligt ett krispaket till Trollhättan!

Då, herr ordförande, undrar jag: Vad tänker du, Teres Lindberg, göra för att åstadkomma ett krispaket för Stockholm? Vi får ju inte några infrastrukturinvesteringar i den här regionen, vilket vi behöver – inte minst för att unga människor ska få jobb.

Herr ordförande! Det vore också intressant om Teres Lindberg lite grann ville utveckla sina förslag om att lägga ner Bromma flygplats och att införa biltullar och tala om på vilket sätt detta kommer att hjälpa fler unga till arbete.

Anförande nr 3

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande och denna stora fullmäktigeförsamling! Först vill jag säga att det var lite synd att Mikael inte var här vid förra fullmäktigemötet, då vi hade en ganska lång diskussion kring just ungdomsarbetslösheten. I det ärende som vi behandlade då fanns det också bilagt en rapport kring ungdomsarbetslöshet som presenterades för kommunstyrelsen precis innan sommaren.

Den visar på att vi under våren har avsatt i runda slängar 25 miljoner kronor för att komma till rätta med ungdomsarbetslösheten. Det finns faktorer som man alltid måste ta hänsyn till när det gäller arbetslöshet. Likaväl som du gör det är jag beredd att ånyo stryka under hur viktigt det är att vi med kraft tar tag i de här frågorna.

När det gäller just ungdomsarbetslösheten skulle jag vilja säga att vi har gjort väldigt mycket. Det visar inte minst de siffror som kom nu senast, där vi ser att vi har en minskning från september 2003, då det fanns 245 långtidsarbetslösa ungdomar i staden, till september 2004, för lite drygt en månad sedan, när det fanns 56 långtidsarbetslösa ungdomar. Det är en minskning på ett par hundra procent, skulle jag vilja säga.

Jag tycker alltså att vi har gjort väldigt mycket. Men jag vill ändå säga att det självfallet inte är nog. Jag har en nollvision när det gäller ungdomsarbetslösheten. Jag tycker inte att någon som är ung ska stå utanför arbetsmarknad, utbildning eller vad det än må vara på grund av de effekter som det för med sig att hamna utanför.

Också därför har vi fattat beslut – om jag inte missminner mig reserverade sig moderaterna mot det – om att jobba med just den gruppen unga som är utanför. Såväl

Stockholm som alla andra kommuner och nationen som sådan saknar egentligen erfarenheter av att jobba med just den gruppen.

Du lyfter fram olika frågeställningar i framför allt din interpellation, där du pratar om kommunal- och landstingsskatter, och i ditt anförande pratade du om huruvida Bromma flygfält ska kunna ge nya arbetstillfällen. Det är klart att även det är viktiga frågor, som vi skulle kunna ägna oändligt många timmar åt att diskutera. Men jag tror inte att just de frågorna skulle ge mer positiva än negativa effekter, vilket du låter antyda.

Anförande nr 4

Borgarrådet Söderlund (m): Herr ordförande! Socialdemokraterna är mästare på att lägga ner företag på ett visst kontor och sedan sätta igång åtgärder på ett annat kontor. Teres Lindberg är uppfylld av att hon sätter igång åtgärder. Men det är ingen tröst för företag som stängs och folk som blir av med jobben. Man vill inte vara satt i åtgärder, utan man vill ha ett riktigt jobb och ett riktigt företag.

Om man då, Teres Lindberg, frågar företagare och andra som är berörda av nya arbetstillfällen vad de tycker är viktigt, då säger de att det är viktigt med lågt pris på energi, och då tycker de att det är viktigt med en citynära flygplats, kommunikationer och infrastruktur. De tar alltid upp de frågorna, Teres Lindberg.

Då måste vi få prata om de frågorna. Man kan inte försöka vara i en egen mussla utan att vara berörd av omvärlden. Vad är det som skapar de nya jobben, så att de unga har någonstans att gå till jobbet? Det är det frågan handlar om.

Då är Teres Lindberg jättestolt därför att den väldigt stora, dramatiska ökning som fanns i samband med att den här interpellationen lades för ett år sedan inte är fullt så hög längre. Det är Teres väldigt glad för, och det är även jag glad för. Problemet är bara att minskningen består i att åtgärderna har fördubblats. Nu är det dubbelt så många som går i åtgärder, och det är Teres glad över. Men jag är inte fullt så glad. Jag hade tyckt att det vore roligare, Teres Lindberg, om de unga människorna hade haft ett jobb att gå till.

Vi vet alla vilka konsekvenser det får när unga människor aldrig kommer ut i ett riktigt arbete utan från början är hänvisade till åtgärder, bidrag och olika typer av stödfunktioner. Det är mycket stor risk att de kommer att få svårigheter i livet, att de aldrig riktigt kommer in på arbetsmarknaden, att de är hänvisade till ett liv i bidragsberoende.

Det vill inte du, och det vill inte jag. Då måste man, herr ordförande, ha en seriös diskussion om hur man åstadkommer ett bra klimat där jobben blir fler.

Då är det, herr ordförande, intressant att veta en del saker. Nu hade ni en övning, ett i och för sig bra samtal, häromveckan. Du var med, och jag var där. Det var ett samtal med företrädare för det lokala näringslivet. De påpekade bland annat att det har dragits in 10 miljarder kronor. Du har dragit in 10 miljarder kronor i köpkraft i den

här regionen. För handeln har det stor betydelse. Det betyder att de inte kan anställa fler utan att de snarare har lägre försäljning och måste avveckla och minska kostymen bokstavligt talat.

Det är viktiga frågor att diskutera. Politiken hänger ihop. Man kan inte ha ett visst kontor som lägger ner företag och ett annat kontor som jobbar med stödåtgärder och tro att man långsiktigt förbättrar möjligheterna för unga människor att få arbete, för det gör man inte.

Därför, herr ordförande, är det fortfarande intressant att veta: Vad är din syn på att det inte har kommit fram några förenklingar för småföretagen, att kärnkraften ska läggas ner, att sjukkostnaderna ska läggas på arbetsgivarna och att vi inte får något bra paket för infrastrukturen? Och varför envisas ni med att lägga ner Bromma flygplats och införa biltullar? På vilket sätt får fler unga jobb med den politiken?

Anförande nr 5

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande! Du efterlyser själv en seriös diskussion. Då tycker jag faktiskt att vi ska vara seriösa.

I din interpellation frågar du: ”Är du beredd att uppvakta regeringen i syfte att underlätta möjligheterna för unga att komma in i arbetslivet genom att göra det lättare för företag att anställa?”

Mikael Söderlund! Jag har facklig bakgrund. Jag har studerat arbetsmarknadspolitik och arbetsrätt på universitetet. Jag vet precis vad jag talar om. Men jag vet inte riktigt om du vet det.

Vi pratar om att göra det lättare att anställa. Det finns inga som helst problem att anställa. Ska vi ha en seriös diskussion måste vi prata om det ni egentligen vill prata om.

Det är inte alls svårt att upprätta ett anställningsavtal eller göra en anställning. Det jag tror att ni avser när ni säger som ni säger är att det ska bli lättare att avskeda och att man då ska få avskeda vem man vill, det vill säga att arbetsmarknaden ska göras otryggare. Jag antar att det är det du menar. Annars finns det egentligen inga arbetsrättsliga problem som skulle göra det svårare för ett företag att anställa.

Du hänvisar till det möte som vi hade. Det var lite synd att du kom sent igen, för det var faktiskt så att man på det mötet samstämt – jag minns att det fanns instämmanden från den borgerliga sidan – sade att det regeringen gjorde i Trollhättan var väldigt positivt, fast du vill påskina att det var något negativt.

När det gäller den minskade köpkraften: Det är väl klart att man från handeln uttrycker sig som man gör. Men vi måste också fundera på: Om detta inte hade gjorts, vad hade det inneburit? Hur mycket nedskärningar hade vi då inte behövt göra i den offentliga sektorn, för att inte tala om det sjunkande skepp som ni lämnade efter er på landstingssidan?

Hur gör vi nedskärningarna? Jo, vi säger upp anställda i den offentliga sektorn. Och vad gör de anställda i den offentliga sektorn? Jo, de handlar också på Hennes & Mauritz och Ikea – eller hur?

Du talar om minskad köpkraft genom den skattehöjning som vi var tvungna att göra för att få stadens – och landstingets – verksamheter att fungera, men det finns också en annan sida. Det handlar om arbetande händer och fötter som också ger en inkomst, som också är en köpkraft ute i det privata näringslivet.

Nej, du, Mikael Söderlund, ska vi ha en seriös diskussion tror jag att vi behöver ha långt mycket mer tid, och då ska vi inte hålla på med politiskt slaskande.

Anförande nr 6

M a l i n S t r i d (fp): Herr ordförande! Jag gick ut gymnasiet 1990. Vi var rätt många som då blev ganska överraskade, för vi var vana vid att det var jättelätt att få sommarjobb – de nästan kastade jobben efter en. Alla äldre kompisar hade gått ut gymnasiet med lite halvtaskiga betyg och fått jobb på en gång, nästan kastade efter sig allihop. Och så plötsligt kom det som en kall, våt filt över hela arbetsmarknaden, och det blev inte alls på samma sätt för oss när vi kom ut. Väldigt många fick börja sina år i vuxenlivet som arbetslösa.

Det blev folk av de flesta i alla fall. Men för alldeles för många gick det inte så himla bra. Det är inte så bra att börja vuxenlivet utanför. Självförtroendet får en knäck, och man har en känsla av att man har alldeles för mycket fritid och alldeles för lite framtid.

För en del gick det riktigt illa. Det är helt enkelt inte särskilt nyttigt att inte ha ett jobb att gå till på morgonen, så att man kan ligga och såsa hela dagen. Det är inte bra för självförtroendet, och det är inte särskilt bra för förmågan att sedan kunna rycka upp sig igen.

Därför blir jag lite orolig när jag ser inställningen till allt det bra som ändå görs i den här staden för att få folk som är utanför att komma in på arbetsmarknaden. Vi har till exempel Jobbcentrum i Skärholmen, där man ser företrädare för majoriteten yttra sig och säga: Ja, ja, det är väl bra, men det är inte det enda som är bra. För resten heter det inte jobbgaranti längre, utan det heter jobbfokus.

Det är som om det är något fel på det som görs där, trots att vi ser att väldigt många människor kommer ut i jobb och att det går bra för dem.

Jag tror tvärtom att det är väldigt bra att man ser till att ingen går sysslolös utan att alla har något att göra varje dag. Man ska se till vad folk *kan* i stället för till vad folk *inte* kan.

Jag skulle vilja fråga borgarrådet: Vad är det för fel på det de gör i Skärholmen? Är det fel att se till att folk alltid har något att göra, att se till att folk inte går sysslolösa? Är det något fel på det?

Anförande nr 7

Birgitta Holm (m): Ordförande, fullmäktige, Teres! Den här interpellationen, som Mikael Söderlund har skrivit, är skriven den 24 november 2003, det är den 14 januari 2004 han får svar, och det är nu interpellationen kommer upp till debatt.

Jag hade inte tänkt säga någonting, för det känns som om det bara är floskler som är skrivna. Men jag måste säga: Jag blir förvånad över dig, Teres. Du är den högsta ansvariga i staden för att människor ska ha arbete. Jag tycker att den inställning du har till Mikael och alla ungdomar som är arbetslösa är katastrofal. Jag tycker att det är skrämmande att Stockholms stad har ett borgarråd som kastar ur sig en massa goja. Jag tycker att det är en skam.

Jag har suttit och antecknat och blir alldeles upprörd. Jag vet egentligen inte vad du säger: seriösa anställningar, handel, skattehöjningar, baksida, händer och fötter, köpkraft, politiskt slaskande – och avskeda.

Men, Teres, det är väl ingen som har pratat om att avskeda? Vi pratar ju om att vi vill att unga människor ska komma in på arbetsmarknaden, att de ska få jobb och inte vara i en massa projekt, så att ni får fina stapeldiagram. Det handlar ju om att varje människa ska ha ett arbete och få en möjlighet att komma in på arbetsmarknaden. Det handlar inte om att avskeda. Det handlar inte om någon baksida eller om händer och fötter.

Jag tror att du försöker ta dig ur en situation som du inte klarar. Det är skam att vi ska behöva ha ett borgarråd som inte kan sina frågor. Jag tycker det är synd och skam, och det är förskräckligt för alla människor som är arbetslösa, framför allt de unga människor som är arbetslösa.

Det är inte länge sedan vi var unga och inte hade något arbete. Man får inte glömma bort det. Jag tycker att det är en skam för Stockholm med dina uttalanden!

Anförande nr 8

Borgarrådet Lindberg (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med det sista: Birgitta Holm gjorde ännu ett väldigt oseriöst inlägg från moderaterna. Jag måste säga att det var det mest oseriösa inlägg jag har hört på mycket länge.

Till Malin Strid: Jag håller helt med dig. Jag tycker verkligen att Jobbcentrum i Skärholmen är väldigt bra, och jag rekommenderar alla som inte har varit där att göra ett besök på Jobbcentrum i Skärholmen. Där får man verkligen se Stockholms stad i sitt esse eller Skärholmens stadsdel i sitt esse. Det är en oerhört bra verksamhet som pågår därute. Men det är inte bara med Skärholmen man jobbar, utan man jobbar i princip med hel södra sidan av Stockholm.

På motsvarande sätt finns det likheter med det man jobbar med ute i Kista, där man jobbar med hela Järvaområdet. Man har numera också vidgat området, så att man med stöd av Kompetensfonden jobbar med Kompetens nord, precis som Jobb-

centrum i Skärholmen har vidgats till att bli något man kallar Kompetens syd. Tanken är nu att man ska vidareutveckla de här metoderna för att få en bra verksamhet.

Det jag känner mig lite skeptisk till är er inställning att ni tror att likställighet skulle lösa problemen i staden. Så är det ju inte. Våra stadsdelar ser väldigt olika ut, och de ska kanske göra det också. Jag tycker att de ska göra det, för hela fördelen med stadsdelsnämndsorganisationen är ju att man i sin egen stadsdel hittar verksamheter som passar för just den stadsdelen, för medborgarna som bor där och för problemen som finns just där. Jobbcentrum i Skärholmen är också en effekt av just detta, att man har fokuserat på vilka problem man har och hur man ska lösa dem.

I många delar har det varit väldigt bra. Det är klart att man också har spridit de erfarenheterna över hela staden. Det tar man till sig och vidareutvecklar på sitt sätt, så att det passar de egna verksamheterna, den egna organisationen och den kultur som finns i den aktuella stadsdelen. Jag skulle snarare vara främmande för att se den likställighet som ni föreslår.

Sedan vill jag också lyfta fram det förebyggande arbete som jag blir mer och mer skrämmd över att det saknas. Det handlar om satsningen på Navigatorcentrum, som vi har lyft fram just för att komma åt att många ungdomar faller mellan stolarna: de hittar ingen plattform, de söker inte arbete, och de kommer inte vidare till studier, utan de hamnar helt enkelt utanför.

Vi måste hitta ett system för att följa upp de ungdomarna. Vi vet ju allihop att om man hamnar i ett långvarigt utanförskap gentemot samhället kommer man också att få problem.

Anförande nr 9

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Det var meningen att det skulle vara ett seriöst påhopp på dig, Teres. Jag är faktiskt ledsen att jag måste hoppa på dig, för jag tycker att du är en ganska trevlig person privat, när vi träffas.

Men du är ändå inte vald som privatperson, utan du är vald så att du har ett mandat att göra någonting åt de här frågorna. Då måste man hoppa på dig när du inte klarar av det.

Jag undrar fortfarande beträffande de frågor som Mikael Söderlund inte fått svar på:

”1. Vad har Du gjort under det senaste året för att motverka den ökande ungdomsarbetslösheten?

2. På vilket sätt skapar de höjda kommunal- och landstingsskatterna i Stockholmsregionen fler riktiga jobb åt ungdomar?

3. Är Du beredd att uppvakta regering i syfte att underlätta möjligheterna för unga att komma in i arbetslivet?”

Vi får inte svar på de frågorna, utan du pratar hela tiden om avsked, händer och fötter, baksida och framsida. Stadsdelsnämnden kan inte göra hela jobbet. Det är inte meningen. Det handlar om att vi i Stockholm måste föra en sådan politik att människor kan leva på sina löner och kan få arbeten. Men det klarar du uppenbarligen inte.

Anförande nr 10

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! I förra veckan träffade jag två ungdomar, kamrater till mina barn, som hade varit arbetslösa i ett år. De hade inte fått någon som helst hjälp när de hade gått till arbetsförmedlingen, som var den enda kontakt som de hade haft. De hade redan själva sökt de jobb som fanns, och när de ville ställa lite frågor sade man på arbetsförmedlingen: Nej, du måste beställa tid till en annan gång, och det kan du få om sex veckor.

Så ser det ut. De hade inte fått del av något av alla dina projekt.

Det man glömmer att tala om är de unga som ligger allra sämst till. Det är de som inte har gått ut gymnasiet. Har man ingen utbildning är det ännu svårare. Jag tycker att man har glömt bort att tala om en bärande del i detta, som är att man ska se till att ungdomar inte hoppar av från gymnasiet utan faktiskt slutför sin utbildning, för det är en av de viktigaste förutsättningarna för att få ett jobb när arbetsmarknaden sedan lättar.

Så till Skärholmen. Det var roligt att höra att du tycker att man gör ett bra jobb där, men jag blir lite förvånad när du säger att vi inte ska ha någon likställighet i kommunen. Det är inte precis så vi talar när det gäller andra frågor. När vi talar om likställighet inom äldreomsorgen brukar vi tycka att det är väldigt viktigt att det är samma förutsättningar i olika delar av staden. Men det gäller tydligen inte i fråga om unga arbetslösa och inte heller äldre arbetslösa, för den delen.

För Skärholmen gäller att om man inte har något annat problem än att man är arbetslös är man skyldig att jobba. Men så ser det inte ut överallt i hela staden. Det är det som är bra med Skärholmen och gör att man kommer in i rutiner och jobb. Jobbar man inte ska man ändå få någon form av utbildning.

Då undrar jag: Ska man inte ha likställighet på det här området när man ska ha det på andra områden i staden?

Anförande nr 11

M a l i n S t r i d (fp): Jag skulle vilja tacka Teres Lindberg för att du säger att Jobbcentrum i Skärholmen gör ett jättebra jobb.

Även jag fattar att det inte är en universalrecept. Vi kan inte kлона de eldsjälar som finns där, och vi kan inte på Östermalm eller i Farsta bygga upp exakta kopior av Jobbcentrum i Skärholmen och jobba på precis samma sätt där. Självfallet har man gjort goda erfarenheter också på andra ställen. Det kanske till och med utanför Stockholm finns något att lära av.

Jag tror ändå att det finns en kärna i det de gör i Skärholmen som är så bra att vi faktiskt kan slå fast att den kärnan ska vara gemensam överallt: Ingen ska gå sysslös.

Man kan jämföra lite med skolan. Vi låter skolor se ut på en massa olika sätt. Men vi har faktiskt en gemensam läroplan. Det är de värderingar som ska gälla i alla skolor – det ska alla lära sig. Jag tycker att man kan dra en parallell med Jobbcentrum i Skärholmen. Ingen ska gå sysslös. Det är inte bra för någon – inte bra för staden och inte bra för de enskilda människor som drabbas.

Teres Lindberg pratade lite om det förebyggande arbetet och nämnde Navigatorcentrum. Jag tycker att det förebyggande arbetet startar lite för sent. Det som framför allt behövs är en skola som ser till att ungdomar inte kommer på sned, en skola som inte är en utslagningsmaskin, en skola där alla kan utvecklas och lära sig och känna att man kommer ut i livet på rätt ledd.

Anförande nr 12

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (m): Efterfrågan på arbetskraft är fortfarande svag, trots att man ser en viss förändring av konjunkturen. Företagen anställer inte. Det är ett jättestort problem. Varför anställer då inte företagen? Fyra av tio anger som skäl risk för ökade kostnader för företaget om man anställer personer utanför arbetsmarknaden. Förslaget om den tredje sjuklöneveckan gör inte saken bättre.

Företagen säger också att det delvis är svårt att hitta personer med rätt utbildning. Det anförs även att ersättning som a-kassa minskar intresset att ta ett arbete. Det gäller arbetsmarknaden generellt och inte enbart ungdomar, men delvis är det applicerbart också på ungdomar.

Man förundras ibland över att regeringen går i otakt med kommunerna. De signaler som regeringen skickar ut är sex timmars arbetsdag och friår, samtidigt som alla vet att vi behöver fler arbetade timmar och fler personer i landet som arbetar för att säkra konkurrens och välfärd. Regeringen förefaller inte veta så mycket om verkligheten. Jag tycker att de nu är dags för staden att göra en uppvaktning av regeringen och försöka se till att vi i fortsättningen kan gå i takt, för detta håller inte.

Anförande nr 13

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag blir förvånad över Birgitta Holms inlägg. Jag har svarat på frågan. Jag tror att du kom lite sent, så du kanske inte uppmärksammade det. Men jag kan göra det igen.

Jag tror att du också var med på förra fullmäktige. I ärendet då ingick en lång redovisning över det som vi har gjort det senaste året för att motverka den ökade ungdomsarbetslösheten. Jag vet att du också har fått den rapporten vid ett flertal andra tillfällen, så du har sett den långtgående. Annars rekommenderar jag dig att

läsa den. Den togs alltså upp vid förra fullmäktige, och den finns nog bilagd i protokollet. Det kommer väl hem i brevlådan så småningom.

När det gäller de höjda kommunal- och landstingsskatterna har vi olika ideologisk syn på vad höjda och sänkta skatter kan innebära. Det var det som jag och Mikael debatterade. Nej, jag tror inte att det har motverkat riktiga jobb till ungdomar att vi tvingades höja skatten efter att man framför allt på landstingssidan på ett mycket dramatiskt sätt hade misskött den offentliga ekonomin.

När det gäller att uppvakta regeringen kunde man kanske göra det om syftet bara var att underlätta för unga att komma in i arbetslivet. Problemet är inte att anställa. För att unga ska komma in måste andra gå ut, och det betyder att andra människor drabbas av arbetslöshet. Vi måste alltså göra arbetsmarknaden otryggare. Nej, jag vill inte uppvakta regeringen i detta syfte.

Ann-Katrin Åslund lyfter upp problemet kring arbetsförmedlingen, arbetsförmedlingens organisation och dess sätt att arbeta. Jag instämmer i att det finns många problem med hur de arbetar. Det är klart att vi måste göra vad vi kan för att se till att komma åt detta problem.

Det engagemang som vi har lagt ned i arbetsmarknadsnämnden – till skillnad mot det bristande engagemang som fanns under förra mandatperioden – har gjort att vi har kommit en bra bit på väg. Nu har vi en bra, kontinuerlig dialog med länsarbetsdirektören och arbetsförmedlingscheferna, för att hela tiden se till att våra medborgare blir bemötta på ett bra sätt och det blir snabbare puckar. Syftet är också att utveckla samverkan mellan stadsdelar och arbetsförmedlingen. Det är faktiskt där som man i verkligheten har med individen att göra. Det är inte vi här i fullmäktige som har det. På samma sätt lyfter du fram de avslutade studierna, och det är klart att det är prioritet nr 1. Det är klart att unga människor måste avsluta sina studier.

Anförande nr 14

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Teres Lindberg skyller det faktum att hon får mothugg på att vi inte har läst på, att vi inte var närvarande när något viktigt sades och att vi inte har begripit vad hon säger. Det kan i och för sig vara sant. Men det är inte så. Vi har läst, men vi tycker att du har fel. Vi tycker att det du gör är fel.

Det är inte heller så, som Teres Lindberg tycks tro, att arbetsmarknaden är ett nollsummespel, att om någon får jobb betyder det att någon annan förlorar jobb. Så fungerar det inte. Om man bedriver en företagsvänlig politik skapas det fler jobb. Det är det som är poängen. Det hade jag möjligen hoppats att Teres Lindberg skulle fatta, men ibland blir man besviken.

Anförande nr 15

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Nej, jag var inte med vid förra fullmäktige, Teres – jag kan tänka mig att jag var hemma och tog hand om familjen.

Men det är klart att jag vet vad du tycker, och det är klart att jag läser handlingarna. Det är klart att jag har fullständig koll på läget, så mycket jag kan.

Vad jag vill är att du här och nu ska förklara det här för människor som lyssnar på debatten och som sitter här och tittar – kanske tre fyra stycken eller fler – och för journalisterna, som vill ha svaret. Vi kan inte stå här och puckla på varandra, för vi vet ju att vi inte tycker lika. Det är inte därför vi driver politik, utan det är för stockholmarnas bästa.

Jag måste säga att jag tycker att detta är mycket märkligt. Jag vet att jag hoppar på dig, Teres, och att du är en annan person privat, men det struntar jag i här och nu. Stockholms stad har ett borgarråd som är ansvarig för integration och arbetsmarknadsfrågor och som säger att vi har ett bestämt antal jobb, att några måste gå ut och några måste komma in. Då undrar jag: Om det nu är så att vi har ett bestämt antal jobb, vem ska då få jobben? Är det invandrarna eller ungdomarna? Det verkar vara så att borgarrådet anser att det finns ett bestämt antal jobb, och då är frågan vem som ska ha jobben. Är det ungdomarna eller invandrarna?

Det är en skam att ha ett borgarråd som inte kan sin sak.

Anförande nr 16

Borgarrådet Söderlund (m): Herr ordförande! Jag vet inte huruvida Teres Lindberg har några inlägg kvar eller inte, men jag måste säga att jag blir lite förvånad över att hon inte tycker att vi för en riktig diskussion.

När jag gjorde inläggen i de här frågorna var det för att peka på att unga människor inte är annorlunda än andra människor. Det är bara det att de har ännu större behov än många andra på arbetsmarknaden, eftersom de inte har erfarenhet, kommer direkt ut från utbildning och annat. Då är det extra angeläget att man skapar ett klimat och ger förutsättningar så att de unga människorna kan få en roll på Stockholms arbetsmarknad.

Du säger att det är oseriöst. Man får inte prata om skatter, om Bromma och om krispaketet. Men är det inte så, Teres Lindberg, att hela den brandkårsuttryckning som ni nu gör i Trollhättan handlar om att människor riskerar att förlora arbetena? Är det inte så, Teres Lindberg, att 25 000 människor i den här kommunen har förlorat arbetet under er tid vid makten i Stockholm? Om man i Trollhättan kan bygga vägar och annat måste man kunna göra det i Stockholm också. Då måste man kunna ändra en rad regler och saker som gör att många tvekar vid anställningsintervjuer och som gör att de till slut inte går vidare och anställer nya människor.

Det är ju så, som flera andra har sagt här, att det inte är ett nollsummespel. Om vi får fler anställda i privat sektor i Stockholm kan vi utveckla den offentliga sektorn. Du gjorde någon sorts inlägg som gick ut på att vi ville sparka folk i den offentliga sektorn, men det är inte så enkelt. Just nu är det ni som sparkar folk i den offentliga sektorn och vi som vill lägga på fler, bara så att vi har spelplanen klar för oss. Du kommer ju från LO, socialdemokratins huvudsponsor, och ser allt i svart och vitt.

Just nu är det ni som fockar människor och vi som vill anställa människor. Därmed är vi klara över det.

Jag har hållit på ganska många år här i fullmäktigesalen, bland många andra kloka människor som har varit med förut. När man regelbundet varje år frågar dem som man vill ska anställa nya människor vad de tycker är viktigt, svarar de att sådana saker som Bromma flygfält är viktiga. Vi ska prata vidare om det senare i kväll, så du är välkommen att återkomma. Jag vill gärna fortsätta den här debatten då. Det är flera saker som de pekar ut som de tycker är viktiga för att deras företag ska må bra och utvecklas så att man kan anställa fler, bland annat unga människor.

Såvitt jag förstår, Teres Lindberg, är ditt parti motståndare till en rad saker som de vill ha. Det var därför jag tog upp de här frågorna, därför att jag tycker att de är så väsentliga. Saker och ting hänger ihop. Det duger inte med att du har ett kontor bredvid Annika Billström. Hon har ett kontor där hon avskedar folk, och du har ett kontor där du sätter dem i arbete sedan. Det är inte någon bra lösning långsiktigt. Vi måste ju få en situation där vi skapar tillväxt. Det var därför jag ställde de här frågorna. Kan du inte kommentera lite av vad statsråden håller på med varje dag också.

Förklara det här med Bromma och biltullar, för jag har inte klart för mig hur det hjälper unga människor i arbete.

Anförande nr 17

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Det är underbart – en fullmäktigedebatt om ungdomsarbetslöshet.

Jag kände mig väldigt påhoppad här och tyckte till och med att det var oförsämda inlägg. Jag har aldrig någonsin påstått att tillväxt inte är en förutsättning för att vi ska få nya arbetstillfällen och att det är ett nollsummespel. Det var med anledning av den fråga som lyftes fram i interpellationen som jag svarade på det sättet. Jag fick inte heller där något förtydligande av Mikael Söderlund.

Det är klart att tillväxt är i fokus. Mikael nämnde själv den tillställning vi var på i förra veckan som hade väldigt mycket med tillväxt att göra, framför allt den ambition och den dröm vi har gemensamt – hoppas jag i alla fall – att Stockholm ska vara norra Europas mest spännande region, för att citera Annika Billström. För oss är Stockholm, huvudstaden, det allra viktigaste. Vi tycker alltid att regeringen borde göra mer för just vår stad. Den frågan kommer alltid att bestå, oberoende av vem det är som styr Sverige.

När det gäller Bromma flygplats – jag kan inte låta bli att nämna den – är det en varm hjärtefråga. Min dröm om Bromma flygplats är att där ska finnas 10 000 bostäder. Den tillväxt som skapas genom att man bygger 10 000 nya bostäder är bra mycket mer än vad ni har åstadkommit under era tidigare mandatperioder och vad ni åstadkommer i er budgetreservation.

§ 6 Interpellation om utjämning av LSS-kostnader (nr 2003:104)

Anförande nr 18

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande! Som brukligt är ber jag att få hänvisa till det utdelade svaret. Eftersom det var länge sedan interpellationen och svaret skrevs har förhållandena ändrats något, och därför vill jag läsa upp ytterligare ett svar till detta.

Den utbetalning som Kommunförbundet i Stockholms län ansvarade för var ett engångsbelopp på 91,6 miljoner kronor, som gällde endast till 2004. För 2005 kommer Stockholm att betala 194,5 miljoner kronor till det nya utjämningsystemet. En stor del av detta belopp skulle Stockholm ändå betala till det tidigare systemet med mellankommunal utjämning för omsorgsverksamheter.

Helt klart är att Stockholm kommer att få betala mer till det nya systemet. Det är därför viktigt att göra klart för sig varför det nya systemet införs. Syftet är att minska skillnaderna mellan olika kommuner. Att Stockholm betalar mer betyder att vi har tjänat på tidigare system, medan kommuner som satsat ännu mer än Stockholm på service för funktionshindrade missgynnats.

Stockholm har dessutom ett relativt stort antal personer placerade i andra kommuner, och för de flesta av dessa personer ska nu bosättningskommunen ta över myndighets- och kostnadsansvaret. Stockholm kommer därför att få betala ännu mer till systemet, allteftersom ansvaret för tidigare stockholmare med stora vårdbehov förs över till andra kommuner. Detta resonemang bygger på LSS intentioner att den kommun där en person är bosatt ska ha ansvaret. Jag delar helt denna princip, men då följer att Stockholm tar ett stort ansvar i utjämningsystemet.

Ett problem kvarstår dock med det nya utjämningsystemet. Det finns i dag olika tolkningar av hur frågan om myndighets- och kostnadsansvaret ska lösas. Ett antal kommuner med institutioner för personer med speciellt stora vårdbehov missgynnas av det nya systemet och hävdar att placerande kommun ska ha kvar ansvaret. Jag har tagit initiativ för att få klarare instruktioner från staten för hur denna fråga ska lösas och är beredd att arbeta vidare för att förändra utjämningsystemet i denna del.

I övrigt tycker jag att det är positivt med ett utjämningsystem som minskar kostnaderna mellan kommunerna, och jag anser att Stockholm solidariskt ska vara med och betala sin del av kostnaderna. Det huvudsakliga syftet är att enskilda ska få likvärdig vård, service och omsorg oavsett var i Sverige man bor. Detta står jag helt och fullt bakom.

Ordförande! Interpellanten har fått detta svar.

Anförande nr 19

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande! Jag tackar så mycket. Borgarrådet kom med ett nytt svar. Det är ofta så när en interpellation av olika skäl blir liggande, även om jag känner mig lite tagen på sängen eftersom jag hade förberett mig för en debatt som inledningsvis skulle bygga på det svar som borgarrådet har avlämnat och som för mig var aktuellt tills för en kvart sedan. Jag skulle då framför allt slå på att borgarrådet inte svarar på min interpellation. Nu får jag ett utdelat svar fem minuter innan vi börjar här och där borgarrådet, i och för sig på ett intressant sätt, ger en del kommentarer. Därför är jag inte fullt så strukturerad som jag kanske hade varit om vi hade haft den normala tågorordningen i en interpellationsdebatt.

Jag konstaterar att borgarrådet i sitt ursprungliga svar, som ändå är det som jag haft mest tid att ta del av och penetrera, inte svarar på de två frågor jag ställer om det är rimligt att Stockholm, som redan tidigare satsat mycket på LSS-vård, nu genom ett riksdagsbeslut och statlig klåfingrighet av herr Lövdén – som tack och lov har skickats till hallänningarna – ska få betala ytterligare mer pengar till andra kommuner. Sedan frågade jag om borgarrådet tänkte agera för att få till stånd en förändring av utjämningssystemet.

På de två frågorna fick jag i det ursprungliga svaret från borgarrådet Olofsson inget svar. Det var bara lite grann om att vi genom utjämningssystemet i KSL under år 2004 skulle klara oss ganska väl. Men för nästa år ser siffrorna ganska dystra ut. Sedan borgarrådet var i kontakt med SLK har jag varit i kontakt med SLK i dag, och de 194,5 miljoner som vi nu ska betala till andra kommuner är i dag framräknade till 198 miljoner. Men låt oss inte slåss om de 3,5 miljonerna, utan det är principen.

Där säger borgarrådet att hon är positiv, att Stockholm som har satsat på LSS nu ska betala ännu mera pengar. Borgarrådet säger också att hon kommer att solidariskt stå upp som en kvinna – hon är ganska ensam, hoppas jag, i den här församlingen – och slåss för att de som satsar mycket ska betala ännu mer. Jag tycker att detta är absurt. Detta är ytterligare en straffskatt som nu läggs på stockholmarna.

Jag tycker att borgarrådet, med ansvar för att värna de sämst ställda i vår stad och som vet vilka bekymmer vi har, skulle stå upp för dessa människor och inte se det lövdénska påfundet med ytterligare ett skatteutjämningssystem, ytterligare en straffskatt på Stockholm, som någonting positivt.

Herr ordförande! I denna något bakvända debatt är det i alla fall för mig klart att borgarrådet med ansvar för den sociala omsorgen i Stockholm accepterar att Stockholms stad med det nya systemet kommer att få betala ytterligare 194,5 miljoner. Jag använder borgarrådets siffror och inte stadsledningskontorets siffror från i dag. Borgarrådet är stolt och nöjd och kommer att försvara detta. Jag är bekymrad, framför allt med tanke på den budgetdebatt vi ska ha senare den här veckan, där jag vet vilka besparingsbeting som ligger på socialtjänstförvaltningen och som också ligger på stadsdelarna när det gäller den sociala omsorgen.

Anförande nr 20

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande! Tänk så tokigt det kan bli! Man tror ju att folk ställer interpellationer för att de vill ha ett korrekt och ordentligt svar, och därför bemödar jag mig naturligtvis om att ta fram de senaste uppgifterna. Men det var tydligen inte riktigt bra.

Peter Lundén-Welden! Jag tror att du har missuppfattat det hela. Man kan inte säga att de andra kommunerna inte har satsat på att hjälpa de funktionshindrade. Det är det som är det stora problemet. De har satsat mycket pengar. De har satsat mer än vad Stockholm har gjort och betalat mer till det gamla systemet än vad Stockholm har gjort. Vi har varit vinnare i det tidigare systemet. Andra kommuner har varit förlorare. De har satsat på en högkvalitativ vård, där vi har placerat stockholmare. Det är det som nu bekymrar dem med det nya systemet, där det blir en enhetlig avgift på ett annat sätt och där de får ta över ett ansvar för alla boende på den institution som de har satsat på för en väldigt utsatt grupp, som det kanske bara finns en av i hela landet. Det är det som är det stora problemet. Det är också därför de kommuner som det gäller har rest ragg.

Det är också därför vi har tagit initiativ för att få ordning och reda i hur man ska tolka lagstiftningen. Vi tolkar lagstiftningen på ett sätt, och de tolkar den naturligtvis till sin förmån. Ännu har man inte hittat någon lösning på det.

Jag tycker nog att jag även i mitt första svar svarade på dina frågor. Men jag kunde naturligtvis svara ännu bättre på dem, eftersom det fanns mer kunskaper nu än för drygt ett halvår sedan.

Det primära för mig, som gör att jag tycker att det här är ett bra system och att jag står upp för det – det tror jag också att åtminstone ena halvan av salen gör – är att det här också innebär att den enskilde själv ska kunna få välja att bo var hon vill. Det kan därför kosta för oss, därför att ibland har de nämligen möjlighet att få en mycket högkvalitativ vård på ett annat ställe än i Stockholm. Det är där de vill bo och få denna hjälp.

Anförande nr 21

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag är tacksam för att du till dagens sammanträde har fördjupat ditt svar, Margareta Olofsson, som egentligen i grunden var ganska tunt. I grunden har jag ingenting emot det. Jag blev bara lite tagen på sängen. Låt det vara väldigt tydligt att jag är tacksam för att du ville komplettera ditt svar.

Men jag är inte tacksam, och jag är framför allt lite orolig, när du säger att de 194,5 miljonerna är för att ni vill satsa på högkvalitativ vård inom LSS. Det låter som om den vård vi har i Stockholm då är ganska bristfällig. Jag har naturligtvis inte något emot – det brukar inte vi på min planhalva ha – den valfrihet som innebär att de som får LSS har möjlighet att välja att även bo i andra kommuner. Vi är de som tapprast har kämpat för att ta bort kommunarrester eller stadsdelsnämndsarrester. Men jag tycker att vi har en högkvalitativ vård i den här staden. Jag tycker att vi har satsat på

omsorgen. Det är därför det känns så konstigt att vi nu ska bära ytterligare en straffskatt. Den här straffskatten handlar inte om att vi ska betala för våra boende, utan den handlar om att det är ytterligare ett skatteutjämningsystem bland alla andra skatteutjämningsystem som drabbar stockholmarna.

Anförande nr 22

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, ledamöter! Peter Lundén-Welden! Anledningen till att Stockholm betalar till utjämningsystemet är ju att vi har haft och har lägre standardkostnad per individ än vad rikssnittskostnaden är. Därför ska vi betala en avgift till systemet. De som har högre kostnader, som har högspecialiserad vård och som har stora boenden i sina kommuner med en högre standardkostnad per invånare än rikssnittet ska inte behöva bära hela bördan. Det är det som är solidariteten i systemet, och det är det du vänder dig emot.

Egentligen skulle du vilja att staten hade hela ansvaret för finansieringen av LSS-reformen. Men efter att den har genomförts är det mycket tydligt att det är kommunerna som fattar beslut om insatser för enskilda. Om då staten hade ansvaret för finansieringen samtidigt som kommunerna fattade beslut om insatser skulle den ordningen bidra till en kostnadsspiral som varken du eller jag kunde hantera.

Solidariteten i systemet är väldigt viktig, och det har inte att göra med att straffa Stockholm. Vi har levt ganska gott på det här systemet. Vi har stockholmare som bor i andra kommuner och får vård och omsorg. Det är många personer, och de ska kunna bo kvar där. Men vi ska ta vårt ansvar och betala vad det kostar – självklart.

Anförande nr 23

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det här är ganska komplicerat och inte alldeles enkelt. För att fullmäktige, lyssnare, pressen och vem det nu hänvisades till fullt ut ska förstå det vill jag säga att det inte handlar om 194,5 nya miljoner. Vi har betalat tidigare. Enligt det första, ursprungliga svar som du fick betalade vi tidigare ungefär 106 miljoner kronor. Det är en mellanskillnad. Vi betalar något mer nu. Vi kom lindrigare undan förut. Vi betalade ett lägre pris. Vi låg ungefär mittemellan, inte högst och inte lägst. Nu är det vi betalar mera realistiskt.

Nej, Peter Lundén-Welden, vi har ingen bristfällig vård i Stockholm. Vi har en högkvalitativ vård i Stockholm. Det är inte det jag säger, utan det jag säger är att det finns många stockholmare ute i landet som kanske bor på det enda ställe som har specifikt den enda verksamhet som just de behöver. Alla kommuner kan inte bygga upp sådant. Har en kommun nära Stockholm, vilket det handlar om i några av fallen, byggt upp en bra verksamhet, en bra vårdresurs, för en liten kategori människor som har stora behov är det bättre att vi betalar för att de får bo där och får den vård, det stöd och den hjälp de behöver, i stället för att vi ska bygga upp något eget här och konkurrera med dem. Vi kan inte bygga upp det för bara en person. Det är det som det handlar om, att man ser över hela landet var de olika boendena finns. I vissa fall kanske det är rimligt att en kommun bygger upp den verksamheten.

Jag tycker också att det är rimligt att vi betalar för de stockholmare som befinner sig utanför Stockholms stads gränser och har ett stort vårdbehov. Jag tycker att det är rimligt att vi också deltar, att det blir så jämlikt som möjligt över hela landet, att kostnaderna är jämlikt fördelade över hela landet. Vi har kommit lindrigt undan tidigare. En del har kommit ännu bättre undan, medan andra har haft väldigt höga kostnader. Nu får alla betala ungefär lika mycket.

Anförande nr 24

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande! Monika Lindh gav sig in i debatten, och med det hamnar vi i den polarisering som finns mellan det borgerliga blocket och socialisterna i fråga om skatteutjämning. En höjning av LSS-kostnaderna för Stockholm har nu, märkligt nog, kommit till samtidigt som stockholmarna får det sämre och arbetslösheten ökar. När man då hittar någonting, om vi skulle tro borgarrådet Olofsson, där stockholmarna betalar något mindre tycker man att vi ska ha ett skatteutjämningssystem, att riksdagen ålägger oss en högre kostnad.

Det här är ett skatteutjämningssystem, precis som övriga skatteutjämningssystem, till gagn för att missgynna Stockholm och dem som behöver omsorg i Stockholm. Jag är ganska medveten om de svar jag har fått av borgarrådet Olofsson och Monika Lindh, att det här gillar ni. Jag gillar det inte. Jag kommer att fortsätta att kämpa emot det.

Jag ber att få påpeka till protokollet att vi får tillfälle att återkomma till detta på fredag. Jag har nu inga ytterligare inlägg, så det är fritt för Monika Lindh att hoppa på mig. Jag kan inte gå i svaromål igen.

Anförande nr 25

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Hoppa på och hoppa på, jag tycker att det har varit en trevlig och sansad debatt, även om vi inte tycker lika. Men vi har som sagt flera dagar på oss sedan att rå om varandra.

Det är inte så, Peter Lundén-Welden, att man hittar på detta bara för att klämma åt Stockholm. Stockholm har ju tjänat på det, men det finns andra kommuner som har tjänat ännu mer.

Diskussionen om ett utjämningssystem för LSS-kostnaderna har funnits i många år. När man såg över inkomst- och kostnadsutjämningssystemet tittade man på om man skulle baka in också detta, och det tror jag inte att kommunen hade lust att göra.

De som verkligen har väckt frågan är ju de kommuner som hade väldigt höga kostnader för detta. De är i sin tur vinnare. Det finns fler än Stockholm som i så fall är förlorare, men skillnaden är inte så stor.

Jag tycker ändå att det är rimligt att vi betalar för att ge den bästa vården åt de människor som befinner sig utanför länsgränsen.

*§ 10 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Mockasinens framtid och finansiering*

Anförande nr 26

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Jag har en väldigt konkret fråga till borgarrådet Nilsson. Det handlar om Mockasinen på Solbergaskolan, en verksamhet för gravt utvecklingsstörda elever. Där är man bekymrad och undrar över sin framtid. Den 1 januari införs ett nytt schablonsystem, och på Mockasinen upplever man väldigt starkt att den gradering och roll man fått inte är rimlig med tanke på de funktionshinder man där bearbetar och jobbar med. Man ser väldigt starkt att man behöver få en annan form, och där har det öppnats för en anslagsfinansiering.

Min fråga till Erik Nilsson är helt enkelt om du kommer att bidra till att Mockasinen får en sådan anslagsfinansiering.

Anförande nr 27

Borgarrådet N i l s s o n (s): Svaret på den frågan är nej. Vi har precis fattat beslut om ett schablonsystem för ersättning till särskolan, och jag ser ingen anledning att ändra på det systemet innan det är genomfört.

Det finns naturligtvis oro på en del ställen. Så är det alltid när man genomför förändringar. Jag kan inte Mockasinens verksamhet i detalj, men det är en träningsskola med rätt speciell verksamhet. Man kommer att ha väldigt höga nivåer på de schabloner som utgår till barnen som finns där.

Som vi försökt förklara tidigare sker det inte heller en lokal behovsbedömning ute i stadsdelarna för att bedöma vilken nivå barnen ska finnas i. Den bedömningen kommer att göras på den centrala särskoleenheten för att garantera en likvärdighet över staden.

Jag tycker att det finns mycket stora fördelar med ett schablonsystem. Man får i god tid reda på vilken budget man har för året och hur mycket pengar man får för respektive barn. Det ökar möjligheten att få en bra kvalitet i verksamheten utifrån de resurser som är utlagda. Jag har alltså inte för avsikt att ändra systemet och genomföra något slags anslagsfinansiering.

Anförande nr 28

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Det var ju ett tydligt besked till medarbetarna på Mockasinen, men det hindrar inte att de fortsatt är väldigt oroliga. Enligt denna schablonisering har de fått en gradering på skalan, så att säga, som de inte tycker är rättvisande för den grupp av patienter de jobbar med i sitt behandlings-team.

Därför undrar jag om det inte heller kommer att bli någon förändring av den här graderingen. Man är alltså helt hänvisad till den schablonisering som är gjord, och det finns inget utrymme för anslagsfinansiering?

Anförande nr 29

Borgarrådet N i l s s o n (s): Jag vet inte om det har fattats beslut om i vilka nivåer dessa barn ska räknas in utifrån det system som staden har antagit. Jag är inte säker på att detta har gjorts. Det är den centrala särskoleenheten som ska göra en sådan bedömning i det enskilda fallet.

Detta skiljer sig inte från hur det har varit tidigare. Då har också särskoleenheten gjort en bedömning i det enskilda fallet. Då har det dock varit så att man under året, ibland i december samma år som man haft barnet i verksamheten, har fastställt hur mycket pengar som ska utgå för det barnet. Det systemet är dåligt. Det är inte kostnadseffektivt och ger inte bra kvalitet i verksamheten. Det var därför vi ändrade och ville gå över till ett schablonsystem.

När det gäller anslagsfinansiering vet jag inte riktigt vad du menar med detta. Det har aldrig funnits en anslagsfinansiering på det sätt som du säger. Det har skett en sådan här bedömning, och den har skett på särskoleenheten.

Det är för övrigt intressant att Moderaterna framför dessa synpunkter. Om jag förstått det hela rätt vill ni ju ha en nationell särskolepeng, lika för alla barn i hela landet. Då undrar man ju vad ni har för inställning till hur pengar ska styras inom det här området.

Anförande nr 30

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Erik Nilsson älskar att rätta in alla i olika system med fyrkanter, trekanter och stjärnor, och allt som inte stämmer med det finns inte. Men nu finns det alltså en verksamhet som heter Mockasinen inom Solbergaskolan i Älvsjö där medarbetarna är väldigt bekymrade. De är jätteoroliga. De anser inte att deras synpunkter har tagits till vara när man införde det här systemet. De anser inte att de elever man jobbar med i det här teamet hamnar på rätt nivå. De anser inte att de får rätt resurser.

Nu har medarbetarna i det underlag som har funnits med hittat att staden kan välja en anslagsfinansiering när en verksamhet inte stämmer med verkligheten som man har den, och det var därför jag ställde frågan. Vi ska nu besöka dem på torsdag och fördjupa oss situationen på plats, men det är väl rimligt att man ibland accepterar att verkligheten ser annorlunda ut och anpassar sina system efter det. Det tycker jag är en fullt rimlig åtgärd.

Anförande nr 31

Borgarrådet N i l s s o n (s): Ja, det måste finnas en sådan flexibilitet. Därför har vi också i det system vi fattade beslut om fem olika ersättningsnivåer. Den professio-

nella bedömningen av vilka behov de olika barnen har tror jag varken du eller jag kan göra. Det är därför vi har väldigt duktiga tjänstemän på utbildningsförvaltningens särskoleenhet som gör den mycket professionella bedömningen.

Det är klart att många verksamheter tycker att de ska ha mer pengar än vad de har i dag. Men någon måste göra den bedömningen, och jag tycker att denna enhet är väl satt att göra det.

Sedan är det fascinerande att du tycker att vi här ska sitta och fatta beslut om olika nivåer på ersättning till enskilda enheter samtidigt som ditt parti vill ha en nationell peng, lika för alla i hela Sverige. Förstår du vad du säger, Mikael Söderlund? Du måste väl ha något slags ordning på hur ni tänker styrmässigt. Ni vill ha en särskoleschablon för hela landet, och det skulle innebära 30 procent mindre resurser till särskolan i Stockholm eftersom vi satsar mer pengar än man gör i genomsnitt i landet.

Fråga nr 2. Hemtjänst

Anförande nr 32

A b i t D u n d a r (fp): Ordförande, ledamöter! Hägersten ger från den 1 november hemtjänst till alla över 80 år som vill ha det, men vi får inga extra resurser. Alltså måste vi prioritera mindre pengar till dem som i dag har äldreomsorg och som verkligen behöver hjälpen och mer till dem som inte har så stora behov.

Då är min fråga till borgarrådet: Tycker du att det är rimligt att de som inte behöver ska få hemtjänst utan biståndsbedömning?

Anförande nr 33

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det Abit Dundar pratar om är den försöksverksamhet vi har fattat beslut om här: Personer över 80 år ska med en förenklad biståndsbedömning kunna få fyra timmars hemtjänst och själva bestämma över innehållet i vad de vill ha utfört. Vi har försöksverksamhet i två stadsdelar – Norrmalm är den ena, Hägersten den andra. Det är ingen som har tvingat på dem detta, utan de har självmant anmält sitt intresse.

Det fanns flera stadsdelar som var intresserade, men vi hade sagt att vi ville ha två, en innerstads- och en ytterstadsstadsdel. De ska bedriva denna försöksverksamhet för att se hur detta mottas, om det är bra, om det verkligen fungerar så att de äldre väljer någonting annat än vad de annars skulle vara biståndsbedömda till och hur kostnaderna i så fall utvecklas. Det är alltså en försöksverksamhet.

Anförande nr 34

A b i t D u n d a r (fp): Det är riktigt. Min fråga handlade inte om ifall det var på försök eller permanent. Min fråga handlade om att Hägersten inte fick bestämma.

När förfrågan kom trodde man att man även skulle få finansieringen. Detta var inte klart när jag pratade med de högsta tjänstemännen.

Det är märkligt att vi lokalpolitiker i Hägersten inte fick bestämma. Annars brukar det talas om lokala aspekter när det gäller stadsdelarna, men här bestämdes det bara centralt.

Hägersten går i dag med 18,5 miljoner minus i äldreomsorgen. Konsekvenserna blir att våra äldre i Hägersten inte ens får ta promenader, skriver man från förvaltningens sida.

Min fråga till dig är återigen: Tycker du att det är rimligt att tvinga detta försök på Hägersten, som vi inte själva har bestämt, fast våra äldre har andra behov?

Anförande nr 35

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Nej, Abit Dundar, jag har inte tvingat dem – absolut inte! De har valt det själva. Det fanns faktiskt andra stadsdelar som var intresserade. Om vi hade vetat att Hägersten inte ville, om de inte hade sökt, hade de naturligtvis inte kommit i fråga. Det är fullständigt klart att de själva har sagt ja till detta och att de själva har anmält sitt intresse. Det har heller aldrig någonsin diskuterats en ersättning för försöket.

Anförande nr 36

A b i t D u n d a r (fp): Som jag sade var detta inte klart. Jag har pratat med de högsta tjänstemännen. Återigen: Det är inte lokalpolitikerna som har beslutat, utan detta har kommit uppifrån.

Min fråga till dig är: Tycker du att detta är rimligt – när vi har minus 18 miljoner inom äldreomsorgen i Hägersten, när man skriver i tertialrapporter och annat att konsekvensen blir att de äldre i Hägersten inte ens får ta promenader? De får inte den basala sociala hjälp de behöver. Som någon sade häromdagen: De blir nästan arresterade i sina hem. Ändå menar du att ingen har tvingat dem. Min fråga till dig är: Tycker du att detta är rimligt?

Anförande nr 37

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Min fråga till dig, Abit Dundar, får vi ta i slutet av denna vecka i stället eftersom du inte har rätt till något ytterligare inlägg.

De har blivit tillfrågade. De har anmält sitt intresse. Det fanns flera stadsdelar. De har varit mycket medvetna om vad de gjorde. Det spelar ingen roll hur mycket du skakar på huvudet. Du kan få det skriftligt att de har anmält sitt intresse, för det finns skriftligt, nämligen på äldreomsorgsberedningens kansli där man också valt ut vilka stadsdelar det handlar om.

Jag tycker alltså inte att du kan stå och anklaga mig för någonting sådant. De har valt detta själva. Du får prata med dina politikerkompisar där, så får du reda på det.

Fråga nr 3. Demokratiarbetet i Skarpnäck

Anförande nr 38

B i l l y Ö s t h (m): Ordförande, fullmäktige! Det fattas ju en del mindre kloka beslut i stadsdelsnämnderna angående stadsdelsförnyelsen. Ett av de mera dumma besluten var när man i torsdags utsåg America Vera-Zavala att leda ett demokrati-projekt. Den damen har på sin meritlista att hon hyllar Castro – hans revolution var väl något av det vackraste som genomförts. Hon hyllar våldsattacker mot FN- och rödakorspersonal i Irak. Hon lovordar Göteborgskravallerna där man förstörde halva Avenyn. Hon älskar ATTAC och Reclaim The City där man förstör gator och torg.

Min fråga till stadsdelsförvaltningen i torsdags var varför just hon var mest lämpad att leda ett demokratiprojekt. Jag fick inget svar, inte heller av din socialdemokratiska ordförande Monika Lindh. Nu frågar jag borgarrådet: Varför tycker du att hon är speciellt lämplig att leda ett demokratiprojekt?

Anförande nr 39

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det fattas väl en hel del beslut i alla politiska församlingar, och det är viktigt att se att man har ansvar för de beslut man fattar. Stadsdelsförnyelsen är ett projekt som är initierat inom den nuvarande majoriteten, och det finns ett tydligt regelverk omkring hur man ska hantera sakfrågorna.

Jag har över huvud taget ingen lust att överpröva vilka personer man anser att man ska ta in som kompetens- eller resurspersoner, för att leda studiecirklar eller vad det nu kan handla om. Det måste vara upp till dem som faktiskt bor i området, vilket exempelvis den här kvinnan gör.

Sedan har jag förstått att ni har haft en väldigt animerad diskussion därute i stadsdelsnämnden. Jag finner dock ingen som helst anledning att som demokratiborgarråd överpröva de politiska beslut som är fattade lokalt eller de demokratiska processer som sker ute i en stadsdel. Detta ansvarar man för därute.

Anförande nr 40

B i l l y Ö s t h (m): Men Leif Rönngren, vad gör du egentligen? Är inte du borgarråd med ansvar för demokratifrågorna? Borde inte du då på något sätt ha lite synpunkter på vad man gör? Om vänstermajoriteten mot förmodan hade utsett en sverigedemokrat till att leda arbetet, hade du också då lugnt suttit och rullat tummarna och inte haft några synpunkter?

Jag tycker att det är lite skrämmande att det högsta ansvariga borgarrådet inte har en synpunkt om man utser en halvterrorist till att leda ett demokratiarbete.

Anförande nr 41

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande, fullmäktige! Jag känner inte America. Jag kan inte uttala mig om hennes person eller om hennes åsikter och vad hon står för.

Det är flera som har skrivit till mig om detta under dagen, har jag noterat, eftersom det står om det i ett veckobrev från Kristina Axén Olin. När jag tittar på detta märker jag att det är ett lokalt konstprojekt som ska gå av stapeln, tillsammans med ett demokratiprojekt, där America skulle vara cirkelledare och föreläsa vid ett tillfälle.

Jag är inte den som tycker att man ska överpröva andra människors åsikter. Även om jag självklart har synpunkter på vad folk tycker och tänker och hur man uttalar sig – inte minst i den här salen, där det kan vara en ganska rå men hjärtlig stämning ibland – är inte det min uppgift som demokratiborgarråd.

Jag tycker att det verkar vara ett spännande projekt som innehåller många olika delar – flera andra föreläsare också, för den delen. Sedan är det klart att det går att lyfta ut enskildheter och enstaka citat och göra sig lustig över dem eller anmärka på vad de innehåller rent faktamässigt, men det är inte min uppgift som demokratiborgarråd.

Anförande nr 42

Ordföranden: Sedan tycker inte jag att man ska ge sig på dem som inte är här. De har ju svårt att försvara sig. Att man kallar dem för olika saker känns inte så bra.

Anförande nr 43

Billy Östh (m): Det står ordagrant i beskrivningen av projektet att det ska startas en demokratistudiecirkel och att America Vera-Zavala ska leda gruppen, vilken ska ha som tema lokal deltagardemokrati. Hon ska alltså leda en demokrati-verksamhet. Och även om du inte känner henne är du väl läskunnig så att du har sett vad personen i fråga står för och vilka antidemokratiska uttalanden hon gjort. Inte heller är det fråga om ett, två eller tre; det är fråga om en massa uttalanden.

Min fråga kvarstår: Om man hade valt en sverigedemokrat, hade du varit lika ointresserad av att ha några synpunkter då också?

Anförande nr 44

Borgarrådet Rönngren (s): Jag trodde att det skulle skymta att jag faktiskt var intresserad. Jag sade att jag tyckte att det var ett spännande och bra projekt – om man läser om *hela* projektet och ser vad det innehåller, vilket inte Billy Östh gör. Han väljer att plocka ut en liten del, och det är väl så man gör i politiken.

Det finns andra som är med i det här projektet som du inte nämner. Svenska Kyrkan är med, liksom lokala företrädare från församlingen, medborgargrupper, företrädare från området som har startat en hembygdsförening och så vidare.

Jag tycker att vi i den här församlingen ska låta bli att överpröva och ha omdömen om sådant som försiggår ute i staden och där ansvaret ligger lokalt. Om man nu vill ha ett sådant här projekt, som innehåller både en konstdel med konstutställningar i Bagarmossens Folkets hus och cirkelverksamhet, tycker jag att det är bra. Jag är för en fri debatt där människor får ha åsikter.

Fråga nr 4. Klottersanering på fastigheter

Anförande nr 45

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Vi har alla kunnat läsa om något som många av oss i förorten upplever som vardag, nämligen hur klottret har ökat, framför allt under det senaste året. Jag vet inte om klottret har ökat eller saneringen minskat, men det är ointressant. Det håller i alla fall på att översvämma hela vardagen, i alla fall för oss som bor utanför innerstaden.

Den 15 mars i år antog vi här i salen – eller ni ska jag säga, för jag reserverade mig – en klottterpolicy som hade en rad skarpa förslag. Att man skulle hitta nya kreativa lösningar och ordna samordningsgrupper var väl de tuffaste. Nu har kulturborgarrådet fullgjort sin del av avtalet med fullmäktige och presenterat ett förslag, det vill säga man föreslår något slags legala klotterväggar.

Vi väntar fortfarande på vad gatu- och fastighetsborgarrådet ska föreslå. Det skulle vara oerhört intressant att veta vad det kommer för kreativa lösningar från det hållet.

Anförande nr 46

Borgarrådet M o g e r t (s): Herr ordförande! Det här ärendet gav ju, vilket jag hoppas att du minns även om du reserverade dig, ett antal uppdrag till gatu- och fastighetsnämnden. Svaret på de uppdragen – bland annat att undersöka möjligheterna till gemensam upphandling och sådana saker, att samordna insatserna – kommer såvitt jag har förstått att komma under november–december.

Inom en ganska snar framtid kommer jag alltså att kunna ge ett mycket bättre svar på vilka skarpa åtgärder som kommer att bli effekten av det här ärendet.

Anförande nr 47

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Jag tolkar detta som att det i praktiken inte har hänt någonting sedan klottterpolicyn antogs i mars. Allting har bara stått still.

Jag undrar då om detta beror på den nya policy som finns i staden där kulturborgarrådet tycker att nolltoleransen är censur medan gatu- och fastighetsborgarrådet har sagt att nolltoleransen fortfarande gäller. Är det så att kulturborgarrådet har gått

segrande ur denna strid och att det inte längre finns någon nolltolerans i Stockholms stad? Är det så att nolltolerans är censur och att det är därför det inte saneras någonting längre utan ser ut som det gör?

Vad tycker Roger Mogert? Är det censur?

Anförande nr 48

Borgarrådet M o g e r t (s): Det förekommer ingen som helst strid mellan mig och kulturborgarrådet i denna eller några andra frågor. Vi är helt överens. Vi kan ställa oss och sjunga *We shall overcome* om det är det som krävs – någon annan gång.

Vår linje är fortfarande att det är nolltolerans mot klotter. Så är det, och så har det alltid varit. Sedan har vi en annan syn än vad ni hade på detta med att stänga konsthallar och sådana saker. Vi definierar inte nolltolerans på riktigt det lätt absurda sättet, om man så säger.

Det förekommer, precis som du naturligtvis vet, fortfarande klottersanering i staden. Mestadels sker den på stadsdelsnämnds nivå, hos GFK eller hos SL. Det finns många huvudmän som hanterar detta. Det är ungefär samma förutsättningar som i dag.

Det som har pågått sedan fullmäktigebeslutet är naturligtvis arbete enligt de riktlinjer om att återkomma som vi då antog. Det var ett antal konkreta uppdrag, bland annat att undersöka gemensam upphandling för att göra arbetet effektivare. Att komma och påstå att ingenting har hänt är trams.

Anförande nr 49

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Det var precis det jag hoppades få höra från dig, att det försiggår mycket i stadsdelsnämnderna. Då undrar jag vilken sten du sover under. Jag vill att du begär in alla redovisningar från stadsdelsnämnderna över hur mycket som satsas på klotter. Jag kan tala om för dig att du kommer att bli förskräckt, för det är i stort sett ingenting. Stadsdelsnämnderna sanerar inte längre. Du kommer att upptäcka det. Begär in de siffrorna; det råder jag dig till.

Sedan konstaterar jag att Roger Mogert går på Erik Nilssons linje. Därmed är det alltså sagt att s-majoriteten tycker att nolltolerans är censur, det vill säga vi ska acceptera klotter och förstörelse här i staden.

Anförande nr 50

Borgarrådet M o g e r t (s): Man kan spetsa till mycket. En spetsig tvål kanske skulle rekommenderas. Jag sade ganska tydligt att det är fortsatt nolltolerans som gäller. Däremot delar vi inte er uppfattning att en effekt av nolltoleransen är att man stänger konsthallar. Det är en liten men dock viktig skillnad.

Fråga nr 5. Situationen för Stockholms hemlösa

Anförande nr 51

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Herr ordförande! I dag var det en intressant artikel i Dagens Nyheter: Minst lika många hemlösa i dag ute på gatorna som för två år sedan. Situationen för de hemlösa har snarare förvärrats sedan valet, säger en. De mår allt sämre, säger Lennart Eld från Frälsis.

Margareta Olofsson säger sig vilja satsa på de kvinnliga hemlösa. Av de uppgivet 3 370 hemlösa i Stockholm har sedan du tog över, Margareta Olofsson, kvinnornas andel ökat från 25 till 27 procent.

Borgarrådet Olofsson säger också att hon naturligtvis inte kan ta ansvar för det socialdemokratiska vallöftet att halvera hemlösheten till 2006, där vi alltså inte ser någon minskning över huvud taget. Jag kan naturligtvis ställa en specifik fråga på det, varför inte borgarrådet vill ta ansvar för majoritetens politik, men om inte borgarrådet stöder det socialdemokratiska vallöftet, vad har då borgarrådet Olofsson för ambition under denna mandatperiod vad gäller de hemlösa?

Anförande nr 52

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Peter Lundén-Welden, i februari eller möjligen mars presenterades ny statistik för det här året. Av den kan man se att av de drygt 3 000 hemlösa har de allra flesta ett boende. Som du vet innebär definitionen hemlös inte alltid att man inte har ett boende. Däremot har man ingen egen bostad, inget eget kontrakt.

De allra flesta har alltså en form av boende. Det varierar var de bor. Många av de kvinnor du tar upp bor på vårdhem eller institution och har oftast en behandling, men de har ingen bostad efter detta. Det är den krassa sanningen med dessa siffror.

Jag tror att det är viktigt att hyfsa debatten. Vi kan ju också se att man i den statistik som presenterades räknar med att det finns kanske 70 uteliggare, och det är naturligtvis 70 personer för mycket. Men då ska man också komma ihåg att nya grupper har dykt upp som vi också behöver analysera. Bland annat har kvinnor dykt upp som en ny grupp. Också utlandsfödda har dykt upp som en ny grupp som inte fanns tidigare. Då måste man fundera på varför det blivit så, varför dessa människor slås ut och vad vi kan göra för att förhindra att de slås ut. Det måste ändå vara det primära.

Beträffande boendesituationen håller det på att lättas. Det har lättat, och det kommer att bli ännu bättre. Om du läser i samma artikel kan du se att chefen för enheten för hemlösa uttrycker detta. Jag tycker att det är bra. Men i takt med att vi erbjuder olika alternativa lösningar dyker det upp fler människor, och det tycker jag också är bra, det vill säga att mörkertalet kanske minskar.

Anförande nr 53

Peter Lundén-Welden (m): Att man kan slåss om statistiken håller jag med om. Det är en väldigt svår materia att veta exakt vilken grupp människor vi talar om. Men det jag ställde frågan om, borgarrådet Olofsson, var att du inte ville ta ansvar för det socialdemokratiska vallöftet om att halvera hemlösheten under mandatperioden. Detta tycker jag i sig är oroväckande – att du som ansvarigt borgarråd inom den majoritet som styrs av Socialdemokraterna inte vill ta ansvar för ett vallöfte som givits av dem när ni i koalition arbetar med detta vallöfte.

Då undrar jag: Vad har du för ambitionsnivå – det var det min fråga handlade om – i stället? Om det inte är det socialdemokratiska vallöftet att halvera antalet hemlösa i staden, vad är din ambitionsnivå? Vad vill du som ansvarigt borgarråd?

Anförande nr 54

Borgarrådet Olofsson (v): Ja du, Peter Lundén-Welden, det ska bli roligt den dagen man kan gå upp och fråga varför du inte kämpar för Folkpartiets vallöften. Det är ju den frågan du ställer till mig. Det är ganska parodiskt att du faktiskt ägnar tid åt det.

Min ambition är att det inte ska finnas några uteliggare.

Anförande nr 55

Peter Lundén-Welden (m): Ordförande, kära nuvarande majoritet! Om Stockholms stads väljare ger den andra sidan av denna rådssal möjlighet att styra efter valet 2006 lovar jag att de vallöften som vi har givit, oavsett om de kommer från Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna eller Moderata samlingspartiet, kommer den majoriteten att slåss för. Det är det naturliga i de koalitioner som brukar formas på den här sidan. Det verkar inte vara lika naturligt i den koalition ni formar på er sida, där ni ser er mer som självständiga partier än som deltagare i ett majoritetsstyre.

Jag uppfattade att din ambition är ingen hemlöshet. Det var ett bra svar. Jag är tacksam för det. Det föranleder oss att på den kommande budgetdebatten granska vad du under dina två år som ansvarig för en majoritet med Socialdemokraterna har lyckats genomföra på den punkten.

Anförande nr 56

Borgarrådet Olofsson (v): Peter Lundén-Welden, jag ser verkligen fram emot slutet av veckan när vi ska jämföra era nedläggningar av stadsdelsnämnderna, era olika skattesatser och vad ni vill göra.

Det är självklart så att varje parti går till val på saker. Sedan gör man faktiskt en gemensam plattform, och den jobbar jag efter. Att ni sedan står här och tjarar, därför att ni inte har något annat att göra, om vallöfterna från *ett* parti som ingått i en

koalition är märkligt. Men jag ska påminna dig om Folkpartiets löften när du någon gång i framtiden kanske hamnar i den situationen. Det ska bli intressant.

Jag vill ändå ta upp det här med statistik. Antalet hemlösa minskar ju inte därför att människor har någonstans att bo. Det som vore mest korrekt är naturligtvis att räkna antalet uteliggare. Människor som befinner sig i behandling, bor på institution, bor på härbärge och så vidare räknas som hemlösa enligt den här definitionen, men det viktigaste är naturligtvis att räkna dem som är uteliggare, som inte ens har tak över huvudet.

Fråga nr 6. Särskolan

Anförande nr 57

K a r l B e r n (fp): Erik Nilsson, jag kommer att ta upp särskolan igen. När vi hade en debatt om fördelningssystemet för ett antal månader sedan stod du i denna talarstol och talade om att särskolan och dess elever inte skulle drabbas av några nedskärningar. De skulle inte märka någonting av detta. Vi i Folkpartiet föreslog en förstärkning av denna budget på 10 miljoner eftersom detta är de absolut mest utsatta barnen i vår stad.

Nu står vi här. De handikappade barnen med sina föräldrar, stadsdelsnämnderna, specialpedagogerna – alla är vi grundlurade av dig. Nu gör ni neddragningar på 18 miljoner i särskolornas verksamhet. Det är alltså neddragningar för de absolut svagaste grupperna i samhället, de gravt handikappade barnen.

Jag hörde att du inte har varit ute på Mockasinen. Jag har varit där många gånger, senast i fredags. Därför säger jag: Ni har lagt pengar på att dela ut SL-kort till friska barn. Är det här en riktig prioritering?

Anförande nr 58

Borgarrådet N i l s s o n (s): Jag är inte säker på att jag uppfattade frågan i det inlägget, men jag får försöka svara Karl Bern så pedagogiskt jag kan.

Det nya resursfördelningssystemet innebär inga nedskärningar. Det finns ett underskott i innevarande års budget. Jag antar att ni precis som vi tycker att det är viktigt att olika verksamheter håller sin budget. Det finns i budgetförslaget för 2005 förslag om en förstärkning av särskolans budget med 6 miljoner.

Anförande nr 59

K a r l B e r n (fp): Men det blir i realiteten en nedskärning. Fråga dem därute på den här förskolan så kan du få reda på det. De får en nedskärning med 3 miljoner, och detta är de absolut sköraste barnen i vår stad. Jag tycker att det är skamligt att det är på dem vi ska skära ned.

Vi har en lösning. Vi vill inte dela ut SL-kort till friska barn. Vi vill satsa på de absolut svagaste här i samhället. Det är det som skiljer dig och Folkpartiet åt.

Anförande nr 60

Borgarrådet N i l s s o n (s): Nej, det som först och främst skiljer oss åt när det gäller ekonomin är att ni har en finansiering som inte är hållbar, något man bara kan ha när man sitter i opposition. Det andra som skiljer är att ni inte vågar ta diskussionen om att oavsett fördelningssystem måste man hålla den budget som är tilldelad.

Det nya resursfördelningssystem vi har på särskolans område innebär att enheterna, i stället för att i december månad få reda på hur mycket pengar de får för den gångna verksamheten, får ett klart och tydligt besked i början av året.

Det är för mig svårbegripligt hur du i nuläget kan göra bedömningar av den ekonomiska utvecklingen för en enskild enhet inom särskolan när vi inte ens vet vilka behovsbedömningar som görs för de olika barn som går i verksamheten. Det verkar för mig obegripligt.

Att det finns en oro när man gör förändringar är självklart. Men kom inte och säg att resursfördelningssystemet innebär nedskärningar för verksamheten, för så är det inte!

Anförande nr 61

K a r l B e r n (fp): Då måste jag säga att jag tydligen är bättre påläst i ämnet än vad du är. De *är* redan bedömda. De är bedömda i grupp fyra. Det finns ett till fem. Detta är redan klart. Jag har pratat med ekonomichefen för stadsdelsnämnden i Älvsjö, Teenie Bennerholt, och hon har bekräftat detta: Minst 3 miljoner måste sparas på de här barnen. Det är ett faktum.

Då frågar jag: Tycker du att det är rätt att dra in de här pengarna? Vi är villiga att satsa dem, men ni tar pengarna till att ge SL-kort till friska barn. Jag tycker att det är skamligt. Ni borde skämmas!

Anförande nr 62

Borgarrådet N i l s s o n (s): Men Karl Bern, det är inga neddragningar på särskolan i sin helhet. Det finns ett underskott i budgeten innevarande år. Min motfråga till dig, Karl Bern, är: Ska man hålla den av fullmäktige fastställda budgeten eller inte?

Sedan kan det diskuteras om man ska lägga på 10 miljoner eller inte på särskolan. Ja, det önskar jag att vi kunde göra. Men det är lättare att göra det när man är i opposition och kan ha helt oseriösa finansieringsalternativ som de Kalle Anka-pengar ni på folkpartisidan hittar på.

Den enda förutsättningen för att er budget ska hålla, Karl Bern, är att ni är i opposition. Om vi skulle ha oturen att få se er vid makten skulle er budget falla ihop som ett korthus.

Fråga nr 7. Demokratisynen hos de förtroendevalda

Anförande nr 63

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Det är många demokratifrågor i dag, och det är ju glädjande. Vi har inte bara America Vera-Zavala i Skarpnäck, utan det finns även frågor med direkt bäring på kommunstyrelsen.

Vänsterpartiets stora problem är ju att vissa där fortfarande förnekar att Kuba är en diktatur. Men det problemet stannar inte vid v, utan det går även in i Socialdemokraterna.

Kommunstyrelseledamoten Daniel Suhonen har varit brigadist, eller som han själv säger ”gäst hos folket”. Han har delat ut hedersbetygelser till ”arbetets hjältar”. ”Här har vardagskontrollen skötts av folkrörelserna”, skriver han. ”KGB på Kuba motsvaras av våra förenings- och hyresgästtanter som på Kuba kollar att ingen säger något kontrarevolutionärt eller smutsar ner i tvättstugan.” Det är en skojig folkrörelse.

Jag vill fråga Annika Billström: Står du bakom din kommunstyrelseledamot Daniel Suhonens diktaturkramande, eller är du beredd att ta avstånd från hans ställningstagande för diktaturen på Kuba?

Anförande nr 64

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Herr ordförande! Här försöker man som vanligt ta heder och ära av enskilda ledamöter och också av människor som inte finns i den här församlingen.

När det gäller Daniel Suhonen är det valda meningar som Rolf Könberg väljer att rycka ur sitt sammanhang. Daniel själv, precis som jag, tar fullständigt avstånd från detta. Där har du mitt svar. Det är glasklart. Jag har också förtroende för Daniel Suhonen.

Anförande nr 65

R o l f K ö n b e r g (m): Ja, Annika Billström, jag citerade valda delar. Jag hade kunnat citera betydligt längre och grövre delar ur den här så kallade reserapporten. Om det har skett en tillnyktring i frågan sedan detta skrevs är det förstås välkommet.

Mitt primära syfte är faktiskt inte att tala om någon enskild person i hans frånvaro – han är dessutom i salen; vi kanske kan prata mera om detta i kväll – utan att peka på att Socialdemokraterna i Stockholm inte är demokratiskt trovärdiga när de har högt uppsatta företrädare som öppet och aktivt stöder diktaturen på Kuba.

Även om han har tagit avstånd från just de här uttalandena fortsätter han hela tiden med nya arrangemang och nya möten som inte har något annat syfte än att krama diktaturen på Kuba. Det här problemet finns alltså fortfarande, än i dag.

Anförande nr 66

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Rolf Könberg, jag tycker att du ska ta upp den här frågan i en debatt där du får ett direkt svar av Daniel. Jag tycker att detta är fegt.

Vad det handlar om är att Daniel Suhonen är kommunstyrelseledamot för oss. Han har ett arbete där han organiserar olika typer av möten. Daniel har sagt att han har tagit avstånd från detta uttalande, men det som händer är att ni moderater skruvar och skruvar och inte accepterar det. Personen i fråga finns nu i salen men får inte själv gå i svaromål. Att ni inte accepterar det tycker jag är oerhört märkligt.

Vad är du ute efter? Tycker du att jag i den här stolen ska säga att Daniel Suhonen har en gång sagt något väldigt konstigt och därför tar jag avstånd från honom? Fungerar ert parti så? Det trodde inte jag.

Anförande nr 67

R o l f K ö n b e r g (m): Det sista är mycket enkelt att svara på, för vi har inga diktaturkramare i vårt parti.

Jag tänker ta den här debatten med Daniel Suhonen också; tro ingenting annat. Men poängen är att du är finansborgarråd. Jag konstaterar att detta gäller någon som sitter i kommunstyrelsen som ordinarie ledamot och som har blivit ordförande i kultur-nämnden. Det är viktigt för staden och för stadens medborgare vad sådana personer har för demokratisyn.

Min poäng är och förblir att det inte bara är Vänsterpartiet som har problem med sin syn på Kuba. Det är också betydligt större partier än så.

Anförande nr 68

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Det vi socialdemokrater då kan konstatera är att för moderater gäller inte att personer har en åsikt vid ett tillfälle, och några år senare har man omvärderat och tagit avstånd från tidigare uppfattningar. Att det sker förändringar i människors övertygelse accepterar inte moderater i allmänhet och Rolf Könberg i synnerhet. Jag är den första att beklaga detta. Det är en intolerant syn på människor – fruktansvärt intolerant!

Anförande nr 69

O r d f ö r a n d e n : Det är synd att man ställer frågor om en tredje person som inte har möjlighet att svara. Jag tror att debatten skulle bli roligare och mer klagörande om det var någon som hade möjlighet att svara. Man kan kanske hitta något annat forum eller ställa en interpellation. Vi får titta på det när vi håller på med nya arbetsformer. Det här är inte speciellt bra, när personen dessutom sitter i salen och vill gå upp och svara men inte har möjlighet till det under frågestunden. Vi får återkomma och se om vi hittar någon annan ordning för det.

Fråga nr 8. Socialdemokratiska vallöften

Anförande nr 70

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige och Annika Billström! Nu tänkte jag ställa en fråga om ett socialdemokratiskt vallöfte som Margareta Olofsson tidigare har fått en fråga om. Det handlar om de hemlösa.

Ett av vallöfterna var att ni skulle halvera hemlösheten under mandatperioden. Nu har jag läst om frågan i Dagens Nyheter i dag och tidigare även i Situation Stockholm. Halva mandatperioden har gått, och trycket har inte precis minskat utan snarare ökat. Jag skulle vilja veta vad ni tänker göra för att uppfylla det vallöftet. Tror du att det är möjligt att uppfylla?

Anförande nr 71

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): För det första vill jag säga att det är rätt intressant att se olika morgontidningars sätt att rubricera. Jag vet inte vilken gång i ordningen det var som det stod att vi sviker vallöften innan mandatperioden är gången.

Jag vill återigen tydliggöra att vi inte gick till val på två år av mandatperioden. Vi kommer att styra och genomföra så mycket som möjligt under hela mandatperioden, ända fram till 2006.

Hemlösheten är en av de absolut svåraste frågorna att jobba med, för alla kommuner, allra helst Stockholm som är Sveriges huvudstad och en riktigt stor stad också i förhållande till problembilden. Det Margareta Olofsson redovisade är tydliga tecken på att det i dag, sedan några år tillbaka, görs olika saker. Det man skulle kunna tillägga, förutom statistiken, indelningen i olika kategorier och bostadsförsörjningsdelen, är att vi kanske skulle behöva ta lite tuffare tag när det gäller samverkan och samarbetet med landstinget om vården, omsorgen och rehabiliteringen. Det tror jag är avgörande. När det gäller människor med missbruk eller psykiska problem är det den allra svåraste av alla uppgifter.

Margareta har redovisat. Hon är sakkunnig på området. Jag kan inte enskildheterna. Som svar från mig vill jag säga att vi kommer att göra allt vi kan för att uppfylla även det här vallöftet.

Anförande nr 72

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Annika Billström, jag uppskattar att du har en ödmjuk inställning till den här frågan. Det är, som sagt var, inte så lätt. Det är dock en sak som jag är förvånad över. Du pekar själv på hur svårt det kan vara. Det är ingen lätt fråga. Hur kan man då kategoriskt gå ut och lova en sådan sak som att halvera hemlösheten i Stockholms stad? Samtidigt har man infört flexibel, fältförlagd biståndsbedömning och andra sådana saker som gör det lite mer komplicerat. Det är också ett problem att de hemlösa själva inte ser särskilt ljus på situationen. De

tycker att det har blivit sämre. Det gör inte bara de hemlösa utan också de som jobbar med frågan.

Tror du att ni kommer att uppfylla vallöftet? Är det ett löfte eller är det en målsättning?

Anförande nr 73

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag tänker inte snärja in mig i något med målsättning. Vi har valt den här metodiken, att kontraktera oss med medborgarna. Sedan må ni som folkpartister tycka att det är bra eller dåligt eller mindre bra. Det värderar inte jag. Men jag tror att det är väldigt viktigt att i sin politiska uppgift, sin politiska gärning, vara väldigt tydlig gentemot medborgarna. Jag skulle uppskatta om också oppositionen var mycket tydligare. Men det ska vi debattera på torsdag och fredag. Jag kan inte hjälpa att jag tycker att det finns en attityd av gnällighet. Det finns en attityd av gnällighet och att man hellre reser hinder och ser problem än att se utmaningarna och lösningarna på de svåra uppgifter vi har.

Jag fortsätter att hävda det jag har hävdat hela mandatperioden: För oss är det ett tydligt kontrakt med väljarna. Vi kommer att göra allt vi kan för att genomföra det kontraktet. Några frågor är mycket svårare än andra att lösa.

Anförande nr 74

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det är intressant att höra. Du säger att det är ett kontrakt med väljarna. Det blir väldigt lätt att göra en utvärdering av det, för här handlar det om siffror. Det är bara att se om det är halverat eller ej. Det kan vi ju se när mandatperioden är slut.

Jag skulle vilja fråga Annika Billström om det här är ett av era prioriterade vallöften. Av 99 stycken kanske några är viktigare än andra. Var någonstans på skalan ligger det här?

Anförande nr 75

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Att ta ansvaret för den generella välfärden och för människor som har de tuffaste och svåraste uppgifterna, om det är barn, unga eller vuxna, tror jag är den största utmaningen för samtliga av fullmäktiges partier. Det handlar om att faktiskt föra en politik som är generell, som omfattar alla, men där man också jobbar med riktade insatser mot dem som hade den tuffaste starten eller bland annat de tuffaste villkoren.

Det är högt prioriterat. Sedan kommer inte jag att tramsa med någon 0–10-skala eller så. Alla vet att vi har en skyldighet att lösa problemen med den som är sjuk, missbrukar eller på annat sätt far illa i vår stad. Jag tror att vi är överens om det.

§ 15 Tillväxt Stockholm – Småföretagsdelegationens rapport med förslag till åtgärder (utl. 2004:151)

Anförande nr 76

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Äntligen, skulle jag vilja säga. Det är väldigt trevligt med ett antal näringspolitiska diskussioner också i fullmäktigeförsamlingen. Tillväxt Stockholm är en rapport från småföretagardelegationen med 57 olika konkreta förslag om hur de, tillsammans med Stockholms stad, vill bidra till att göra Stockholm till norra Europas mest spännande region.

Vi har under många år arbetat gemensamt med att utveckla IT-klustret, sedan ett antal år tillbaka *biotech* och biomedicin men också nu under senare år bestämt oss för att driva design, formgivning och arkitekturfrågorna. Jag tror, av många olika skäl, att det är viktigt för Stockholms del i det här sammanhanget att inte vara enbent, med tanke på hur den finansiella krisen inom IT-sektorn drabbade Stockholm oerhört hårt. Stockholm drabbades mycket hårdare än andra regioner ute i världen.

Det är viktigt att se detta som en del i stadsutvecklingsambitionerna. Jobbar man med kappan om att Stockholm, Stockholms län och Stockholm–Mälardalen ska bli norra Europas mest spännande region måste man också se och utveckla frågor kring evenemangsstaden, ungdoms- och studentstaden, miljöstaden och kulturstaden.

Vi har under vår majoritets tid träffat företrädare för de riktigt stora företagen, de medelstora företagen men också småföretagarna. Vi har haft mycket bra samtal och en mycket spännande dialog. Vi genomförde ett Stockholmsmöte i juni som kommer att få sin uppföljning. Så sent som i förra veckan genomförde vi ett möte där samtliga borgarråd och Kristdemokraternas gruppleadare var inbjudna att möta 13 representanter för företagen, vilket föll väldigt väl ut. Så sent som i dag har jag träffat representanter för företagare vars huvudkontor är placerat i Stockholm och diskuterat utvecklingsfrågor.

Det jag tycker är viktigt är att det finns en bred enighet – tror jag – också från näringslivets sida om att man vill samtal och dialog. Men man vill också, som man säger, ha en leverans. Man vill att politiken ska vara förmögen att leverera. I det sammanhanget tror jag att det som det offentliga kan leverera i det här sammanhanget är infrastrukturbeslut men också bostadsförsörjningsfrågor. Det är två frågor som ligger väldigt högt upp på företagarnas lista.

Representanter för småföretagardelegationen, för företagarna i Stockholm, för handelskammare och andra eller de representanter jag hade förmånen att få träffa i dag säger: Det bästa är att ta de frågor som är enklast att lösa och som det finns så bred majoritet som möjligt för. Vi får plocka de äpplen från fruktträdet som är närmast marken och sedan vartefter plocka de lite svårare äpplena, som hänger högre upp och är svårare att komma åt. Jag tror att det är en filosofi som är rätt och riktig.

Det handlar om att vi i staden, i länet och i Mälardalen uppträder enigt. Det som allt detta handlar om och syftar till är att Stockholm är Sveriges tillväxtmotor. Vi vet att utvecklingen håller på att vända. Men när Stockholm konkurrerar sker det på en internationell marknad. I det sammanhanget är en av de allra viktigaste förutsättningarna för framgång att det offentliga kan och orkar samverka med det privata.

Herr ordförande! Det här ärendet är ett uttryck för samverkan och samarbete. Med det vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 77

Borgarrådet Söderlund (m): Herr ordförande! Det är ett väldigt viktigt dokument som vi ska ta ställning till i kväll. Det är viktigt, nödvändigt och i högsta grad aktuellt. Det finns många skäl att prata småföretagarfrågor och tillväxtfrågor i den här församlingen. Det är inte vare sig IT-boomens förfall eller George Bushs valseger i USA som gör att det går dåligt, fortsatt dåligt för Stockholm – att vi har en dålig tillväxt. Det är andra skäl till det. Det är Annika Billström som i första hand har ansvaret för det.

Det är den chockhöjda skatten i såväl staden som landstinget. Det är hotet om att lägga ned Bromma flygfält. Det är den totala överkstad som är med Förbifart Stockholm och Österleden. Det är det faktum att staden, i stället för att sänka avgifter och göra regelförenklingar, höjer avgifter, krånglar till regler och slutar med upphandlingar, vilket påverkar näringslivet här i staden mycket. Det är naturligtvis också det överskuggande, nämligen att man vill införa biltullar – som om det vore ett recept för att få staden på fötter i en svår situation.

Annika Billströms vänner över vattnet är inte mycket bättre. Där diskuterar man, helt seriöst, ytterligare försämringar av sjuklönesystemet som ska drabba företagarna. Man är i full färd med att avveckla Barsebäck. Man gör ingen regelförenkling, trots att det är utlovat sedan flera år att vi ska få regelförenklingar för småföretagare och andra. Ingenting har hänt på rader av år. Vi har fortsatt en orättfärdig skatteutjämning som gör att tillväxten i staden och länet stoppas. Mycket av det kan man läsa om i den rapport som ligger på bordet i kväll, Tillväxt Stockholm.

Den socialdemokratiska regeringens stora svar på frågan om hur vi ska kunna få fler att jobba mer är sex timmars arbetsdag och friår. Då har man kommit väldigt långt ifrån de krafter som skapade det samhälle som vi har att förvalta.

Herr ordförande! 25 000 har förlorat jobbet i privat sektor sedan Annika Billström tillträdde. Ungdomsarbetslösheten har ökat med 25 procent. 5 000 företag har gått i konkurs och nyföretagandet har minskat.

Herr ordförande! När nu statsministern far runt i världen och kommer med krispaket till Trollhättan, kan vi då inte få ett krispaket till Stockholm? Vi skulle behöva det. Vi skulle behöva få de där infrastruktursatsningarna, en bevarad flygplats, utveckling

av Ringen, sänkta skatter och förenklingar av reglerna för småföretagare. Vi har en rad svårigheter i Stockholm som vi behöver få bukt med.

Herr ordförande! Om det inte ska bli en fullständig teaterföreställning måste det vara någon sanning och allvar bakom sådana här dokument och papper. Jag vet vad jag talar om, för jag har deltagit i teaterföreställningar under mitt liv. Detta är extremt viktigt. Om man har en regering som motarbetar företagandet, en stadshusledning som på många avgörande punkter – även om det här dokumentet är bra, herr ordförande – inte kommer med de beslut som vi behöver för att utveckla näringslivet, då är det här ingenting värt.

Vi allihop på den här sidan kan rösta ja till 55 av de 56 punkterna i kväll. Men det kan inte Annika Billström, och det är det som är teaterföreställningen. Den tycker jag inte om, herr ordförande. Jag vill yrka bifall till Moderaternas förslag till beslut.

Anförande nr 78

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag vill yrka bifall till Kristdemokraternas förslag till beslut. Jag ska inte gå närmare in på dem mer än på en punkt. Det står så här: ”Därför bör stadens näringslivsarbete också syfta till att fokusera de service- och utvecklingsbehov som finns inom mindre och medelstora företag liksom att verka för att en bredare representation finns av olika branscher.” Jag skulle vilja utveckla det lite grann. Det finns en del saker som man möjligen inte tänker på när det gäller det.

Det första är infrastrukturen i Stockholm, att försöka gynna småföretag som växer också i förorterna. Ett känt exempel på misslyckad infrastruktur är Kista, där man byggde viadukterna så att en distributionslastbil inte kan komma under dem. Om man höjer dem är det för långt att gå, så då springer folk tvärs över gatan i stället. Sänker man ned dem krockar man med rören. I de nya områden som planeras gäller det att planera för det som delegationen har talat om, lokalförsörjning i hela staden, inte bara att man ska ha någon slags grupp som sysslar med hur länge man får lasta i innerstaden. Det finns en massa problem ute i förorterna.

Det andra jag skulle vilja säga är: Platta ut Stockholm! Det måste bli en växelverkan mellan stora myndigheter och småföretag. Det har gjorts många försök här i staden att flytta ut till exempel gatu- och fastighetskontoret till någon förort. Vi gjorde ett försök att flytta ut integrationsförvaltningen. Då sade facket att flyktingarna inte hittade till Skärholmen. Det var lite löjligt, eftersom de har åkt runt halva jorden förut.

Ett annat exempel är Sida, som från början låg vid Birger Jarlsgatan. När de skulle flytta valde de ett jättedyrt bankläge på Sveavägen. Nu ska de flytta igen! Vi sade: Flytta till Rinkeby eller något annat av de här områdena! Där har ni dessutom språken i närheten. Nu har de valt att flytta till Öfre Östermalm! De ska flytta till Konstfacks gamla lokaler, när de kunde lägga sig i Rågsved eller Rinkeby eller någon annanstans. Det skulle gynna småföretagsamhet, för då behövs det en massa smårestauranger. Det behövs all möjlig service. Det behövs att människor kan

tillgodose sitt dagligvarubehov. Det behövs översättare och allt möjligt annat i närheten.

Om det finns lite fantasi så kan vi platta ut Stockholm och få småföretagen att växa också i yttervarven.

En annan sak som är bra för att platta ut Stockholm är att se till att det blir en flygplats på Södertörn. Flygkapaciteten kan vara bra för Söderortsvisionen. Det är många företag i södra halvan av staden som skulle behöva en flygplats. Då skulle det gå bra att så småningom lägga ned Bromma, om vi får en sådan flygplats. Men regeringen har ju krånglat till det.

Anförande nr 79

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Det är egentligen ett slags nationalekonomisk gåta som vi står inför. Vi lever just nu under en internationell högkonjunktur. Vi är ute ur svackan och IT-branschen håller på att ta sig igen. Trots detta ökar inte sysselsättningen i vår region. Om den ökar är det med så små siffror att det knappt är märkbart. Ni prognostiserar från majoritetens sida i budgeten ökade socialbidrag nästa år. Det är unikt. Det har inte hänt tidigare, att vi lever i en internationell högkonjunktur men att socialbidragen ökar.

Jag tror att Annika Billström har identifierat en viktig faktor: Vi har ett för dåligt företagarklimat i vår region. Så långt är det bra att Annika Billström lägger fram det här programmet från småföretagardelegationen. Men problemet är att innehållet är så tunt, så det kommer inte att göra några som helst avtryck i verkligheten. Hela det här programmet är mycket väsen för lite ull. Det finns också en stor besvikelse i näringslivet.

Annika Billström beskriver stämningen som trevlig på de här kafferepen. Jag har varit med på två av de större mötena. Jag håller med om att det är trevlig stämning. Men, Annika Billström, trevligt är det på badstranden också. På de här mötena krävs det också att vi når fram till resultat och kommer fram till beslut. Det är dem som näringslivet efterlyser. Det räcker inte att ha trevligt. De kommer inte att komma på några fler möten som Annika Billström bjuder in till om inte de här mötena leder till konkreta beslut som är viktiga.

Vi vet rätt väl vad näringslivets olika organisationer pekar på som behövs för att göra den här regionen mer företagsvänlig, mer etableringsvänlig. Till exempel pekar de ofta på skattenivån. Vid det senaste mötet var det en företagare som nästan skändes när Annika Billström satt och berättade om designår och allt möjligt. Han frågade: Får man ta upp skatten? Det fick man i och för sig ta upp, naturligtvis. Men han insåg att det var lönlöst. Det borde inte vara lönlöst att ta upp den frågan. Det är en viktig fråga.

Frågan om Bromma flygplats har nämnts. Den är central. Frågan om ringleden är central. På sidan 4312 i utlåtandet står några meningar som är rätt avgörande. Det står så här: "Samtliga näringslivsorganisationer i Stockholm motsätter sig det

planerade försöket med trängselavgifter. Vi gör bedömningen att trängselavgifterna är tillväxthämmande”. Det är en tung och avgörande mening. Det är den viktigaste punkten i hela koalitionen politik. Och näringslivet gör bedömningen att den är tillväxthämmande. Det borde leda till eftertanke runt frågan om biltullarna, Annika Billström.

Ett program som ska vara företagervänligt kan mycket väl se ut som det delegationsförslag som småföretagarna själva har lagt fram, de 50–60 punkterna. Från vår sida är vi beredda att bifalla i stort sett allihop. Men problemet är, som har sagts här tidigare, att den politiska majoriteten inte är det. Ni är bara beredda att bifalla de punkter som redan tidigare ingick i er plattform. Ni är ju inte beredda att ta till er någonting, att lyssna. Bifall till den borgerliga reservationen i kommunstyrelsen!

Anförande nr 80

K a r l B e r n (fp): Herr ordförande, fullmäktige! För en gångs skull kommer jag att vara mycket positiv i mina bedömningar av det dokument vi har framför oss. Jag är den enda i den här salen som sitter med i småföretagardelegationen. Vi har jobbat intensivt med det här. Till Annika Billströms plus vill jag säga att hon har varit idel öra och mycket intresserad av att lösa problemen. Det skulle vara skam annars.

Jag hoppas att vi kan enas här i dag om att ta hela rapporten och det förslag som ligger, med de viktiga tillägg som vi inom Folkpartiet och även Moderaterna har kommit fram till. Vi är emot trängselskatterna. De är enormt hämmande för utvecklingen i regionen. Jag tycker att ni borde lyssna på det inom majoriteten. Inte minst från handeln, som jag representerar, är vi mycket oroade för trängselskatterna. Jag hoppas verkligen att de inte kommer att bli genomförda.

Vi har också i småföretagardelegationen uttryckt mycket klart att vi vill ha kvar Bromma flygplats. Den har en mycket viktig roll i Stockholms framtida utveckling. Vi vill ha Österleden och Förbifart Stockholm.

Vi kan konstatera att alla punkter i delegationens papper är ganska harmlösa. Det är inte så kontroversiella saker. Om man inte kan acceptera dem är det svårt. Vi i småföretagardelegationen och även Folkpartiet ansluter sig till att man ska sluta jävlas med stockholmarna och småföretagarna. Det tycker nämligen många småföretagare att man gör.

Det är precis som Jan Björklund säger här, att de största hindren är nationella. Ni i majoriteten, som har kontakterna in i kanslihuset, måste försöka lösa det här med skatterna och olika lagar och förordningar.

Jag yrkar alltså bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut men med det tillägg som Folkpartiet och Moderaterna gjort. Alltså, bifall till Folkpartiets och Moderaternas förslag!

Anförande nr 81

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Ordförande, fullmäktige! Det är bra att vi har lyft upp ett ärende som handlar om småföretagandet i Stockholm. Ofta brukar näringslivspolitik glida in på de få men naturligtvis viktiga stora företagen, de som är stora även i ett globalt sammanhang. I många sammanhang glöms småföretagandet bort. Därför är det viktigt att vi får den här debatten och funderar på vad vi från stadens sida kan göra för att underlätta för småföretagarna i Stockholm

Många har varit inne på IT-raset. Det är glädjande att man börjar lyfta sig även i den delen av näringslivet. Nu nyanställer man återigen människor inom IT i Stockholmsområdet. En lärdom för oss totalt sett av IT-raset är att man kanske inte ska luta sig mot enbart en del av näringslivet. När den delen rasar, rasar rätt många delar i samhället. Man bör fundera på hur man kan hjälpa till på olika sätt när det gäller andra delar av näringslivet som inte var kopplade till det stora raset. Jag tycker att vi, oavsett majoritet, inte har varit så duktiga hittills.

Det ser ändå lovande ut när man nu återigen tar upp de här frågorna. Den här gången finns det nog mera substans och försiktighet när det gäller just IT-delen.

Något som har diskuterats är bland annat företagslotsar i staden. Den näringslivsorganisation som vi har i Stockholm är bra. Men om det bara är de som sysslar med företagandet kanske det inte blir den goda service som vi skulle kunna ge just småföretagare. Det kan hända att man prioriterar servicen till de större företagen och återigen glömmar bort de små företagen. Det vore viktigt att många människor, oavsett var de jobbar i staden, fick ökade kunskaper om vad det innebär att vara småföretagare och på så sätt kunde bidra till att småföretagare kan komma rätt när de har frågor och synpunkter.

Det finns olika delar i förslaget som vi ställer oss bakom. Det finns dock en del som har med boendeparkering att göra som vi inte ser som direkt relevant. Möjligtvis kan det ha bäring på småföretagarna när det gäller nytopparkering. I övrigt vill vi bifall kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 82

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Jag tycker att frågan om ekonomisk tillväxt är intressant att diskutera med Miljöpartiet. Den här rapporten utgår från behovet av mer ekonomisk tillväxt. De åtgärder som föreslås menar jag är otillräckliga, men utgångspunkten är ändå att det behövs mer ekonomisk tillväxt.

Miljöpartiet är ett parti som ursprungligen grundades som en reaktion mot att vi var alltför materialiserade och fixerade vid ekonomisk tillväxt. Jag skulle vilja höra hur Miljöpartiet i dag ser på behovet av ekonomisk tillväxt. Det är det ena.

Nio miljoner människor bor i Sverige. Tre miljoner går till jobbet varje morgon. De tre miljonerna ska förutom sig själva försörja de övriga sex miljonerna. De flesta partier har dragit slutsatsen att vi, för att det här ska gå ihop, måste arbeta mer i

Sverige. Delar ni uppfattningen att vi behöver arbeta mer i Sverige för att klara av att få ekonomin att gå ihop?

Anförande nr 83

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Det är ingen skillnad på vår inställning nu och tidigare, att vi måste diskutera innehållet i tillväxten. Jag skulle också vilja höra mer om Folkpartiets syn på tillväxt. Är det mer av allt, oavsett vad det innehåller?

Den andra frågan gäller det här med arbete. Jag är lite ängslig över att man från Folkpartiets sida inte tar det på allvar att så många människor är arbetslösa, sjukskrivna och förtidspensionerade. Hur ska man få dem i arbete? Ska vi släppa in dem i arbete eller ska de fortsätta att stå utanför?

Vårt förslag är bland annat att vi med en arbetstidsförkortning kommer att kunna anställa fler människor. Fler kan komma in och bidra med sina erfarenheter. Det är en viktig del i att vi har åstadkommit en tillväxtökning totalt sett och den ska användas till någonting. Vi tycker att den kan användas till att öka den fria tiden för människor att själva disponera. Ni kanske bara vill lägga olika typer av prylar på hög i er tillväxtiver. Det kan hända att det är där som vi skiljer oss.

Anförande nr 84

T o r s t e n S a n d g r e n (v): Herr ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag, och det gör jag med följande motivering.

Stockholm ska inom de närmaste tio åren prestera och visa förutsättningar för att underlätta för företagare att driva företag, att lokalisera nya företag och framför allt starta nya företag här i vårt något konkurrensutsatta samhälle. Näringslivskontoret fick ett uppdrag av sin styrelse att fungera som en motor i utvecklingsarbetet. Det har de gjort på ett mycket förtjänstfullt sätt. Både de krav och de önskemål som småföretagardelegationen har ställt kommer fram i papperet. En del av dem är väldigt kloka. En del kanske får skjutas på framtiden.

En aspekt som tas upp i själva rapporten är lärlingsutbildning. Det var någonting som försvann – som en dunst, som en rök upp i himlen. Det var tråkigt att den försvann, för det var ett mycket bra sätt att lära sig ett yrke. I dag har vi ett behov av ungefär 100 000 hantverkare inom några få år. Det måste vi på något sätt möta och kunna klara av.

Det är också viktigt att det finns möjlighet att få en yrkesutbildning. Alla vill nämligen inte gå i högskola. Själv var jag över 40 när jag förstod att jag kanske ändå måste söka mig in på det där universitetet, för att kunna klara mig. Jag tror att det är många andra som kan tänkas dela den upplevelsen med mig.

En annan viktig fråga som man förtjänstfullt tar upp är ledtiderna – ledtiderna i den kommunala hanteringen för olika tjänster som vi ger våra medborgare. Tyvärr är det

många gånger så att vår demokrati möjliggör för människorna att klaga över de beslut som vi har fattat. De är inte nöjda med de besluten, och i och med det har de rätten att överklaga. Å andra sidan drar det ut på tiden för nödvändiga faciliteter som bostäder, byggnader där man kan driva företag och liknande.

Det är ganska viktigt att vi ser till att människor blir personligt matchade till yrken där de har förutsättningar att få ett jobb. Man kan inte bara säga till en person: Du ska söka 40 jobb i veckan, för annars får du inga bidrag.

Anförande nr 85

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Jag tycker att Torsten Sandgrens inlägg var värdefullt, särskilt avsnittet om lärlingsutbildning. Detta är något väldigt centralt både för de yrken och yrkestraditioner som Torsten Sandgren beskriver i form av hantverksyrken och många andra yrken. Lärlingsutbildning är också värdefullt för de många ungdomar – som är praktiskt begåvade men inte så teoretiskt lagda – när de kommer upp i sjuttonårsåldern och vill ha en yrkesutbildning.

Problemet är att det är Vänsterpartiet och Socialdemokraterna som har avskaffat lärlingsutbildningen i Sverige. De senaste sju åtta åren har mitt eget parti varje år i riksdagen föreslagit införande av lärlingsutbildning, de sista åren med stöd av övriga borgerliga partier. Varje gång har Vänsterpartiets och Socialdemokraternas ledamöter röstat nej till detta förslag.

I Stockholms utbildningsnämnd ligger förslaget nu – och nu viskar Inger Stark i örat på dig – Torsten och det är bra, för nu i december har Inger Stark möjlighet att i utbildningsnämnden stödja ett förslag om lärlingsutbildning. Om hon gör det så blir det majoritet för det förslaget. Be henne rösta för det förslaget, då införs det.

Anförande nr 86

T o r s t e n S a n d g r e n (v): Ordförande och Jan Björklund! Det är ju faktiskt så att man också måste läsa kärnämnen. Det är självklart, arbetet fungerar inte annars. Man måste kunna så mycket matematik att man klarar av ett vanligt mekaniskt jobb. I dag klarar man sig inte bara genom att räkna på fingrarna, man måste kunna göra det med papper och penna också.

Jag blev lite förvånad över att du med sådan enfass hävdade att det är Vänsterpartiet och Socialdemokraterna som har tagit bort lärlingsutbildningen. Det jag talade om var lärlingsutbildningen i den traditionella formen, där man så att säga är anställd av företaget som lärling och utbildas där. I de fallen har man förmånen att studera ett par dagar i veckan på vanlig skola för att få just behörigheten i kärnämnen.

Anförande nr 87

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Det är flera ledamöter som använder sig av det Orwellska nyspråket. Det återkommer ständigt och jämt. Man låtsas liksom inte om sin politik, det verkar vara fritt fram att tycka saker om Tillväxt

Stockholm och lägga det till handlingarna och så säga både det ena och det andra här i talarstolen.

Torsten, ni har ju motarbetat och till och med avskaffat lärlingssystemet. Det är hela grundproblematiken i den frågan. Det var en missriktad idé om att det inte var tillräckligt fint att vara snickare och sådana saker som låg bakom förändringen att alla skulle gå treårigt gymnasium med teoretisk utbildning fastän de kanske inte ville det. Det är en medveten idé, och den får du ändå stå för.

Så till frågan om ledtider. Om det nu ska bli förkortade ledtider, varför har vi då förlängt ledtiderna när det gäller stadsplaner? Varför kommer en massa stadsplaner upp i fullmäktige nu igen, det är ju något som leder till att ärendena hanteras tre–sex månader extra? Det har ni infört nu.

Anförande nr 88

T o r s t e n S a n d g r e n (v): Svaret på den sista frågan, Mikael, är att vi ägnar oss åt demokratiarbete. När ett planförslag är kontroversiellt bland människor så är det bäst att vi här i fullmäktige debatterar det och inte fattar besluten bakom stängda dörrar som gör det möjligt för ledamöter att efteråt, utåt, ha en helt annan åsikt än den man hade vid sammanträdet.

När det gäller avskaffandet av lärlingsutbildningen så var det så att den lärlingsutbildning som vi avskaffade inte var mycket värd eftersom den hade stora brister och inte hjälpte dem som verkligen skulle ha haft hjälp av den.

Anförande nr 89

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag måste säga att något värre var det länge sedan jag hörde! Vilket gnäll!

Om företagarna verkligen hörde det som Jan Björklund säger nu, om företagarna verkligen fick lyssna till det som Mikael Söderlund nu sade, så skulle de nog helst inte vilja samarbeta med staden. Det som företagarna säger är faktiskt: låt oss vara konstruktiva. Det finns en lång rad frågor som vi gemensamt kan vidta åtgärder i som vi också kan lösa. Vad är det för osanningar som ni framför?

Mikael Söderlund, har inte du märkt att Södra Länken har öppnats? Vi kommer nästa år att ta första spadtaget till Norra Länken. Vi arbetar just nu med Mälartunneln. Vi kommer att bredda E 18 och Klarastrandsleden. Vi har utarbetat planer för att klara bostadsförsörjningsmålet under den här mandatperioden. Björklund påstår att vi har avskaffat och inte vill ha lärlingsutbildning. Det är rena påhitt.

På område efter område söker ni konfrontation, och det som näringslivet säger till oss i fullmäktige är: Sök det som förenar före det som skiljer er åt! Lått oss ta de lättplockade äpplena först och sedan beta av de frågor som är svåra. Men det som Moderaterna och Folkpartiet har behov av omedelbart är att polarisera. Jag tackar

Hardy Hedman för det inlägg som Kristdemokraterna hade där man är konstruktiv och åtminstone vill genomföra saker!

Björklund kallar våra möten för kafferep. Det ska Stockholms företagare mötas av. Det är förakt.

Vad det handlar om, oavsett politisk majoritet, är att vi inte har skött näringspolitiken på ett tillfredsställande sätt eftersom företagarna nu säger: Ja, låt oss samverka, låt oss samarbeta och låt oss lösa viktiga problem för Stockholm där vi har lösningen i våra händer!

Men det vill inte Folkpartiet och Moderaterna. Alldeles uppenbart är det på det sättet. Det är väl ett bra besked till näringslivet. Moderater och folkpartister vill ha fortsatt konfrontation och polarisering, medan kristdemokraterna är beredda att konstruktivt hitta lösningar. Det är väl bra besked. Tack för dem!

Anförande nr 90

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande! Jag kan bara konstatera att teaterföreställningen går vidare. Det var så fruktansvärt förutsägbart att Annika Billström skulle ställa sig i talarstolen och ta pojkarna i örat för att de hade fräckheten att påminna om politiska realiteter!

Den sjuka som börjar sprida sig i det här rummet handlar om att det ska finnas en Stockholmsanda i betydelsen att man aldrig ska tala om konflikter, aldrig tala om frågor som är viktiga för människor där ute. I stället ska vi försöka enas om det som vi kan enas kring. Den sjukan är farlig och skadlig för demokratin!

Vi är inte på något sätt negativa till att du har sammankallat den här gruppen näringslivsföreträdare – det är väldigt bra, det skulle du göra oftare. Men det förutsätter leverans. Det är oärligt, Annika Billström, att tala om att vi ska bli norra Europas främsta tillväxtregion, att kalla in hundratals företagare med den förespegligen och sedan som aktiv politik ha införandet av biltullar, avskaffandet av Bromma flygfält och avvisandet av byggande av Österleden – jag har nämligen inte uppfattat att du är förespråkare av Österleden. Det har du aldrig sagt i den här talarstolen i alla fall.

De här hårt arbetande företagarna som inte alltid, som alla vi andra hinner läsa alla tidningar och TT-telegram, är inte underkunniga om detta. Därför ska man vara ärlig i politiken.

Anförande nr 91

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Just det, Mikael Söderlund, vi ska vara ärliga. Låt oss vara det. Det som jag har sagt i mina två anföranden är att det finns saker som vi är eniga om och saker som vi är oeniga om. Det som näringslivet uppmanar dig och mig som företrädare för var sitt parti är att ta itu med de frågor som det finns en bred enighet i.

Den här församlingen har inte hanterat näringslivspolitik tidigare. Jag vet att du avskyr att jag säger detta, men det är så att den absolut högsta ledningen på Ericsson inte på 13 år har träffat den högsta politiska ledningen i Stadshuset – sedan må du ha träffat dem nu och känner dig åsidosatt för att det har varit som det har –, de högsta ledningarna har inte setts, och det är väl ändå ett uttryck för klimatet, nämligen avsaknad av ett konstruktivt politiskt klimat för att åstadkomma leveransen.

Anförande nr 92

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Herr ordförande! Det här är nästan löjligt. Jag har hört Billström förut, hon blir så imponerad över att hon har träfat Carl-Henrik Svanberg en gång, men det är inte det som är det viktiga. Det viktiga är de åtgärder, den politik som förs.

Jag sade i mitt första inlägg att jag tycker att det är bra att det tagits initiativ till en småföretagardelegation, och det beslutet fattades i full enighet. Det är bra med de här mötena – och det var visst inte kaffe när jag tänker efter, det var vin sista gången. Det är bra med de mötena, men det gäller ju att leverera resultat, annars kommer inte företagarna någon mer gång. De kommer att bli så grymt besvikna. Vi har sett det så många gånger förut när Björn Rosengren och rader av socialdemokratiska näringsministrar har tagit den här typen av initiativ – men det slutar med att näringslivsföreträdarna blir besvikna för ni gör inget av de synpunkter som framförs.

Två synpunkter har näringslivet framfört i de omfattande enkäter som handelskammaren har genomfört de senaste åren bland Stockholms företag. Det ena är att skatterna är för höga i vår region, det andra är att Bromma flytplats måste behållas. Båda de synpunkterna är Billström inte beredd att lyssna på. Det tredje kommer nu: vi gör bedömningen att trängselavgifterna är tillväxthämmande. Vad tycker du om den synpunkten, Annika Billström?

Anförande nr 93

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jan Björklund, antingen vill man vara konstruktiv eller så vill man inte vara det. Du och Folkpartiet vill inte vara det för det är väldigt obehagligt att socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister tar initiativ till ett antal för näringslivet viktiga aktiviteter. Alla vi tre partier vet att det krävs leverans, och det är nästan så att jag får en känsla av om igen att du önskar att vi inte skulle leverera något före nästa Stockholmsmöte, som är den 2 juni 2005.

Men det ni inte har berört är uppföljningen. Vad är det som händer efter dessa möten? Det är klart att våra tjänstemän i Stockholms stad tillsammans med företagarna – inte bara företagarnas organisationer – ska bocka av punkt efter punkt för att återredovisa. Självklart är det på det sättet, Björklund. Det krävs leverans också från er sida.

Ewa Samuelsson (kd): Ordförande, fullmäktige! Vi får väl tacka för de positiva orden till Kristdemokraterna, men det går inte att komma ifrån, Annika, att det är intressant att höra ert tal när ni är i majoritet. Då är det nämligen ett helt annat ljud i

skällan än när ni är i opposition. När ni sitter i majoritet då ska det vara samförstånd över gränserna, då ska oppositionen ställa upp. Du tycker att vi är era motståndare, vi är inte konstruktiva och det är obehagligt att höra vad Jan Björklund och Mikael Söderlund säger.

Jag satt här 1991-94 och nu är jag tillbaka, och jag känner igen tongångarna från er, ni är inte konstruktiva när ni är i opposition men när ni är i majoritet då kräver ni att andra ska vara konstruktiva. Ordet för dagen är tydligen leverans. Det ska levereras, det är det som gäller i vartenda inlägg nu för tiden.

Det intressanta som hände senaste gången vi träffade företrädare för näringslivet var reaktionen när skattefrågorna kom på tal och någon av näringslivsföreträdarna undrade lite om skatterna och påverkan för näringslivet. Då blev det ganska tyst.

Anförande nr 94

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Men kan det vara en händelse, Ewa Samuelsson, att du återigen undviker att säga hela sanningen fast den som ville ta upp politiska frågor och känsliga frågor vid senaste mötet var välkommen att göra det. Det vi ville diskutera var den fortsatta formen för samarbetet men också det som står för dörren, nämligen Designåret 2005 och hur näringslivet och Stockholms stad gemensamt kan agera.

Det är ingen som förbjuder någon att ta upp en fråga, och inte blev det väl tyst när H&M:s vice vd berörde skattefrågan. Inte alls. Var vänlig och redovisa sakerna som de är. Jag tycker att det är fantastiskt att du som kristdemokratisk företrädare försvarar Folkpartiet och Moderaterna, och det må väl herrarna tacka för. Jag ska bara säga att det är näringslivets företrädare, oavsett om det är småföretagare eller riktigt stora företagare, som ber Stockholms stads fullmäktigeförsamling att vara konstruktiv.

Anförande nr 95

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte bidra till polariseringen och konfrontationen här i kväll på ett par specifika punkter.

Hösten 1997 var jag på ett möte där dåvarande finansborgarrådet Mats Huldt lovade att lyssna på näringslivets i Kista företrädare med Ericssons dåvarande vd i spetsen. Man sade då entydigt två saker. Man sade: sänk skatten och bevara Bromma. Mats Hulth lyssnade och gjorde sedan precis tvärtom.

Det finns därför anledning att vara något avvaktande när den här majoriteten nu vill lyssna på näringslivet. Ett annat skäl är att erfarenheter av socialdemokratins hantering av sådana här rapporter inte är helt positiv. 1998 lade regel-förenklingsdelegationen, Simplex gemenligen kallad, under ordförandeskap av Klas Eklund, känd socialdemokrat, fram hundra skarpa förslag till förenklade regler. Två år senare hade den socialdemokratiska regeringen genomfört två av dem.

Vi kan nog vara överens om, Annika Billström, att rundabordsdiskussioner och möten har sin tid och skarpa beslut har sin tid, eller leveranser som du säger i vart och vartannat inlägg. Vi säger för vår del, vilket jag hoppas framgår tydligt, att rapporter är bra men problemet är att den helt och hållet förringas av er egen text. Den ignorerar den tunga kritiken mot till exempel trängselskatterna. Det blir faktiskt rent parodiskt att notera hur ni försöker gå runt de här frågorna när beställningen är ”bygg fler och bättre infartsparkeringar”. Det är beställningen. Leveransen blir: infartsparkeringar byggs ut i samband med miljöavgiftsförsöket. Med andra ord – de infartsparkeringar näringslivet vill ha villkoras av det som näringslivet absolut inte vill ha.

Jag är orolig över att det är mycket litet som kommer att hända, att leveransen kommer att bli försenad, att leveransen inte kommer att innehålla det som har beställts utan att den tvärtom kommer att innehålla en hel del som absolut inte har beställts. Jag är rädd för resultatet av den här rapporten, med den rätt märkliga hanteringen av den i kväll. Ni säger att ni är så otroligt positiva till rapportens förslag och nu ska de genomföras och undrar varför vi inte kan vara överens. Det kan vi inte vara därför att näringslivet har ett antal centrala förslag som vi står bakom men som ni gör tvärtom med. Det är det som är problemet, och det är därför som vi inte blir överens.

Om detta inte var klart tidigare så hoppas att det är klart nu. Jag yrkar bifall till den moderata reservationen!

Anförande nr 96

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Ordförande, fullmäktige! Stockholmsandan är ingenting som avhandlas på vare sig kafferep eller sammankomster. Det är något som handlar om förtroende, ett förtroendekapital som man kan bygga upp. Det är något som näringslivets organisationer i den här rapporten skulle vilja att vi diskuterar utifrån deras förslag beträffande tillväxt.

Något som är viktigt och som man bör ta fasta på i den här debatten är att betydelsen av uttrycket lyssna till förslag inte är densamma som att lyda alla förslag. Näringslivets organisationer har berört en mängd olika förslag som vi skulle kunna genomföra. En del är utanför vårt fögderi, men självfallet är det en sammanhållen politik. Jag är helt övertygad om att man för det första måste fokusera det som man är överens om, eftersom det är precis som Annika Billström säger, nämligen att näringslivets företrädare många gånger säger: sluta käbbla, börja leverera och gör det som är enkelt och det som ni kan göra. Det är inte bara i det lilla utan även ganska många saker som redan är på gång, alltifrån olika infrastruktursatsningar till förenklingar beträffande hur man kommer i kontakt med staden om man till exempel skulle vilja starta näringsverksamhet.

Det är väldigt märkligt att Moderaterna och Folkpartiet, så fort det är näringslivets organisationer som har ett fullständigt program, anser att vi ska anta varje punkt. Jag skulle vilja se vad ni skulle säga om all personal i den här kommunen via sina organisationer skulle vilja utforma personalpolitiken. Inte skulle vi kunna säga att vi

ställer oss bakom varje förslag de har. Vi måste lyssna och vi tar fasta på saker och ting och vi ska försöka göra så mycket som möjligt som är bra för tillväxten i Stockholm. Vi kan tvista om exakta medicinen för det, men det ligger en stor poäng i att vi försöker bygga upp en Stockholmsanda – det är inte bara för att konkurrera med Göteborg eller Malmö, som ibland hävdas ha bättre anda. Det är framför allt för den internationella konkurrenskraftens skull. Det måste vi vara beredda att göra.

Det finns en del i den här rapporten som är bra, och vi har försökt att bearbeta förslag efter förslag med vad staden skulle kunna göra. Det finns mer att göra när det gäller att skapa tillväxt i Stockholm. Vi kan inte göra allt i den här salen, tack och lov, men det finns vissa saker som utgör förutsättningar. En förutsättning är att man har en samtalston och det är det som både företagarna och vi menar med Stockholmsanda. Det är tyvärr så att många på den borgerliga kanten helt avstår ifrån att vara med om att försöka bygga upp en sådan anda, det är väldigt synd. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 97

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige och Elisabeth! Jag tycker att det här var ett väldigt intressant inlägg där Elisabeth sade att innebörden av att lyssna inte är detsamma som att lyda.

Jag vill först säga att jag håller med dig om det, att lyssna behöver inte vara detsamma som att lyda. Men sade ni det till Carl-Henrik Svanberg från början, alltså att det är så ni ser på saken?

Det är också en väldigt intressant definition av begreppet att lyssna som framträder om man sätter in ordet i meningar som att lyssna på rörelsen, att lyssna på väljarna, att lyssna på olika saker. Om att lyssna på väljarna inte är detsamma som att lyda väljarna så kan det förklara varför ni har en, som det heter, avslappnad inställning till en del av era vallöften. Därför skulle jag vilja säga att det här med att lyssna och inte lyda är något som jag vill ha en utveckling av från dig, Elisabeth. Vad är det du faktiskt menar?

Anförande nr 98

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Det är väldigt enkelt. Om man bjuder in organisationer, om man diskuterar tillsammans med väljare, i det här fallet är näringslivets organisationer och företrädare även väljare, och människor får komma till tals och säga vad de vill, så måste det vara så – och detta vet näringslivets organisationer men än väl, men det verkar inte ni veta – att alla förslag som framförs kanske inte är genomförbara. Det kanske är så att man har röstat fram en majoritet som har en annan syn i en viss fråga men att man delar åsikt i en annan. Det är det som jag menar med att man lyssnar. Men detta betyder inte att man kan anamma alla förslag. I en demokrati är det nödvändigt att det är på det sättet.

Det jag tycker är märkligt är att ni på er kant hela tiden hävdar att allt i den här rapporten måste antas. Vi har sagt att de sju punkter som näringslivets organisationer

har gått samman om är otroligt viktiga och det är dem som vi också börjar bocka av som genomförda.

Anförande nr 99

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Jag delar naturligtvis uppfattningen att man inte kan genomföra alla önskemål som alltid framförs i alla frågor. Det håller jag med om. Men kan Elisabeth Brandt Ygeman nämna en enda punkt i rapporten som ni nu är beredda att genomföra och som ni inte var beredda att genomföra redan före samtalen? Finns det någon fråga där ni har lyssnat och lärt? Finns det en enda punkt?

Anförande nr 100

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Jag kan nämna en punkt som är väldigt central i det som näringslivets organisationer har berört och som vi inte hade samma diskussion om som tidigare, nämligen hur kontakten med Stockholms stad fungerar, det vill säga hur man exempelvis ska starta näringsverksamhet. Hur ska det fungera? Hur har detta med lotsar fungerat? De har kunnat bidra med en mängd synpunkter som vi nu försöker åtgärda. Det är en sak.

När det gäller att försöka bygga upp förtroendet säger de väldigt ofta: försök att lösa det här utan att det dras i långbänk. Att förkorta ledtiderna är också en sak som vi kan göra. Detta vill vi faktiskt åtgärda mycket snabbare än vad som tidigare varit fallet.

Anförande nr 101

E w a S a m u e l s s o n (kd): Också jag tänkte på det som du sade om innebörden av begreppet att lyssna, att det inte behöver betyda att man lyder. Så är det väl. Men det intressanta är att du, Elisabeth, tycker att det är märkligt att vi är överens om flera saker. Det som näringslivets företrädare framför i de här punkterna stämmer mer med det program som vi har. Det är väl inte så konstigt att vi tycker att flera av de punkterna ska genomföras.

Anförande nr 102

E l i s a b e t h B r a n d t Y g e m a n (s): Det var inte det jag sade. Jag talade om det ni inte gör. Vi har sagt att ni dessutom har en annan reservation i kommunstyrelsen, men när jag lyssnar på dig verkar det som om ni hade samma reservation.

Vad det handlar om är om vi ska ha någon form av Stockholmsanda. Visst ska vi debattera i detta fullmäktige och vi ska kunna ha olika åsikter, men vi måste kunna vara överens om att det finns någonting som vi måste bygga upp i förtroende tillsammans med företagen.

Ni gör allt för svartmåla, ni gör allt för att säga att det som är lågkonjunktur i dag är hemmagjort men under er tid var det ni som gjorde att det blev bättre tillväxt. Den ekvationen går inte ihop, och den beskrivningen går inte företagen heller med på. Det

är det som gör att skattesatserna faktiskt är desamma som förra året nu när det börjar gå bättre för Stockholm, och det är ganska viktigt att betona.

Anförande nr 103

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! vi behöver inte kivas om ifall det går bättre för Stockholm på det ena eller andra sättet. Om man tar ifrån invånarna 10 miljarder i köpkraft så blir det inte fler jobb. Det tror jag att vi kan vara överens om.

En lögn blir inte sannare bara därför att den upprepas ständigt och jämt. Det är fortfarande inte sant att den förra borgerliga majoriteten inte träffade Ericssons ledning. Den förra borgerliga majoriteten träffade Ericssons koncernledning, jag var med, jag satt i mötet i källaren i detta hus. Något annat påstående är inte sant.

Det är lika spännande varje gång, herr ordförande, som Annika Billström börjar med de olika uppfostringarna i konstruktivitet som vi ständigt utsätts för i den här salen numera. Det är ungefär lika underhållande som när dåvarande finansminister Ringholm kritiserade Moderaterna för vår otroliga makthunger och att vi ville ha regeringsmakten enbart för maktens egen skull. Det är stor underhållning.

Jag tycker att Socialdemokraterna skulle använda lite mindre bokstäver när de talar om svartmålning. Ewa Samuelsson brukar väldigt formulera hur det känns att inför varje valrörelse utsätts för det ena och det andra okvädingsordet och rena lögnerna som flyger genom luften i olika sammanhang. Här ägnar vi oss inte åt lögner utan här ägnar vi oss tvärtom åt en konstruktiv dissekering av tillväxtprogrammet och vad det egentligen står mellan raderna. Jag är väldigt förvånad över att vi inte uppfattas som konstruktiva. Vi har jobbat väldigt mycket med konstruktiva förslag, vi har väckt motioner och program och idéer för hur Stockholm ska bli en bättre företagastad.

Nyligen var vi med på att arbeta för att Stockholm Future Design Days skulle bli verklighet. Vi har gemensamt jobbat för att vi ska få detta evenemang flyttat från Västkusten till Stockholm. Det finns säkert en rad arrangemang och aktiviteter av olika slag som vi gemensamt kan jobba för ska förläggas till Stockholm. Om det är det som menas med Stockholmsanda så är vi med på det. Men det är oärligt att tala om att Stockholm ska bli norra Europas främst tillväxtregion om man inte vill prata om en fullt utbyggd Ringen, om man inte vill prata flygtrafik och om man inte vill tala om andra centrala tillväxtstimulerande åtgärder. Det är därför som oppositionen debatterar den här frågan i kväll. Utan Ringen så blir det inte nöjda företagare, och utan Bromma flygfält blir det väldigt många sura företagare.

Vi ser rankningen. Vi vet att Stockholm har sjunkit även i de lokala frågorna som vi kan påverka själva; när det gäller attityder bland kommunpolitiker, när det gäller tjänstemännens i kommunen attityder till företagande, när det gäller kommunens service till företagande, när det gäller kommunala regler och byråkrati och när det gäller osund konkurrens från kommunen så har Stockholm tappat. Vi har blivit sämre på två år. Det är sanningen. I det läget måste vi få prata om det, och den arena vi har att prata på är här i kommunfullmäktige. Om ni menar allvar med det här

dokumentet, och jag tycker att det är bra att ni utarbetar ett sådant, då måste det genomföras och då måste vi prata om genomförande.

Anförande nr 104

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Okej, då är det väl så, Mikael Söderlund, att vi får lyssna på vad näringslivet vill, och näringslivet vill att vi ska vara konstruktiva. Det är det du först konstaterar, men i nästa sekund andas du in och säger: men ni har inte gjort det och inte det och inte det, det skapas problem hit i dit.

Visst, vi har befunnit oss i en av Sveriges lågkonjunkturer. Konjunkturen började mattas av 1999, dämpades rejält mellan 2001 och 2002, framför allt när det gäller lönesumma. Det vet alla. Alla vet att konjunkturerna ser bättre ut nu. Varför nämner du inte det? Varför nämner du inte de 17-18 miljarder som vi har fått loss till infrastrukturinvesteringar i den här regionen? Varför nämner ni inte att vi bygger som aldrig förr, att vi är uppe i nivåer som dem som gällde under miljonprogrammets dagar? Varför nämner du inte allt detta? Jo, därför att det känns som om ni inte vill att det ska gå bra under en socialdemokratisk ledning. Men näringslivet bryr sig inte om detta. De ber oss: samverka, samarbeta, sluta med detta evinnerliga politiska käbbel!

Anförande nr 105

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Jag får kalla kårar. Det politiska käbblet kallas för demokrati! Det är det enda skälet till att jag är vald och står i den här talarstolen och diskuterar den här typen av otroligt centrala och viktiga frågor.

Om jag ska fortsätta att delta i teaterföreställningen ”Plocka äpplen i min trädgård”, som Annika Billström har regisserat, då vill jag veta vilka ingångsvärden som gäller, vilka löften vi ställer ut till dem som vi bjuder in och vad syftet är med övningen.

Om syftet med övningen är att Annika Billström ska bli omvald och att vi inte ska diskutera de viktiga och centrala frågorna utan att du ska sopa dem under mattan sedan – vilket jag tror att det finns en stor risk för – då är det min absoluta skyldighet som demokratins opposition i den här salen att ifrågasätta vad som görs, varför ni inte tar till vara de punkter som finns redovisade i programmet och vilka budskap ni sänder i de här samtalen. Det är en ärlig form av diskussion med näringslivets parter. Jag tycker att det är bra att tala med företagare, jag gör det varje dag, men då ska det också vara verkstad, det ska vara resultat och det ska vara en tydlig agenda.

Anförande nr 106

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Kära vänner! Vi ska diskutera småföretagarna men vi har som vanligt varit inne på en sväng runt Ericsson-ledningen och Carl-Henrik Svanberg. Om det hade gått riktigt, riktigt illa för Ericsson så kanske Ericsson hade blivit ett småföretag. Nu blev företaget bara mer än halverat.

Vi hoppas väl att man nu kommit på rätt köl och att det kan ge goda förutsättningar för många andra små IT-företag som återigen kan börja nyanställa och satsa.

Om man nu ändå ska titta på alternativet till det som framlagts för kommunstyrelsen och oss här i fullmäktige så ser man till exempel reservationerna från Moderaterna och Folkpartiet. Låt oss se vad de har som alternativ. Det finns några punkter där. Det ena är det gamla vanliga att avbryta arbetet med att införa trängselavgifterna. Problemen med köerna i dag kostar 6–8 miljarder kronor. Detta menar vi är klart tillväxthämmande, och vi säger också att det är viktigt att staden försöker att komma till rätta med propparna i trafiksystemen runt Stockholm. Vi tror att det är väldigt bra för småföretagen om man kan klara av det.

Kostnaderna för införandet av trängselavgifter är cirka 1 miljard kronor. Det blir en vinst varje år på mellan 5 och 7 miljarder kronor om vi lyckas på det sätt som vi hoppas. Det är också viktigt att man kan bringa ned kostnaden för att människor kommer för sent till jobbet, för problematiken med att folk inte kommer fram på det sätt som vi alla egentligen skulle vilja för att också näringslivet ska få vinster med det hela. Satsningen på trängselavgifter ser vi som något positivt och som ett sätt att lösa en stor problematik, inte minst för småföretagarna.

Jag förstår egentligen inte hur de borgerliga kan finna att de köer som vi har i dag skulle vara bra för tillväxt och för småföretag. De borgerliga partierna vill behålla Bromma flygplats, men även den flygplatsen innebär en tillväxtbegräsning, den kan nämligen inte användas mycket mer än vad som är fallet i dag. Däremot kunde marken användas till bostadsbyggande. Vi ser Bromma flygplats som klart tillväxthämmande, som läget är i dag.

I övrigt föreslår man gamla godingar när det gäller motorvägsbyggen som Österleden och Förbifart Stockholm, men även de har ju ett gigantiskt pris. Jag är inte säker på att ni varje gång berättar hur många miljarder kronor det kostar att bygga dem och att även småföretagarna ska vara med och betala, förmodligen både med någon typ av avgifter och med skatter.

Jag kan inte se att det egentligen finns något alternativ för småföretagarna i de borgerligas reservationer, jag tittar då främst på Moderaternas och Folkpartiets reservationer.

Anförande nr 107

E w a S a m u e l s s o n (kd): Jag vill bara fråga dig, Christopher, hur konstruktivt du arbetar för att lägga ned Bromma flygplats.

Anförande nr 108

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): På en skala mellan ett till tio, så arbetar jag konstruktivt till ett värde av nio i alla fall hittills.

Anförande nr 109

T o r s t e n S a n d g r e n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag trodde knappast mina öron nyss då jag fick höra att Stockholm har höga skatter. Vad då höga skatter? Vi har de näst lägsta skatterna i hela landet, det är bara Solna som har lägre skatt.

När det gäller landstingsskatten så ligger vi någonstans mitt på skalan men det är fortfarande en mycket låg skatt.

Om man ser till de övriga skatterna för företagen så är de desamma i hela landet.

Vi har hört mycket från den här talarstolen om Stockholmsandan. För mig innebär det att man bryr sig om, att man bryr sig om sin egen hemort, att man bryr sig om sitt eget land. Om man inte vill delta och inte vara stockholmare så är det inte mycket att göra åt saken. Men jag förstår ju att det är en liten minoritet som är stockholmare, resten av oss kommer från andra håll i världen.

Jag läste utredningen och framför allt den folktopistiska reservationen. Jag blev lite fundersam när jag läste. Ni menar att den sammantagna skattehöjningen i landstinget och staden får sådana konsekvenser att det skadar tillväxten i Stockholm och i hela regionen. Men om jag tänker efter så kommer jag fram till att de pengarna går till offentlig konsumtion, att de alltså inte blir lagda i någon gammal kista där de försvinner och aldrig kommer fram igen. Skattepengarna används ju i verksamheten till nyttigheter precis på samma sätt som om jag kan nyttiggöra mig olika saker genom att köpa någonting som jag vill ha.

Det sades också att låg tillväxt i Stockholm är skadlig inte bara för staden och länets invånare utan också för övriga landet. Ni skriver några rader längre ned att statsmakterna – det vill säga regering och riksdag – gör allt för att hindra Stockholms expansion. Hur hänger det där ihop egentligen? Det är för mig ganska obegripligt. Dessa yttranden är kontradiktoriska, de står i motsatsställning till varandra. Endera tycker man att man ska trycka ned någonting eller så får man låta bli det.

I det här fallet hade det kanske varit en fördel att låta bli att ta upp det därför att det handlar om att hjälpa till också där det behövs, inte bara där man tycker att det gagnar mig själv mest.

Slutligen vill jag bara påpeka att konkurser är ganska allmänt förekommande i lågkonjunkturer. Det spelar ingen roll om det är här i Stockholm, i Bryssel eller om det är i Köpenhamn. Det är likafullt så att det i lågkonjunktur försvinner ett antal företag.

§ 16 Förslag till detaljplan för del av kvarteret Snöflingan m.m. inom stadsdelen Kungsholmen (utl. 2004:152)

Anförande nr 110

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Det här ärendet handlar om ett förslag till detaljplan för kvarteret Snöflingan, och det ligger i stadsdelarna Marieberg, Stadshagen och Kungsholmen. Den här planen syftar till att skapa en kvartersstad med stadsgator och park i en del av staden som man nog kan kalla för ett trafiklandskap – det är ett landskap som finns kvar sedan E4 gick via Västerbron innan Essingeleden byggdes.

De nya kvarteren ska förbinda bebyggelsen vid Norr Mälarstrand med Fridhemsplan och nordvästra Kungsholmen, längs Lindhagensgatan ned mot vattnet. Det finns en karta att tillgå här i salen för den som är intresserad av att studera området lite närmare.

Planen innebär en överdäckning av en del av Drottningholmsvägen, och rampen som går från Norr Mälarstrand upp till Lilla Västerbron kommer att försvinna. Hänger ni med?

Här kommer det att byggas 170 lägenheter i tre hus norr om den nya Esplanaden, och söder om Drottningholmsvägen kommer det att bli ett hotell med 240 rum och ytterligare 170 bostäder mot Lilla Västerbron. Hotellet kommer att innehålla restaurang, bar, relax- och konferensavdelningar, och i bostadshusen planeras både för gruppboende och förskola liksom för butiker och lokaler i bottenvåningarna.

För att kompensera den grönmark som försvinner i och med byggandet kommer man att plantera nya träd och annan grönska, och det kommer också att bli ny parkmark utmed Rålambshovsleden.

Jag vill påstå att staden har en hög ambitionsnivå när det gäller gestaltningen av det här området, och det är också framtaget ett särskilt program för att beskriva arkitekturen, gator, parker och landskap och stadsutformning. Parkeringen sker på kvartersmark i garage.

Det här området upplevs i dag som en barriär mellan stadsdelarna. Sambanden är otydliga och gång- och cykelvägar kan upplevas som både otrygga och otrivsamma, särskilt kvälls- och nattetid. I och med förverkligandet av det här förslaget binds stadsdelarna samman. De allmänna platserna och grönytorna utökas och förstärks i kvalitet och som helhet förbättras stadsmiljön. Jag föreslår att kommunfullmäktige antar detaljplanen i enlighet med kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 111

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Överdäckningen av Drottningholmsvägen, ”Hundra knutars backe”, och esplanaden

kan bli bra. Vi i majoriteten har i stadsbyggnadsnämnden lagt en skrivelse rörande en omdaning av Fridhemsplan och dess mycket hårt trafikbelastade område. Situationen kring Fridhemsplan behöver åtgärdas på olika sätt för att få till stånd ett stadsmässigt gatuliv, en stadsgata. Det är positivt.

Såvitt avser byggnadsplanerna i själva kvarteret Snöflingan så kan det ju i detta bullerstörda läge vara lämpligt med ett hotell, men med något sviktande konjunkturer är det bra att det i större utsträckning har satsats på bostäder. Ett stort aber är dock det stora intrång som görs både fysiskt och visuellt i Rålambshovsparken – Cirkusparken försvinner. Därför anser Miljöpartiet att man enbart kan godkänna den här detaljplanen under förutsättning att Gjörwellsgatan läggs igen i anslutning till Rålambshovsparken. Detta var något som det egentligen fanns en överenskommelse om tidigare.

I trafik- och miljöplanen från 1996 står det att Gjörwellsgatan kommer att utredas i samband med planen för Konradsberg, men inga åtgärder på Gjörwellsgatan vidtogs i samband med dessa planer. Rålambshovsskolan har 500 elever som är omgivna av trafikbarriärer på alla håll utan trafiksäker kontakt med park och tunnelbana. Det är väldigt dåligt. Det hade varit en vettig kompensation för intrånget i Rålambshovsparken att lägga igen Gjörwellsgatan. Det hade varit en riktigt bra miljöåtgärning. Då hade vi kunnat godkänna den här planen. Tyvärr är det inte så.

Därutöver vill Miljöpartiet komplettera planen med två dubbelriktade busstråk, ett från Fridhemsplan till Lindhagensgatan och ett på Lilla Västerbron. Det är väldigt viktigt att trafikomläggningarna inte innebär att bussfilerna på Västerbron och Drottningholmsvägen tas bort. Vi behöver en mycket god kollektivtrafik när vi ska bygga ut hela nordvästra Kungsholmen. Det får alltså inte bli dålig kollektivtrafik här i området, för då kommer vi att skapa ett stort bilberoende i hela området.

Byggnadernas höjd och utformning måste anpassas till den omkringliggande bebyggelsen. På de ritningar som jag har sett ser det väldigt förortsmässigt ut. Det blir inte någon riktigt kul stadsfront som man kommer att möta när man kommer västerifrån. Det är inte riktigt till belåtenhet.

Bostadshuset på norra sidan av Drottningholmsvägen borde också ha haft slutna fasader mot gatan och öppna S:t Göransparken. Det hade sparat mer av de stora träden och av parken. Även ur bullersynpunkt hade det varit bättre att göra på det sättet.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen!

*§ 17 Förslag till mål och riktlinjer för sommarkoloniverksamheten
förslag till nya kollo taxa fr.o.m. 2005*

Uppföljning av sommarkoloniverksamheten i Stockholms stad 2003 (utl. 2004:153)

Anförande nr 112

Borgarrådet N i l s s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Sommarkollo är en väldigt viktig och unik stockholmsk institution. Det finns egentligen inte några andra kommuner som har en likadan verksamhet, det finns bara mindre verksamheter. Det är 7 000–8 000 barn som varje år åker på sommarkollo. 10 procent av barnen i målgruppen åker på kollo. Det finns en lång och fin tradition när det gäller sommarkolloverksamheten.

Under de senaste åren har ett antal utvärderingar av hur kollo har utvecklats och förändrats genomförts. De utvärderingarna framhåller ett antal problem. Vistelsetiderna på kollo har blivit kortare och kortare. Inriktningen på kolloverksamheten har blivit mer nischad. Det har handlat om seglingskollo, om fotbollskollo och olika mycket snävt inriktade kollo. Skillnaden mellan kollo och privat lägerverksamhet eller föreningslivets lägerverksamhet har blivit allt svårare att dra.

När man har studerat vilka som faktiskt åker på kollo så märker man att de som åker långt ifrån tillhör den ursprungliga målgruppen. Man tänkte sig att framför allt de barn och ungdomar som inte hade möjlighet till en rik och utvecklande fritid på sommaren, som inte hade råd att åka på semester, som inte hade sommarstuga och så vidare skulle åka på kollo. Med det visar sig att det är medelklassens barn som dominerar på kollo i dag. Det är de som har rätt goda förutsättningar att ha annan fritidsverksamhet som även åker på kollo.

Det förslag som ligger på fullmäktiges bord i dag skulle i någon mån kunna sägas vara konservativt. Det handlar om att återgå till ursprunget. Vi försöker visa att vi uppfattar att kollo har två oerhört viktiga uppgifter. *Det ena* är en rik och utvecklande fritid i naturen för de barn som inte har möjlighet att åka, *det andra* är ett integrationsmål som handlar om att barn med olika bakgrund från olika delar av staden har möjlighet att träffas. Jag tror att vi behöver längre vistelsetider för de barn som verkligen behöver det. Den genomsnittliga vistelsetiden har under många år minskat på sommarkoloniverksamheterna. Det är ett tydligt uttalat mål från mitt parti och det är många partier som har den utgångspunkten.

Hur ska detta gå ihop – om vi dessutom vill att alla barn som vill ska få åka? Stadsdelsnämndernas budgetar kan inte sprängas av alla som vill åka på sommarkolloverksamhet. Vi försöker i det här ärendet klara den ekvationen genom att införa ett mer differentierat avgiftssystem som innebär att de som har bra inkomster får betala en ökad andel av kostnaden själva. Vi föreslår nu ett avgiftssystem med fem inkomstnivåer, där de som kommer att höra till den högsta nivån får betala 350 kronor per dag och de med extremt låga inkomster får betala så lite som 50 kronor per dag. På det sättet hoppas jag att alla barn ska få åka, att vi ska kunna få en

blanding av barn med olika bakgrund och att vi ska nå de integrationsmål som vi hoppas på. Men det räcker inte med detta.

Man måste också arbeta med riktad information på ett annat sätt än vad man gör i dag. Att bara skicka ut en kollokatalog kommer inte att leda till att vi når barn med olika bakgrund. Skolan och fritidsverksamheterna måste jobba intensivt. Vi kanske behöver särskilda former eller särskilda typer av lösningar. För att invandrarflickor i flera av våra stadsdelar ska få åka på kollo kanske det behövs kollon för bara flickor.

I huvudsak förefaller det råda bred enighet i fullmäktige i detta ärende. Den reservation som finns från Folkpartiet förstår jag över huvud taget inte, såvitt jag kan se har vi precis samma inställning. När det gäller de övriga reservationerna så visar det sig att det råder förvirring rörande urvalet. Det förslag som finns i bilaga 3 innebär att urval inte ska tillämpas i fråga om vem som ska få åka på kollo. Alla ska ha möjlighet att åka på kollo, det målet uttalas väldigt tydligt. Däremot kan det uppstå urvalssituationer, det vill säga att alla kan inte få åka andra eller tredje veckan i juni och att alla kan inte få åka på seglarläger.

Det som dessa riktlinjer innebär är att om sådana urvalssituationer uppstår då ska den urvalsprincip som föreslås i ärendet tillämpas, det vill säga att de barn som har medicinska eller sociala skäl för att åka i första hand ska få åka. Men ingen ska avvisas generellt, alla barn ska få erbjudande att få åka på kollo. Sedan är det en annan sak att vi aldrig kan garantera att man får precis den vecka och precis den inriktning som man vill ha. Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 113

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Kollo är ett välkänt begrepp för alla stockholmare, som Erik sade. Men gårdagens kollo med långa vistelsetider på sommargårdar är nu ett minne blott. De senaste åren har det oftast handlat om veckokollo med specialintresse – ridkollo, seglarkollo och så vidare. Det var sådant som kallades för läger förr i tiden och som anordnades av ideella organisationer. Familjerna ordnade med plats på läger på egen hand utan inblandning av kolloamordnare. Förr var det de barn som allra bäst behövde komma bort från stan och ut på landet som var på kollo, i dag är det medelklassens barn som åker.

I Spånga–Tensta, till exempel, kan man tydligt se att det är barnen från villaområdena, de som redan tar ridlektioner eller åker på andra seglarläger, som fyller ut sommaren med ett seglarkollo också. Detta är tendenser som märks i hela staden. Därmed faller idén med kolloverksamheten, särskilt tanken på integration. Kollo är och skulle ännu mer kunna vara viktigt för många fler barn och många fler familjer, men då måste vi återgå till den mer traditionella kolloverksamheten. Det kan jag säga som har jobbat många år på kollo. Det måste vara bad, friluftsliv och lek – det måste inte vara så väldigt märkvärdigt. Vad är det för fel på ett gammalt hederligt sommarlov?

Vi tycker också att det är bra med de förlängda kolloiderna eftersom det finns många ensamstående föräldrar som har svårt att täcka sommaren med innehåll för sina barn. De barn som vi vill ska åka åker inte. Det behövs, som Erik Nilsson sade, mer information.

Jag tycker inte att vi ska glömma bort att det ofta handlar om invandrabarn. Det är klart att de familjerna tycker att det är konstigt att barnen åker bort från sina föräldrar på sommaren. Det är klart att de måste känna sig trygga med dem som tar hand om deras barn. Det handlar inte bara om information utan också om en trygghetskänsla.

Erik undrade om skillnaden mellan förslaget och vår reservation. Vi tror att avgifterna skulle kunna vara ännu mer differentierade. Det är också viktigt att understryka att kollo är en av många bra sommarverksamheter. Jag tycker inte att dagkollo och annat ska stryka på foten bara för att alla barn ska få åka på kollo. Det gäller att hitta en sammanhållen sommar för så många barn som möjligt. Jag yrkar bifall till Folkpartiets reservation!

Anförande nr 114

Borgarrådet Nilsson (s): Det är inte ofta vi har så stor samstämmighet. Jag håller med om precis vartenda ord som Ann-Katrin Åslund har sagt.

Man kan fundera över differentieringen av avgifterna, men låt oss göra den här förändringen som vi har föreslagit nu. Vi får sedan följa upp vilka grupper som åker och inte åker och utvärdera resultaten innan vi eventuellt går vidare.

Jag håller också med det du säger om dagkolloverksamheten. Det kommer att finnas barn också i framtiden som inte kommer att lämna sina bostadsområden under hela sommaren, och det är väldigt viktigt att det finns möjlighet ute i stadsdelarna att erbjuda dagkolloverksamhet, badbussar och annat. Jag tror att vi har i stort sett samma syn i dessa frågor.

Anförande nr 115

Désirée Petrus Engström (kd): Ordförande, ledamöter! Vi har väl inte så väldigt stor skillnad i synen på att barn ska ha möjlighet att få åka på kollo. Vi kristdemokrater tycker också att det är viktigt att staden utarbetar tydliga riktlinjer för kolloverksamheten och att de barn som vill ska få möjlighet att åka på kollo. Urvalskriterierna innebär ändå lite besvär. Det blir lite otydligt om alla ska få plats och staden samtidigt ska tillämpa urval; det känns lite osäkert om vad som gäller.

Att majoriteten dessutom vill förlänga kollotiden ifrågasätter vi, eftersom det riskerar att innebära att färre kanske får åka. Vi känner stor tveksamhet till att förlänga vistelsetiden. Vi vill också betona att det bör finnas en generös inställning till kolloverksamhet, generellt sett, inom stadsdelarna.

Integrationsperspektivet är också viktigt. Vi riktar oss inte enbart till barn från socialt utsatta familjer och miljöer – vi arbetar med integrationsperspektivet på olika sätt,

även när det gäller invandrarfamiljer. De familjerna ska se detta som en möjlighet för sina barn. Jag tror att vi måste arbeta vidare för att göra kollovistelsen till något attraktivt och få dessa familjer att känna trygghet och inte tveksamhet till vad en kolloverksamhet innebär.

Vi i Kristdemokraterna vill också uppmuntra familjekollo, det har vi skrivit i vår reservation. På familjekollo kan barn och föräldrar som kanske har en utsatt situation få stöd och hjälp till en semester tillsammans. Föreningen Makalösa föräldrar, för ensamstående föräldrar, ordnar i dag sådan verksamhet. Vi tror att detta kan vara en möjlighet för barn att få en speciell tid tillsammans med sina föräldrar och att staden kan göra en social insats och kanske göra detta i lite större skala än vad en förening kan. Jag yrkar bifall till Kristdemokraternas förslag!

Anförande nr 116

Borgarrådet N i l s s o n (s): Först några ord om urvalskriterierna. Möjligen kan förvirringen bero på att man läser fel bilaga. Det är alldeles riktigt att man i kulturförvaltningens ursprungliga förslag diskuterade urvalskriterier för vilka som över huvud taget ska få möjlighet att åka på kollo och vilka ska inte få det. Men den diskussionen är borta ur bilaga 3 som är vårt förslag till riktlinjer som vi nu underställer fullmäktige. Där framgår det tydligt att alla barn ska få möjlighet att åka på kollo.

Om det uppstår konflikt – om det är fler som vill åka en viss vecka till ett särskilt ställe än det finns platser för – så måste man ha någon sorts urvalskriterier. Därför föreslår vi att barn med sociala och medicinska skäl ska få gå före i det läget. Det är det enda kriteriet. Det betyder inte att de andra barnen inte får åka, men om det är fler som vill åka en särskild vecka och som vill ha en särskild inriktning så hoppas jag att jag har tydliggjort vad förslaget innebär beträffande urvalskriterier.

Anförande nr 117

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Det var frågan om förlängda vistelsetider, om hur du ställer dig till det, som jag frågade om. Det finns ändå en risk att vi inte får råd att ge alla, som vill, möjlighet att åka. Det är det som min fråga till dig handlar om.

Anförande nr 118

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Det är ju roligt att höra att alla här i salen verkar vara överens om vikten av kollo – kollo för alla barn. Kollo verkar behövas minst lika mycket i dag som under förra seklet då verksamheten startade. Vi vet att väldigt många barn i staden inte har någon möjlighet alls att komma i väg på semester annars.

Det verkar också som om alla är överens om att det inte fungerar riktigt bra i dag. Jag menar att detta delvis är en följd av att staden avvecklade sina egna gårdar och blev helt beroende av olika entreprenörer som har fått utforma verksamheten väldigt

specialiserat. Det har också varit lite olika regler i olika stadsdelsnämnder, vilket inte har varit bra.

Man når inte alla de barn som bäst behöver åka, och dessutom är det så att de som bäst behöver det faktiskt har tvingats avstå därför att de inte har råd att betala avgifterna. Så nu finns det ett nytt förslag.

Det har kommit synpunkter från stadsdelsnämnderna som överlag är positiva. De hade en hel del synpunkter som nu är inarbetade i förslaget, såvitt jag kan se, och det är viktigt att det står i ärendet att tyngdpunkten i verksamheten måste ligga på de sociala aktiviteterna. Det är därför som jag inte alls förstår Folkpartiets reservation.

För en gångs skull – tro det eller ej – tror jag att Jan Björklund och Ann-Katrin Åslund och jag är alldeles överens. Det står precis samma sak i reservationen, att det ska vara mer traditionell verksamhet, att man vill kunna förlänga kollovistelsen och att dagkollo är viktigt. Det står också i ärendet fastän man skiljer dagkollo från traditionellt kollo.

Kristdemokraterna vill inte förlänga vistelserna och jag förstår inte riktigt varför. Ni hänvisar bland annat till att barn med utländska föräldrar inte förstår att de ska kunna skicka iväg barnen. Jag tror att de flesta mycket väl förstår vad ett kollo är, att barnen inte ska åka på något indoktrineringsläger.

Jag tror att ni kan vara alldeles lugna, för det står i ärendet att kollo ska, precis som i dag, vara 7–14 dagar och att det finns möjlighet till vistelse i 21 dagar. Det är det som väldigt många i stadsdelarna har efterfrågat när de har fått ärendet på remiss. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsen hemställan!

Anförande nr 119

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Det här med vistelsetiden handlar framför allt om att vi tycker att det är en risk att färre barn får åka eftersom det alltid är så med budgeten och prioriteringarna att det finns ett hot mot målet att så många som möjligt ska få åka på kollo. Därför tycker vi att det är bättre att fler får åka och att tiden begränsas.

Anförande nr 120

A n n M a r i E n g e l (v): Det är inte det som ni anför som främsta skäl. Det ni skriver är att ni tror att barn med utländska föräldrar inte skulle våga släppa iväg sina barn. Om man vill åka kortare eller längre tid är ju något som man avgör själv.

Dessutom är det så med den här taxan att den inte alls behöver innebära att det inte kommer att ges möjlighet till längre vistelser utan staden räknar med att få högre intäkter med det här systemet, eftersom de som tjänar mer kommer att betala mer. Vi hoppas naturligtvis också att det inte blir färre barn som kan åka. Men det får vi utvärdera. Jag tycker ändå att det är viktigt att en del barn har möjlighet till en längre kollovistelse, de som annars aldrig har en möjlighet att komma bort från stan.

Anförande nr 121

Borgarráðet N i l s s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att säga att en del av förändringarna i inriktningen av kolloverksamheten inte kommer att kunna genomföras till sommaren 2005. Detta beror på att det har genomförts en samordnad upphandling mellan stadsdelsnämnderna där man har fastställt ramarna. Det går att förändra en del beroende på hur man avropar de här avtalen, men allt går inte att förändra till 2005. Framför allt kommer riktlinjerna att kunna förändra innehållet i verksamheten 2006. Vi är ganska tydliga i ärendet med vår avsikt att ha mindre av de nischade lägerverksamheterna och mer av traditionell kolloverksamhet.

Jag tror också att det är viktigt med förlängda vistelsetider, framför allt för dem som av sociala skäl behöver det, alltså en möjlighet att få tre veckors vistelse. Generellt handlar det nog inte heller om att barnen vistas fem dagar i skärgården om vi vill uppnå sociala integrationspolitiska mål. Barnen måste faktiskt bli lite djupare bekanta med varandra, de måste få en djupare kontakt.

Det går ju bra att säga att man är orolig över att alla barn inte får åka. Om vi studerar avgiftsutredningen i förslaget så ser vi att staden med det nya förslaget får in 4 miljoner kronor mer, pengar som stadsdelsnämnderna får behålla för kolloverksamhet. Det är en förstärkning med ungefär 15 procent jämfört med dagens budget. Jag skulle vilja påstå att vi med detta skapar utrymme både för att alla barn som vill ska få åka och för förlängda vistelsetider. Vi får väl följa upp och se utfallet, för det vet vi ju inte riktigt. Och hur kommer föräldrar och barn att reagera på den nya inriktningen och på avgifterna? Det är i alla fall så som tankarna har gått; det blir en avgiftshöjning för dem som har råd att betala och det skapar i alla fall utrymme för att gå tillbaka till kollo ursprungsidé. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsen hemställan!

Anförande nr 122

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige och Erik! Jag har inte lusläst ärendet, jag har letat febrilt för att hitta något om barn med funktionshinder. Jag gissar att det står någonstans, men jag vill ha din försäkran, Erik, att barn med funktionshinder också kommer att ha möjlighet att ta del av kollovistelser. Vi ska inte enbart ha verksamheter och anläggningar som inte är fysiskt tillgängliga.

Anförande nr 123

Borgarráðet N i l s s o n (s): Det finns två delar av ett svar på den frågan. Den ena är att det rena LSS-kollet är en separat fråga som inte berörs av detta ärende som ligger under socialtjänstnämnden i dag. Den andra delen av svaret är att flera av de här kollogårdarna, det ska vi inte sticka under stol med, verkligen inte är anpassade. De är inte anpassade till funktionshindrade och de är i mycket dåligt fysiskt skick.

En frågeställning som jag tror att vi måste återkomma till är denna: hur ska vi klara av att rusta upp framför allt det bestånd som Stiftelsen Barnens dag har så att vi får en bra standard både för funktionshindrade och därför att det faktiskt är så att en del av husen är på väg att rasa ihop? Jag ber att få återkomma i den frågan. Det är inte

världens bästa standard på de lokaler som finns i dag. De är inte allihop lämpliga för funktionshindrade.

Anförande nr 124

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Tack, Erik, för ett ärligt svar! Det här är ungefärligen så som det har varit så länge som jag kan minnas. Det är lite trist, men jag hoppas att ni tar itu med frågan, för annars kommer vi att göra det. Detta problem måste lösas annars får vi strunta i att använda de gamla gårdarna som inte är tillgängliga och förlägga verksamheten till andra ställen. Det går bra att hyra också, även om jag inser kulturen med att använda gamla Barnens dags-hus – jag har också suttit i Barnens dags styrelse.

§ 18 Motion om parkeringssituationen i Stockholm (utl. 2004:118)

Anförande nr 125

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Det som är positivt med Susanne Leinskölds motion är att hon försöker hitta alternativ åt bilisterna, att hon försöker hitta andra metoder än bara den repressiva vägen mot dem som har svårt att hitta parkeringsplats. Förslaget går emellertid inte att genomföra rakt av, som man säger, men det finns väl anledning att i samband med behandlingen av den här motionen understryka att den här staden skulle behöva en parkeringspolitik. I dag finns bara en repressiv politik, på den punkten har den nuvarande majoriteten varit oerhört aktiv. Det kan vi se ute på gator och torg, och det upplever nu Stockholms bilister.

När det gäller att erbjuda alternativ så är ni betydligt mer passiva. Parkeringsplatser försvinner och det finns inte särskilt många stora projekt på gång för att skapa några alternativ. Jag kommer för egen del att återkomma till kommunfullmäktige senare med en motion med förslag om hur den här parkeringspolitiken borde utvecklas.

Herr ordförande! Det finns all anledning att i samband med det här ärendet understryka att Stockholm står utan en aktiv parkeringspolitik. Det trasslar till tillvaron för vanliga människor i deras vardag. Men detta knyter också i hög grad an till den diskussion som fördes här tidigare om småföretagens villkor, om Stockholms möjligheter till tillväxt, om Stockholms attraktionskraft. En fungerande parkeringspolitik är mycket viktig.

Det räcker inte med att säga att staden nu bötfäller fler bilister än på länge, att antalet miljoner i inkomster som staden får in på parkeringsböter nu äntligen stiger. Det duger inte att säga att Stockholm är Nordens dyraste stad när det gäller parkering, men så är det. Oavsett vilken parameter vi tillämpar är Stockholm värst i Norden när det gäller parkeringspolitiken. Det duger inte, utan här gäller det att komma med alternativ till stockholmarna och till företagen som behöver använda bilen som ett fullständigt nödvändigt redskap i vardagen. Herr ordförande, med detta yrkar jag bifall till Moderaternas ställningstagande till kommunstyrelsens hemställan samt till det särskilt uttalandet!

Anförande nr 126

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande och fullmäktige! Motionären Susanne Leinsköld skriver i sin motion att boende med bil ofta struntar i parkeringsförbudet när det är städnatt. Hon har ju naturligtvis alldeles rätt i det. Det är inte lätt att ha bil och bo i innerstaden. Anledningen är ju allra främst att det råder brist på parkeringsplatser. Märkligt nog fortsätter den styrande socialistiska majoriteten sin jakt på Stockholmsbilister. Jag säger med avsikt "jakt" för det är det som det är fråga om.

Låt mig påminna lite om vilka slags beslut ni har fattat sedan valet 2002. Ni har fördubblat boendeparkeringsavgiften från 250 kronor till 500 kronor per månad. Ni

har beslutat att höja parkeringsavgiften, staden ska kunna ta ut upp till 50 kronor per timme för att parkera på en plats på gatan. 50 kronor i timmen, Roger Mogert! Ingen annan stad i Sverige, Norden eller Nordeuropa har så höga avgifter för att parkera sina bilar på gatan. Jag tycker faktiskt att det säger mer om majoritetens syn på bilismen än om er ambition att underlätta för Stockholms bilister.

Ni har också medverkat till att höja parkeringsböterna. Ni ville ju att de skulle höjas till 1 500 kronor, men det blev 1 000 kronor för de allvarligaste förseelserna.

Jag och Folkpartiet tycker att staden, i stället för att jaga bilister genom att höja avgifter och böter, naturligtvis ska hitta på andra sätt att förbättra situationen. Jag ska här nu ge dig några tips alldeles gratis, Roger. Jag tycker att ni ska se till att det byggs fler parkeringsgarage i den här staden. Ni bör se över vilka av de gator som i dag har belagts med parkeringsförbud som behöver verkligen det. Det kanske går att ändra så att det blir tillåtet att parkera där. Inför gator med vinkelparkeringar! Gör en ordentlig genomsyn av gatorna så tror jag att ni kan hitta fler möjligheter till vinkelparkeringar.

Jag har skrivit en motion till fullmäktige om att vi ska studera de tomma tunnlar och bergrum som finns under främst innerstaden och ta ställning till möjligheterna till att anlägga parkeringsgarage. Det kan vara en sak. Under sommarhalvåret är det kanske inte nödvändigt att städa gatorna en gång i veckan. Man kanske kan ta ställning till den frågan.

Herr ordförande, detta är några förslag till en förbättrad parkeringspolitik i den här staden och det behöver Stockholms bilister.

Anförande nr 127

P e r B o l u n d (mp): Ordförande, ledamöter och åhörare! Det är väldigt fascinerande att höra Moderaternas och Folkpartiets företrädare i den här debatten. De verkar fullständigt ha missat anledningen till att man införde parkeringsregler i över huvud taget i städerna. Parkeringslagstiftningen kom till med anledning av att man ville att trafiken skulle flyta bättre. Tanken var att man med hjälp av parkeringen skulle reglera trafiken så att man slapp hinder och problem i trafiken och få trafiken att flyta på ett bättre sätt.

Detta verkar de borgerliga partierna inte ha insett alls, de verkar tycka att man ska luckra upp, ta bort och stryka regler och införa någon form av parkeringsanarki. Då undrar jag genast vem som gynnas av en sådan politik. Den frågan vill jag gärna ha svar på.

Vi minns alla den parkeringsanarki som infördes under den borgerliga mandatperioden. Bilarna stod hur som helst på gatorna, 40 procent av alla bilister hade parkerat fel. Vi lever fortfarande med sviterna av jubelyran för felparkerare, den era då man skulle få parkera som man ville.

Frågan är på vilket sätt detta gynnar bilisterna. Hur gynnas bilisterna av att inte komma fram därför att bilar står dubbelparkerade på gatorna? Hur gynnas bilisterna av att kollektivtrafiken fastnar, vilket leder till att folk tröttnar och börjar köra bil i stället vilket leder till att man får ännu större trängsel på gatorna? På vilket sätt gynnas bilisterna av att bilar står i p-rutorna utan att betala? Det leder till att det blir betydligt svårare för dem som verkligen vill betala sin avgift att hitta en parkeringsplats. Det är frågor som jag gärna vill ha svar på från de borgerliga.

Dessutom vet vi att detta skapar problem för brandbilar, polisbilar och ambulanser att komma fram och det innebär att den parkeringspolitik som den borgerliga sidan för skapar sämre säkerhet för oss alla.

Jag måste också få säga att det är fascinerande att höra Moderaterna och Folkpartiet skrika på hårdare tag mot plankare i tunnelbanan och på pendeltågen. Man måste ta i med hårdare tag, ha högre avgifter och straff för dem – men när det gäller bilisterna så är det ett helt annat ljud i skällan. För bilisterna ska vi sänka kraven och vi kan inte ställa krav på bilisterna, det går ju inte. Det är tillväxtfientligt, får vi höra. Vad är det som skiljer en bilist från en som åker kollektivt? Varför ska inte en bilist betala för det han gör på gatorna? Det är väldigt fascinerande att höra.

Jag vill återkomma med några ord om vad vi i den här majoriteten faktiskt gör. Vi ser inte enbart till att de regler vi har i den här staden efterlevs, vilket självfallet skapar nya platser för dem som vill betala för att parkera sin bil. Vi skapar också nya platser, men vi försöker att skapa dem utanför staden, skapa infartsparkeringar som gör att bilisterna kan ta bilen en bit och parkera den utanför staden och sedan åka kollektivt in sista biten, vilket är ett betydligt smartare sätt att lösa parkeringsproblemen på än att alla ska parkera inne i centrala Stockholm.

Frågan till de borgerliga företrädarna kvarstår: På vilket sätt gynnas de laglydiga bilisterna av den parkeringsanarki som infördes under den förra mandatperioden? Jag yrkar bifall till majoritetens förslag i kommunstyrelsen!

Anförande nr 128

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande och fullmäktige! Det är alldeles självklart att man inte ska tolerera att bilister parkerar sina bilar precis var som helst. Det har jag inte heller pläderat för. Det är klart som sjuttsingen att bilister som dubbelparkerar bina bilar eller trippeluppställer dem naturligtvis ska bötfällas. Bilister som parkerat på handikapplatser och så vidare ska naturligtvis också bötfällas. Något annat pläderar jag inte för.

Jag pläderar i stället för att vi ska ha en stad som är till för alla trafikanter – för bilister, för cyklister och för dem som åker med kollektivtrafiken. När det gäller bilisterna så har jag pläderat för att vi ska se till att ge utökade möjligheter för dem att parkera. Har Per Bolund åkt runt i den här staden en kväll och sett hur bilarna åker runt, runt i innerstaden för att leta efter en parkeringsplats till natten? Är det bra för miljön? På vilket sätt har du tänkt dig att den situationen ska lösas?

Anförande nr 129

P e r B o l u n d (mp): Det är väldigt roligt att höra att Ulf Fridebäck nu har bytt åsikt och tycker att det är viktigt att se till att trafikreglerna följs och att bilarna inte ska stå felparkerade. Faktum är ju att de trafikfarliga uppställningarna av bilar ökade på ett katastrofalt sätt under ert styre förra mandatperioden. Det var inte så att det trafikfarliga parkerandet minskade eller var oförändrat, det ökade precis som all annan felparkering i den här staden. Att ni skulle ha försökt att se till att de trafikfarliga uppställningarna åtgärdades stämmer inte över huvud taget. De ökade lika mycket som de andra.

När det gäller parkeringssituationen så förordar vi parkering utanför staden och att bilisterna åker kollektivt in till staden. Det skulle lösa mycket av parkeringsproblemen. Vi tycker generellt sett att Stockholms stad har en väldigt bra kollektivtrafik, och vi vill se en övergång från bilism till kollektivtrafik. Vi tycker inte att det är rimligt att alla som bor i Stockholms innerstad ska ha en bil. De flesta familjer i Stockholms innerstad väljer också att inte ha bil. Detta visar att de flesta klarar det. Vi tycker att fler skulle kunna vara utan bil.

Anförande nr 130

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Att Per Bolund är nöjd med den förda parkeringspolitiken överraskar väl ingen. Han har under flera år här i kommunfullmäktige varit den främste förespråkaren för den repressiva politiken, en parkeringspolitik som bara hoppar på ett ben, eller bara ser med ett öga eller hur ni vill uttrycka det. Det är en politik som inte ett dugg bryr sig om att ta ansvar för tillgången på parkeringsplatser. Smäll till den som parkerar fel, det gör han gärna. Men han erbjuder inte möjligheter, och det är det som är felet.

Detta handlar också om dålig insikt om vad parkeringspolitik är och vad bristen på parkeringspolitik innebär för en stad, men i detta fall visas ju en klar vilja från Miljöpartiet att få bort bilarna. Det är en parkeringspolitik utan parkeringsplatser, en parkeringspolitik med bara parkeringsvakter. Detta hänger ju ihop med biltullarna. Bilen ska bort ur stan!

Jag är övertygad om att det inte blir någon bra stad. Det blir ingen bra stad för den vanliga människan, det blir ingen bra stad för företagen, det blir ingen bra stad för tillväxten.

Per Bolund skulle vara mycket mer trovärdig om han någon gång lade fram förslag som också var positiva för medborgarna i Stockholm när det gäller möjligheterna att parkera bilen någonstans.

Anförande nr 131

P e r B o l u n d (mp): Sten Nordin har rätt i så mening att parkeringsregler har lite samband med trängselavgifterna, nämligen i så måtto att de syftar till att effektivisera användningen av den infrastruktur som vi har. Om man har avgifter på parkeringsplatserna så väljer folk att effektivisera sitt handlande, de handlar kortare

tid och går sedan ut och tar sin bil och åker vidare. Det gör att fler människor kan utnyttja samma parkeringsplats.

En bärande tanke bekom parkeringsplatserna är att man ska ha en effektivitet i användningen. Folk ska inte slentrianparkera. Det är också det som gör att man får ökad kommers, ökad handel, inne i stan, att fler kunder kan komma in och utnyttja parkeringsplatserna. På samma sätt är det med trängselavgifterna. De är ju till för att effektivisera användningen av gatuutrymmet, så att de som verkligen har behov av att använda bilen just vid det tillfället ska göra det, medan de som kanske har alternativ väljer att inte utnyttja bilen.

Som jag sade i mitt förra inlägg satsar vi faktiskt på att öka antalet parkeringsplatser vid infartsparkeringarna som gör att man kan ta bilen till parkeringen och sedan åka kollektivt sista biten. Det är ett mycket smartare sätt att använda sig av bilen.

Anförande nr 132

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ordförande, fullmäktige! I likhet med Miljöpartiets representant tycker jag att det är rätt så fascinerande hur den sida som i andra sammanhang är oerhört militant när det gäller lag och ordning är minst sagt blöt när det gäller att kräva av bilister att de ska följa de regler som gäller.

Vi har väldigt svårt att förstå att det ska vara så förfärligt att kräva att man betalar enligt en taxa som gäller när man ställer sin bil på handikapparkeringsplatser, när man blockerar lastzoner och när man parkerar trafikfarligt.

Det är inte så att vi i majoriteten inte har någon parkeringspolitik. Vi har en politik, men den är annorlunda än er. Medan ni, som de dårar ni är, hävdar att bilismen är en nödvändighet, att den är en absolut förutsättning för att man över huvud taget ska klara en tillvaro även om man bor i innerstaden bygger vår politik på att kollektivtrafiken är grunden tillsammans med cyklisterna och gångtrafikanterna. Bilen kan sedan vara ett komplement.

Anförande nr 133

F ö r s t e v i c e o r d f ö r a n d e n : Ursäkta mig, Ann-Marie, men uttryckte du dig med orden ”de dårar ni är”? Sade du så? Det passar inte att man säger så.

Anförande nr 134

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Då tar jag tillbaka det och ber om ursäkt.

När det gäller parkeringsplatser så har gatu- och fastighetsnämnden låtit göra mätningar. Då har vi undersökt både behov och utbud av parkeringsplatser i innerstaden. Vi har undersökt stadsdel efter stadsdel. Tänk, det har visat sig att utbudet stämmer ganska väl med behovet! Däremot kan man inte alltid parkeringsplatsen precis där man bor.

Vi har höjt avgifterna för boendeparkeringen – förvisso. Men det var också väldigt länge sedan det var någon höjning och det var väldigt stor skillnad mellan garageparkering och boendeparkering. Vi är helt överens om att det är önskvärt med garageparkering, och vi har också byggt ut garage. Men det får vara måtta på hur ni går fram.

Jag åker själv mest kollektivt och när man nu åker buss, vilket jag väldigt ofta gör, så inte är det cyklister och andra bussar som proppar igen gatorna. Det är bilar, bilar och åter bilar och tyvärr väldigt ofta bilar som är parkerade farligt och i lastzoner, något som yrkesförarna också reagerar emot. Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 135

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande och Ann-Marie! Staden är ju till för alla trafikanter. Du får inte glömma bort det. Staden är till för cyklister, för dig när du går och när du åker kollektivtrafik och när du åker bil. Det här ärendet handlar om hur vi ska underlätta för bilisterna, och motionären hade ett förslag, en idé om hur det skulle kunna gå till, men den idén höll inte fullt ut.

För egen del tror inte jag på någon anarki, jag förespråkar inte någon olaglighet. Tvärtom har jag tidigare sagt att vi med kraft ska ta ingripa mot de bilister som parkerar trafikfarligt, mot dem som parkerar på handikapplatserna, som parkerar dubbelt och tredubbelt och som hindrar trafiken. Jag försvarar inte de bilisterna. Det som jag säger är att bilister som exempelvis löser en boendeparkeringsavgift för 500 kronor i månaden också ska ha möjlighet att få en parkeringsplats för natten.

Anförande nr 136

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Då förstår jag inte hur du menar. Man ska följa trafikreglerna men man ska ändå inte följa dem, för det var ju så förfärligt med de parkeringsböter som skrevs ut, med de avgifter som finns.

Du säger att staden är till för alla. Men i praktiken är det bilisterna som tar över stan. Återigen: det är inte cyklister och bussar som korkar igen gatorna i staden och lägger beslag på lastzoner och handikapparkeringsplatser. Det är bilisterna som tar över staden – och det vill vi motverka. Vi behöver en effektiv parkeringspolitik för ökad framkomlighet och för bättre efterlevnad av trafikreglerna.

Anförande nr 137

Borgarrådet N o r d i n (m): Åjo, Ann-Marie Strömberg, nog har väl både du och jag många gånger åkt på en buss som sitter fast bakom en annan buss.

Jag tycker inte att man kan förenkla debatten på det här sättet och peka ut vissa trafikslag som fel och som något som kommunen ska använda repressiva medel emot medan andra trafikslag är korrekta. Jag tycker att stockholmarna ska kunna få välja. Dessutom är det så att folk många gånger inte har något alternativ.

Vi har en bra kollektivtrafik men den räcker ändå inte till. Allra minst gör den det under ert styre, för ert styre har ju inneburit en sakta nedmontering av kollektivtrafiken. Det är ett faktum, det är vad vi läser om i tidningen varje dag. Det märker jag själv när talar med äldre släktingar som har fått sämre möjligheter att åka buss eftersom ni drar in busslinjer. Ni utvecklar inte kollektivtrafiken!

Herr ordförande, Ann-Marie Strömberg gör samma fel som sina övriga kolleger i koalitioner. Hon tittar enögt på parkeringspolitiken. Det handlar enbart om det repressiva inslaget, inte om vilka möjligheter som man ska skapa.

Anförande nr 138

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Det handlar också om styrning, Sten, och jag har fortfarande väldigt svårt att förstå nödvändigheten av att köra bil i innerstaden, för i innerstaden är kollektivtrafiken faktiskt väl utvecklad när det gäller linjer, och den skulle också kunna fungera om inte gatorna var så väldigt igenproppade med bilar som de är.

Anförande nr 139

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Stockholm är ju en storstad. Det är en storstad som stundtals har en komplicerad parkeringssituation, som har en trafiksituation som stundtals också kan vara av det mer komplicerade slaget, det är ingen som förnekar det.

Jag ställer mig naturligtvis helt bakom tanken att vi måste ha en parkeringspolitik, en fungerande parkeringspolitik som står på flera ben. Det är också därför som vi har ett omfattande paket för att bygga nya parkeringsgarage. Det är därför vi har fortsatt att hålla högt tempo när det gäller att inviga nya parkeringsgarage, när det gäller byggstartar för nya parkeringsgarage och när det gäller markanvisningar för nya parkeringsgarage. Detta är ju något som vi har varit överens om och fortfarande är överens om över blockgränserna. Det finns ingen ändrad prioritering på den punkten.

Men jag tycker faktiskt också att en fungerande parkeringspolitik måste innehålla en fungerande parkeringsövervakning. Det är faktiskt så. Vi kan tänka oss tillbaka till hur det var under er tid i majoritet, när ni hade allt i era trygga händer och allt borde ha kunnat vara frid och fröjd om jag har förstått oppositionen korrekt. Om vi studerar statistiken så finner vi att antalet felparkerade bilar ökade dramatiskt. Det var faktiskt värre än så. Antalet farliga uppställningar fördubblades under er mandatperiod. Man kan inte, som ni gör, säga att problemen enbart beror på att det är för litet antal parkeringsplatser. Det verkar finnas något mer som är orsak till antalet felparkerade bilar.

Vi måste ha en fungerande parkeringsövervakning, och vi måste ha det för att kunna ha framkomlighet i staden, framkomlighet för vanliga bilister, för yrkestrafiken och för kollektivtrafiken. Vi måste det också, tyvärr, av trafiksäkerhetsskäl. Utifrån detta tycker jag att det är rimligt med en höjning av böterna för de uppställningar som är

farliga. Det är rimligt att vi inte accepterar parkeringar och uppställningar som riskerar medtrafikanternas liv och hälsa.

Jag är kanske ofin om jag påpekar att vi i Stockholm inte har gjort den höjningen. Det finns, mig veterligt, bara en kommun i landet – och det är den moderat- och folkpartistyrda kommunen Solna – som har genomfört den höjningen. Den debatten ska möjligen föras där. Jag tycker att den höjning som Gustâv med flera har gjort är rimlig just utifrån ett trafiksäkerhetsresonemang. Med detta, kära fullmäktige, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens enhälliga hemställan!

Anförande nr 140

Borgarrådet N o r d i n (m): Först vill jag passa på att fråga Roger Mogert om han ställer upp bakom det som koalitionssystemen Ann-Marie Strömberg nyss sade, ”Jag har svårt att förstå nödvändigheten av att köra bil i innerstaden”? Det skulle vara bra med en kommentar från ansvarigt borgarrådet till detta yttrande.

Roger Mogert hemfaller igen, även om han inledningsvis talar om en bred parkeringspolitik, enbart åt den repressiva delen av parkeringspolitiken. Det intressanta är att ni hittills inte har kunnat redovisa några storslagna resultat av den politiken när det gäller andelen korrekt uppställda bilar. Ni har inte kunnat presentera några storslagna resultat.

Vad beror det på? Jo, det beror på att ni tar bort parkeringsplatser. Det beror på att ni försvårar på annat sätt och då blir det felaktigt uppställda bilar.

Politiken måste vara bred, självfallet måste det finnas en övervakning men det måste också finnas en väldigt aktiv politik för att se till att få fram nya parkeringsplatser. Jag tycker att det är rätt unikt – vem annan än en kommun skulle kunna fördubbla en avgift i ett slag, vilket ni har gjort med boendeparkeringen till exempel?

Anförande nr 141

Borgarrådet M o g e r t (s): Nej, Sten Nordin, jag delar inte synen att man inte behöver bil i Stockholm, det tror jag att du vet också. Jag anser att det finns väldigt många hushåll som i sin dagliga tillvaro är beroende av bil. Jag menar också att Stockholm är beroende också av lastbilar, vilket jag sagt flera gånger tidigare. Det är något av det moderna samhällets paradox att vi är beroende av något som samtidigt är ett av våra största miljöproblem.

Du har helt rätt i att jag försvarar det som du kallar den repressiva politiken. Jag försvarar den därför att det är den del som ni angriper. Jag försvarar den för att jag tycker att den trafikövervakning vi har är fullständigt nödvändig för att få till stånd en fungerande trafiksituation i Stockholm.

Anförande nr 142

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande och fullmäktige! Jag anser också att det behövs parkeringsövervakning i den här staden. De bilister som jag har nämnt i tidigare inlägg – de som ställer bilen på handikapplatser, som dubbelparkerar och ställer sin bil trafikfarligt – ska naturligtvis sättas åt. Jag har ingen annan uppfattning än du i den frågan.

Men när det gäller vem som ska sätta dit dem så har jag en annan uppfattning än den som du har, Roger Mogert. Jag tycker nämligen att det inte behöver vara kommunala trafikövervakare, p-vakter anställda av kommunen, som gör det. Under det tidigare borgerliga styret hade vi uppgiften utlagd på andra, och det fungerade alldeles utmärkt. Bland annat finns det en revisionsrapport som styrker det jag säger. Men du, Roger Mogert, du och dina kompisar här tog bort den möjligheten till alternativ inom parkeringsövervakningen. Varför gjorde ni det?

Anförande nr 143

Borgarrådet M o g e r t (s): Därför att jag tycker att den typen av myndighetsutövning och bötfällning är ett uppdrag för kommunen att sköta, inte för att jag tyckte att Securitas gjorde ett dåligt jobb, utan av principiella och politiska skäl.

Anförande nr 144

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Jag har några frågor. En fråga är riktad till Per Bolund. Vad menar du när du talar om att slentrianparkera? Vad gör man då, på vilket sätt skiljer det sig från annan, får jag anta, mera nyttigt betongad parkering?

Är det så att du inte ser skillnaden mellan att låta bilister göra precis som de vill, som du sade, och att klämma ur dem 50 spänn i timmen för att de parkerar lagligt i innerstaden? I så fall tror jag inte att det är så mycket som jag eller någon annan kan göra i den här debatten för att få dig att begripa det. För mig är den skillnaden väldigt stor.

Ann-Marie Strömberg talade om att vi är överens om att följa den taxa som gäller. Det är ju just det som är problemet, alltså att fastställa vilken taxa som gäller. Staden kan nu plocka ut 50 kronor i timmen för parkering på laglig plats i innerstaden! Det tycker vi är fullständigt orimligt! Det finns ingen stad i norra Europa som har sådana parkeringsavgifter!

En så kallade kan jag berätta för Ann-Marie Strömberg, och det är trafiksituationen i Stockholm inte bero på att den är så förfärligt mycket besvärligare än vad den är i exempelvis Köpenhamn. Det är den nämligen inte. Det beror på att ni gör som man alltid gör på vänstersidan – ni höjer alla avgifter, alla skatter och alla taxor så mycket ni anständigtvis kan och sedan skruvar ni upp dem lite till. Så upptäcker ni möjligen – oftast inte dock – att detta kommer att leda till sammantagna effekter som inte var så önskvärda. Men det viktiga är att klämma ut så mycket pengar av människor som

man över huvud taget kan. Vad det leder till i slutänden i former av effekter för ekonomin och tillväxten och människors valfrihet det bryr ni er egentligen inte så förskräckligt mycket om.

Anförande nr 145

P e r B o l u n d (mp): Vi vet ju alla att risken att bli upptäckt är väldigt liten om man felparkerar till exempel. Det är väldigt många som tar chansen att stå kvar lite längre än de har betalat för, att dra ut på sina ärenden, att göra ytterligare ett ärende på stan, vilket gör att färre parkeringsplatser blir lediga. Det blir därmed färre bilister som har chansen att utnyttja de parkeringsplatser som finns i staden.

Av samma skäl är också avgiften högre. Det leder till att folk effektiviserar sitt beteende. Man gör ett kortare ärende än vad man skulle göra annars, för att man vill spara lite pengar. Det gör att parkeringsplatserna blir lediga för andra bilister som också behöver parkera. Det gör att vi får ett effektivare utnyttjande av den infrastruktur och de parkeringsplatser som vi har i staden.

Det här är fullständigt grundläggande ekonomi, det är precis så en marknadsekonomi fungerar. Om man har ett litet högre pris så blir det ett mindre utnyttjande och då räcker resursen till fler. Jag hade i alla fall hoppats på att Moderaterna hade lite koll på ekonomin.

Anförande nr 146

C e c i l i a B r i n c k (m): Vad du menar är alltså att vi bilister – jag måste erkänna att jag understundom kör bil i innerstaden; det är möjligt att mina skäl att göra det inte är sådana som Ann-Marie Strömberg skulle godkänna, men det tänker jag även fortsättningsvis strunta i – parkerar av okynne och att vi sitter där i bilen och betalar parkeringsavgiften och tänker att ”nu ska vi se om jag inte kan stå en kvart längre än jag egentligen får bara på pin kiv”, Per Bolund!

Anförande nr 147

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Man tar ut den högsta avgiften, 50 spann i timmen på vissa centralt belägna platser i staden med hårt tryck, till exempel vid Centralen. Det gör man, precis som Per Bolund påpekade, för att öka omsättningen. Det är inte meningen att man ska stå där hela dagarna, för där är det mycket folk som hämtar och lämnar av varandra. Det är meningen att det ska vara stor omsättning. Det är så här på speciella platser. Det är det som det handlar om.

Anförande nr 148

C e c i l i a B r i n c k (m): Ibland skadar det inte att ha lite utblickar. Just Centralen påstås vara ett ställe där man väldigt gärna parkerar för länge om man kan.

Stockholm är inte den enda stad i världen som har en centralstation där folk ibland behöver parkera. Stockholm är däremot den enda stad jag känner till som tar ut 50 kronor i timmen för att man ska få göra det. Det finns det inget skäl till.

Anförande nr 149

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag vet inte om det är ofint att påpeka att det finns ett fullmäktigeärende som har antagits om principen att möjliggöra en höjning av högsta avgiften i syfte att också möjliggöra en flexibel avgiftssättning. Det är alltså inte någon generell höjning av avgiften som vi har gjort.

Anförande nr 150

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Jag har ett par frågor. Jag ska börja med att ställa en till Roger Mogert. Han säger att parkeringsövervakningen är myndighetsutövning och att det är därför som den ska utföras av parkeringsvakter anställda av staden. Jag undrar, Roger Mogert, var du finner stöd för ett sådant uttalande. Enligt min uppfattning är det inte myndighetsutövning att bötfälla bilister på det sättet.

Securitas och andra entreprenörer som tidigare haft uppdraget har gjort ett bra jobb, och det bekräftas också av den revisionsrapport som fanns inför övergången till parkeringsvakter igen.

Roger Mogert, du nämner och det tänkte jag fråga om, att fullmäktige gav gatu- och fastighetsnämnden ett uppdrag att det är möjligt att höja högsta avgiften till 50 kronor i timmen, precis var som helst. Det talades om Centralstationen, men det kunde lika gärna vara på S:t Paulsgatan eller var du vill. Det begränsade inte det fullmäktigebeslutet. Min fråga till dig, Roger, är denna: Varför ser du inte till att det kommer fram ett ärende i gatu- och fastighetsnämnden med detta? Är det rent av så, Roger, att du tycker att den typ av kritik och synpunkter som vi har framfört om att det är oskäligen höjningar och att det innebär en jakt på bilister som är anledningen till att det inte kommer något ärende? Det vore intressant att få svar på den frågan.

Så till Per Bolund som ju är motståndare till det mesta när det gäller bilister. Det fattades ett beslut i den här salen om att bygga ett parkeringsgarage vid S:t Paulsgatan, vid skolgården. Det vet du mycket väl, Per, för du bodde själv i närheten. Du och Miljöpartiet är de enda som var motståndare till det.

Kan du ge någon bra förklaring till att du inte vill underlätta parkeringen för de bilister som med det garaget skulle slippa Stockholm parkera på stadens gator och komma under jord i stället?

Anförande nr 151

Borgarrådet M o g e r t (s): Ulf Fridebäck, vi har ju olika uppfattningar i frågan om huruvida man ska privatisera parkeringsvakterna eller inte. Så är det.

Jag håller med om din poäng, att det inte är myndighetsutövning i den betydelsen att det omöjliggör privatisering. På den punkten är vi helt överens, du och jag. Juridiskt innebär det inte den formen av myndighetsutövning att den är förbjuden att upphandla. Det är inte min poäng.

Jag menar att det är rimligt att man har en tydlighet. När någon sätter en böteslapp på bilrutan uppfattar många det som en myndighet som straffar en, och då tycker jag att det är rimligt att det är kommunen som handhar den saken, det är en tydlighet i vilka som gör det.

Det är en korrekt beskrivning av taxeärendet som du ger. Det är inte specificerat i fullmäktige var man ska kunna ha den högsta avgiften. Jag tycker dock att det är någon sorts rimlighet i att ni väntar med er stenhårda kritik till dess att avgiften är höjd på något ställe. Avgiften är inte höjd överallt, det stämmer inte.

Jag tar naturligtvis alltid åt mig av era synpunkter, men det är inte jag som skriver fram ärenden.

Anförande nr 152

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Det är klart att du inte bokstavligen håller i pennan, men du kan ge direktiv om vad ärendet ska innehålla och så vidare. Det är ganska intressant, Roger Mogert, att du ogenerat talar om att det som parkeringsvakterna gör är myndighetsutövning och därför ska göras av staden. När jag påtalar detta uttalande så gör du helt om. Det är väl bra i sig, men sluta upp att använda detta prat om myndighetsutövning för det är vilseledande information som du för ut till stadens innevånare. Det är inte bra.

När det gäller femtiokronorsavgiften medger du precis det som jag tidigare har sagt i den här talarstolen, nämligen att 50 kronor i timmen är en avgift som gatu- och fastighetsnämnden kan införa precis var som helst i staden. Det är innebörden av fullmäktiges beslut. Det är intressant information.

Anförande nr 153

P e r B o l u n d (mp): Ulf Fridebäck och Folkpartiet gillar rallarsvingar i debatt, som till exempel att vi i Miljöpartiet är motståndare till allt som har med bilism att göra. Det är väldigt förenklat och kanske det går hem bra i stugorna, jag vet inte.

Däremot är det ju inte sant, och det kanske är ett problem för dig. Det är ju många bilister som röstar på oss, jag är själv bilist, så jag vet själv mycket väl att bilen har många fördelar och att den kan vara bra att använda i vissa sammanhang. Däremot tycker jag inte att det är särskilt klokt att bygga ett trafiksystem i innerstaden på att alla ska åka bil eftersom det leder till väldigt många problem både för miljön och när det gäller trängsel och andra saker.

Du berörde frågan om parkering under Södermalmsskolans skolgård. Det är helt korrekt att vi sade nej, med rätta, till förslaget att bygga ett garage under skolan. Vi tycker nämligen att bilar och barn inte hör ihop, de går inte särskilt bra tillsammans. Garaget skulle ligga precis under Södermalmsskolans skolgård, vilket vi tycker var en ganska dålig kombination.

Dessutom skulle nedfarten till garaget gå precis över barnens skolväg där de flesta eleverna gick. Det tycker vi är en ännu sämre kombination. Därför tycker vi att det var ett extremt dåligt förslag som vi självfallet sade nej till.

Anförande nr 154

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande och Per Bolund! Du talar om ett parkeringsgarage under skolgården. Det var ju under idrottsplatsen som ligger vid sidan om skolan som garaget ska byggas.

Vad är det för fel att underlätta för bilisterna att ha någonstans att ställa bilen? Det måste väl vara bättre att låta folk köra ned bilarna i ett garage i stället för att tvinga bilarna att kör runt, runt på S:t Paulsgatan, Hornsgatan och Timmermansgatan. Du som själv har bott där vet ju hur det är där på kvällarna. Det är inte särskilt bra miljöåtgärder, det där, Per Bolund.

Staden och innerstaden ska vara till för alla, för såväl kollektivtrafikanter som cyklister, gångare och bilister. Tänk på det, Per Bolund!

Anförande nr 155

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): När det gäller garaget i kvarteret Rosendal så var även Vänsterpartiet tveksamt till en början, inte till garaget utan till den ökade trafiken på vägar som används av barn, som skulle kunna bli följderna av garagebygget. Södermalmsskolan har lokaler på båda sidor av Timmermansgatan och där skulle alltså bilarna köra in, var det tänkt från början. En förutsättning för att vi i Vänsterpartiet skulle vara med på garagebygget var en förändrad tillfartsväg, och det ingår också i ärendet, alltså att bilarna ska komma ner i garaget från andra sidan. Det var därför som vi ändrade uppfattning.

När det gäller femtiokronorsärendet så bör du läsa det. Avsikten är att den högre avgiften ska gälla på centrala platser, sedan kommer ni att få ta ställning till vilka platser detta är när ärendet kommer.

Slutligen, om gatorna i staden ska vara till för alla så måste det bli färre bilar, för ju fler bilar det finns på gatorna desto mindre plats blir det för oss andra, för oss som går och cyklar eller åker kollektivt.

Anförande nr 156

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande och Ann-Marie Strömberg! Det är bra att Vänsterpartiet ändrade sig beträffande parkeringsgaraget vid S:t Paulsgatan. Det

välkomnar jag och det välkomnar säkert också Stockholms bilister, framför allt de som bor på Södermalm som slipper åka runt och leta efter parkeringsplats.

När det gäller ärendet med möjlighet för gatu- och fastighetsnämnden att höja avgiften till 50 kronor per timme uppfattar jag också vad borgarrådet Mogert sade, nämligen att min tolkning var den rätta. Fullmäktige gav inga som helst direktiv i sitt beslut att den inte kan gälla var som helst, den här femtiokronan. I princip kan gatu- och fastighetsnämnden höja till 50 kronor i timmen på S:t Paulsgatan, på Hornsgatan eller var du vill. Det medger fullmäktiges beslut. Så var så god och läs på du, Ann-Marie Strömberg!

Anförande nr 157

Didar Samaletdin (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag vet inte var Per Bolund bor i dag, han bodde på Söder tidigare, och Ann-Marie Strömberg bor väl på Liljeholmen, eftersom ni tycker att vi ska lämna bilarna utanför tullarna innan vi åker in i stan.

Men nu är det faktiskt så att vi som bor i innerstaden också har bil. Ska vi åka utanför tullarna för att lämna bilen och resa hem med något annat färdmedel? Det är vi som har problemet hemmavid. Nu har vi fått en förhöjd avgift för boendeparkering, men hur många av oss tror ni har någon plats att ställa bilen på på kvällen? I kväll när jag åker hem kommer det inte att finnas någon parkeringsplats alls på den lilla ö som jag bor på, Lilla Essingen. Jag kommer förmodligen att tvingas backa in på en gård och riskera att bilen blir bortforslad i morgon bitti om jag inte vill parkera bilen på den större ön, på Kungsholmen någonstans, som också är full av bilar.

Vi bilister har blivit riktiga mjölkkor. Vi betalar skatt efter skatt, från den dag vi köper bil till varenda droppe bensin samt årlig skatt. Vad får vi för de här pengarna? Vi får bara skäll. Vi parkerar i vägen, vi kör i vägen. Ann-Marie Strömberg, jag ställer aldrig min bil på en trottoar – men, banne mig, står det inte en lång rad cyklar på trottoaren? Synskadade har svårt att gå på vissa trottoarer. Folk fäster cyklarna vid lyktstolpar, men det gör inte vi med bilarna.

Ulf Fridebäck och jag har skrivit en motion om att försöka hitta parkeringsplatser för bilar i innerstaden, både för dem som besöker oss och för oss som bor där. Ner med bilarna under jord. Vi har en lång rad hålor i marken där vi står och går i stan. Det finns en lång rad bergrum. Vi behöver inte skyddsrummen i dag, tack och lov, men de ska kunna bli skyddsrum igen om det behövs. Studera den frågan! Jag hoppas att kommunstyrelsen bifaller vår motion.

Anförande nr 158

Per Bolund (mp): Man kan ju tycka att det vore självklart, men jag vill ändå upplysa Didar Samaletdin om att vi har miljöproblem i Stockholm. Vi har problem med att uppfylla de miljökvalitetsnormer som är lagstadgade och som EU-kommissionen har ålagt alla stater att uppfylla. Det gäller till exempel partiklar och

kväveoxider. Vi har stora problem med allergier i Stockholm – många barn är drabbade. Vi har också en klart större andel av befolkningen som får cancer än vad man har på andra orter, och vi vet att det har koppling till utsläppen från bilismen.

Det har gjorts en intressant studie i USA som visar att sådana avgasnivåer som vi har här i Stockholm i väldigt stor utsträckning leder till kroniska skador på barns lungor, det vill säga att barnen skadas för livet. Vi tycker inte att detta är ett rimligt system. Vi tycker att biltrafiken i Stockholm måste minska för att vi ska ha möjlighet att nå miljö kvalitetsnormerna. Vi arbetar för detta dels genom att ta ut avgifter på trafiken, dels genom att erbjuda bra alternativ. Till exempel satsar vi väldigt hårt på kollektivtrafiken. Frågan är om Didar tycker att vi bara ska öka trafiken.

Anförande nr 159

Didar Samalét d i n (fp): Nej, Per, det tycker jag absolut inte, men stillastående bilar ger inte ifrån sig avgaser. Men när vi snurrar runt i staden och letar efter parkeringsplatser så innebär det självklart ett problem beträffande miljön. Jag har ingen annan åsikt om det, så jag har inte ens nämnt den saken. För att du ska föregå med gott exempel tycker jag att du ska sälja din bil.

Anförande nr 160

Ann-Marie Strömberg (v): Jag har ingen bil att sälja. Jag är väl medveten om behovet av cykelparkeringsplatser och det är också något som vi jobbar med inom majoriteten. Jag är väl medveten om problemen med cyklar som står olämpligt parkerade, och självfallet gäller trafikregler inklusive parkeringsregler även för cyklister – men då bör det finnas ordentliga cykeluppställningsplatser med möjlighet att låsa cyklarna på strategiskt lämpliga platser. Det är, som sagt, något som vi jobbar väldigt intensivt med.

När det slutligen gäller parkeringsgarage kan jag nämna att jag för några år sedan själv skrev en motion i ämnet med rubriken Ner med bilarna i garagen. Jag borde nästan få lite royalty nu för det citatet, Didar.

Anförande nr 161

Didar Samalét d i n (fp): Men så bra, Ann-Marie, då är vi två om detta i alla fall!

Varför skulle man inte kunna sätta en parkeringsslapp på cykeln. Se till att alla cyklar blir registrerade!

På vägen hit i dag såg jag två cyklister som körde mot rött. Varför är det bara bilister bland trafikanterna som ständigt ska bli jagade, som Ulf sade?

Anförande nr 162

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Det går en klar skiljelinje i den här debatten. På ena sidan finns Bolund, Strömberg och Mogert som tillsammans försöker att förbjuda, hindra och försvåra, medan vi på den borgerliga sidan är inne på att tillskapa, underlätta och förbättra. Det är den stora skiljelinjen. Ni ska förbjuda, hindra och försvåra utan att tillskapa eller förbättra medan vi försöker göra tvärtom.

Det är flera olika saker, Bolund, som du borde förklara ytterligare. När du pratar om miljöproblem så vill du hindra bilisterna, försvåra det för dem och höja avgifter och så vidare, men du sitter som förhandlare åt regeringen om jag inte är felunderrättad. Och i den rollen går du med på att införa el från nya kolkraftverk och oljekraftverk och sådana saker i Sverige. Hur går det med utsläppen från dem? Vad är det som händer med dem? Och så lägger ni ned kärnkraftverk som inte släpper ut någonting!

Du talar om att effektivisera, att bilarna ska stå parkerade kortare tid. Boendeparkerarna – ska de ha sina bilar parkerade kortare tid? Blir det billigare för dem då? Den som ska göra ett sjukbesök – ska den stå kortare tid vare sig det gäller ett eget läkarbesök eller om man ska besöka någon annan som är sjuk? Är det det som ska bli följden av effektiviseringsstyrande avgifter?

Du nämnde att ni blev beskyllda för att vara tillväxtfientliga. Ja, det var ju bra att du själv nämnde det. Det är väl just så det ligger till. Ni har den förhoppningen, den falska tron, att ni genom att hindra tillräckligt mycket i Stockholm, genom att hindra tillväxten tillräckligt mycket genom att försvåra, hindra och förbjuda, kommer att få människor att etablera sina företag och bosätta sig i andra delar av landet. Men det är inte så – många flyttar i stället till andra delar av Europa. Och då blir vi utan de personerna och de företagen i Sverige. Det är tillväxtfientligt!

Mogert, den här kontrollavgiften, oavsett vem som sätter den på rutan, är lika jobbig att få, kostar lika mycket och är lika försvårande för den enskilde person som får den.

Strömberg, du talar så mycket om att åka kommunalt och att det går så bra. Du brukar säga att allt fungerade så bra när du var barn. Du verkar inte vara riktigt medveten om hurdant det är att ha barn i dag. Du har inte några själv, såvitt jag vet. Man ska lämna på dagis, man ska skjutsa och sedan har man sitt arbete någon annanstans eller så ska man utträta ärenden någon annanstans. Det är fullt på pendeltågen, det är fullt på tunnelbanorna och det finns inte tillräckligt med tvärkommunikationer. Ska man in till stan så är det bilen man väljer.

Anförande nr 163

P e r B o l u n d (mp): Här fortsätter de svepande anklagelserna åt höger och vänster, särskilt mot Miljöpartiet. Det handlar om att vi skulle förbjuda, försvåra, förhindra och att vi är emot tillväxt. Jag skulle gärna vilja se att du pekar på ett ställe i vårt partiprogram eller i våra lokala program där vi skriver att vi är emot tillväxt här i Stockholm. Det vore intressant att få se var det är – jag har nämligen inte läst det

själv någonstans. Det beror naturligtvis på att det är en ren myt som du försöker sprida.

Förbjuda tillväxt här i Stockholm är just vad vi inte vill göra. Vi försöker att med ekonomiska styrmedel slippa förhindra och förbjuda. Det är vad man gör i många andra städer, till exempel i Aten där man har infört en regel att med jämn slutsiffra på nummerplåten får man köra in vissa dagar, med ojämn andra dagar – ren förbudspolitik, på grund av att man inte klarar miljöproblemen.

Men vi väljer ett mycket smartare system, där de som har störst behov av att köra får göra det, men då får de också betala en slant. De som inte har behov väljer då att inte använda bilen.

Hur svårt kan det vara att förstå det?

Energifrågorna har över huvud taget inte med saken att göra. Dessutom håller jag inte på med energifrågor. Dessutom samarbetar inte vi med regeringen om energifrågor.

Anförande nr 164

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Herr ordförande! Per Bolund, det är en fråga om vad man har för vokabulär, vilka ord man använder. Det du vill kalla att effektivisera kallar jag tillväxtfientlighet.

När du ser till att man hindrar, försvårar och förbjuder genom att ta ut så höga avgifter att bara de rikaste har råd med det, talar du väl emot att det är vanliga människor med låg- eller medelinkomst som ska kunna leva och bo och verka här. Det är kanske de som företagen behöver som tjänstemän eller arbetare i sina företag. De måste kunna bo, arbeta och använda bilen när så behövs.

Du pratar om infartsparkeringar. Berätta om någon enda infartsparkering som du har medverkat till under din mandatperiod!

I stället ser du ju till att när man parkerar ute i förorterna för att slippa ta bilen in till staden, är p-vakterna framme där också, om man bara står någon meter utanför, fast man försöker sköta sig och göra så som du vill men misslyckas lite grann – kanske på grund av att det är fullt, kanske för att det är trångt på grund av att man velat effektivisera p-platsen och försökt få in en bil extra.

Anförande nr 165

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ja, nog går det en skiljelinje mellan våra partier alltid, Berthold – men inte på det sätt som du säger. Skiljelinjen är att vi på den här sidan anser att en modern trafik bygger på att kollektivtrafiken, cyklismen och gåendet är fundamenten, medan bilismen är komplementet. Det ska så långt som möjligt vara möjligt att färdas i staden utan att använda bil. Vi vill underlätta för

kollektivtrafik, cyklister och gående, och det går inte om det är fritt fram för bilismen.

Med er absoluta valfrihet, att vem som helst ska kunna få köra hur mycket som helst och det ska helst inte kosta, ja då blir trafiken i staden därefter. Då korkas staden igen, och de som får betala för det är kollektivtrafikanter, gående och cyklister – och framför allt får de boende i staden betala i form av en sämre miljö. Ekonomin är ett bra styrmedel, och det är nödvändigt för en god framkomlighet och en god trafikmiljö.

Anförande nr 166

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Det är väl härligt att höra en kommunist prata om ekonomin som styrmedel? Samtidigt vänder man sig till medel- och framför allt låginkomsttagare: Rösta på oss, så ska vi se till att det blir bra för er som inte har råd till så mycket! Men ni sätter upp höga tullar, höga p-avgifter, högt allting, för att bara de rika ska ha råd att använda bilen. Vad är det för rim och reson i det?

Du pratar om kommunala kommunikationer. Är det inte så att det har dragits in busslinjer? Är det inte så att tunnelbanans turtäthet har minskat på nätter och så vidare? Ni försvårar även för kollektivtrafikresenärerna.

Var lite ärliga och säg att vad ni är ute efter är att pungslå medborgarna så mycket som ni kan på alla de sätt som ni kan, för att helst driva dem från Stockholm.

Därigenom säger jag att ni också är tillväxtfientliga – och inte bara för Stockholm utan för hela Sverige.

Anförande nr 167

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker ändå att man kan ställa vissa seriositetskrav. När du drar en skiljelinje mellan att du vill bygga och att jag vill bötfälla, lever du åtminstone inte upp till mina krav.

Vi är överens om p-garagen – det är ju så. Och när det kommer till kritan tycker ni också att man ska följa lagar och regler.

Jag vill ställa två motfrågor: Vilka p-garage är det som jag har motsatt mig? Vilka felparkeringar är det du tycker vi ska acceptera – är det de trafikfarliga, är det de på handikapparkeringarna eller är det de på lastzonerna?

Anförande nr 168

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): En sak är om du motsätter dig, en annan sak är om du lyckas eller inte lyckas förhandla med dina samarbetspartner om att gå med på det.

Jag tog upp en diskussion om ett p-garage alldeles nyligen, och det var först när Bolund flyttade som du fick igenom att det kom till stånd. Så länge han bodde i

närheten av den plats där det p-garaget skulle byggas fick du inte igenom det – var det inte så? Det tog ett antal bordläggningar innan det gick igenom.

Sedan tycker jag det är ett dåligt försvar för ett borgarråd att säga: Det är inte jag som har skrivit ärendet. Ja men är det inte du som dirigerar hur ärenden ska skrivas? Är det inte du som har inflytandet på hur tjänstemännen eller dina borgarrådssekreterare ska skriva så är det väldigt dåligt ledarskap! Du får nog lov att ta ansvar för vad som står i handlingarna. Det är ju det som vi får diskutera här i fullmäktige.

Anförande nr 169

Borgarrådet M o g e r t (s): Om man får fortsätta den förra diskussionen, ordförande och fullmäktige, så låg ärendet om Södermalmsgaraget bordlagt och återremitterades flera gånger under er mandatperiod. Det var först under vår period som vi skickade det vidare och gjorde den markanvisningen. Den historieskrivningen kan vi väl ändå enas om?

Sedan tänker jag inte ägna mig mera åt det, utan jag vill i stället vända mig till Ulf, som hade en del synpunkter på juridiskt korrekt språk.

Det är ändå så att ord betyder olika saker i olika sammanhang. Ord betyder inte samma sak politiskt och juridiskt, och jag tycker inte det är rimligt att kräva att vi ska ha ett juridiskt korrekt språk. Jag förväntar mig inte att ni kommer att kalla trängselskatt för trängselskatt, utan jag tror att ni kommer att använda ett annat, politiskt laddat ord även i fortsättningen även om det juridiskt korrekta är trängselskatt. Jag tycker inte det är något stort problem.

Däremot blir jag lite irriterad när du säger att jag vilseleder genom att prata om myndighetsutövning, för jag har faktiskt aldrig påstått att er politik på det här området är olaglig. Jag har heller ingen intention att göra det i framtiden. Vi har olika politiska åsikter, helt enkelt.

Du säger att det här ärendet möjliggör en höjning på Sankt Paulsgatan till 50 kronor och att det är helt fasansfullt. Det är helt riktigt; men ärendet möjliggör också en sänkning till 2 kronor på Sankt Paulsgatan. Eftersom det är ungefär lika troligt, kanske ni i stället för att förfasa er borde jubla över den framtida sänkningen till 2 kronor.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 170

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Roger Mogert, vi är överens om att parkeringsgaraget vid Sankt Paulsgatan kommer till stånd, och jag tycker att det är bra. Det gagnar Södermalms bilister i första hand.

När du använder ordet myndighetsutövning som skäl för att parkeringsvakternas verksamhet ska drivas i kommunal regi, anser jag att du vilseleder stockholmarna. Myndighetsutövning är just, som ordet säger, när en myndighet utövar en verksamhet, och så är det inte i det fallet – det var vi också överens om.

Avslutningsvis om 50 kronor i timmen: Det kanske är så, Roger Mogert, att du har lyssnat på den kritik som vi har framfört från den här kanten. 50 spänn i timmen är en för hög avgift. Det är Sveriges högsta, det är Nordens högsta och det norra Europas högsta parkeringsavgift.

Anförande nr 171

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag lyssnar alltid på er kritik, och jag tycker alltid det är lika intressant att diskutera parkering.

Om du drar dig till minnes den diskussion som vi hade då, var jag redan i det ärendet ganska tydlig på att det inte fanns några som helst tankar på att införa 50 kronor överallt i staden. Det har aldrig varit politiskt aktuellt.

Anförande nr 172

P e r B o l u n d (mp): Ordförande, ledamöter! Det var en del frågor och en del kommentarer som jag gärna vill kommentera vidare på.

Först Ulf Fridebäck, som pratar väldigt om att alla trafikslag ska få plats i staden. Det lät som om allt skulle vara frid och fröjd och att det inte var några problem. Jag välkomnar mycket en motion från Folkpartiet om att alla trafikslag ska ha lika utrymme i den här staden. Det skulle vara väldigt bra, för i dag är det ju så att bilismens utrymme dominerar enormt jämfört med de andra trafikslagen.

Kollektivtrafiken står för 75 procent av resorna in till staden i rusningstrafik. Tycker du då också att det är rimligt att kollektivtrafiken ska få lite större utrymme på biltrafikens bekostnad – eller?

Räknar man antalet resor har gång- och cykelresorna betydligt större antal än vad bilresorna har. Skulle det då inte vara så att man borde styra över investeringar till gång- och cykeltrafiken och inte till biltrafiken, som ni föreslår hela tiden?

Det Ulf Fridebäck glömmer är att bilismen inkräktar på andra trafikslag, på ett sätt som de andra trafikslagen inte gör. Buller, avgaser, olycksrisker, framkomlighetsproblem och så vidare och så vidare är ju problem som bilismen står för i väldigt stor utsträckning, men som du inte känns vid över huvud taget när du säger att alla trafikslag ska ha fritt utrymme i staden. När du säger så är det bara tomt prat, för det är verkligen inte det ni står för i er konkreta politik, utan det ni står för är att det dominerande utrymme som bilismen har i den här staden ska bli ännu större: mer utrymme till biltrafiken, mindre utrymme till gång-, cykel- och kollektivtrafik.

Didar frågade mig varför inte jag säljer min bil och menade att det skulle vara första steget mot en miljövänlig stad. Jag vill bara svara att om alla använde min bil lika mycket som jag gör, skulle vi inte ha vare sig miljöproblem eller trängselproblem i den här staden, för jag väljer att använda min bil så lite som det bara är möjligt. Till exempel har jag aldrig tagit bilen till jobbet på morgonen.

Anförande nr 173

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Till Per Bolund: Jag återupprepar gärna att staden är till för alla trafikanter. Du ska kunna gå i den här staden, och du ska kunna gå säkert. Du ska kunna cykla, och cykla säkert. Du ska kunna åka kollektivtrafik, antingen du tar tunnelbana, buss eller pendeltåg. Och, Per Bolund, du ska också kunna köra bil – och du ska kunna ha någonstans att ställa den bilen.

Det är bland annat därför jag värnar så mycket om att vi ska få bra möjligheter att parkera, framför allt i innerstaden. Det vill ju inte du! Ta exempelvis garaget på Sankt Paulsgatan. Du och ditt parti är de enda i den här församlingen som är emot det.

Du är emot bilismen. Det säger du också tydligt.

Anförande nr 174

P e r B o l u n d (mp): Ulf Fridebäck fortsätter att låtsas att det inte finns några konflikter mellan olika trafikslag, men så är det tyvärr. Vi har ju inte obegränsat med utrymme i den här staden, utan det är så att när man ska göra investeringar blir de ständigt konflikter mellan de olika trafikslagen. När du säger att alla trafikslag ska ha lika utrymme följer du inte upp det i din politik, utan det du gör hela tiden är att ge ökat utrymme till bilismen. Det är det ni kämpar för hela tiden, och det stämmer över huvud taget inte överens med ditt prat om att alla ska ha rätt till staden. Det fungerar inte på det sättet.

Fortfarande vill jag hävda att det var väldigt bra att vi inte var för det där garaget under en skolgård på Södermalm. Som jag ser det är det fullständigt idiotiskt att ha ett garage med avgastorn på den lekplats som barnen i Södermalmsskolan har och med infart över den största skolvägen för barnen. Det är inte bra politik!

§ 20 Motion om införande av familjerådgivningspeng (utl. 2004:120)

Anförande nr 175

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Socialstyrelsen har för bara någon månad sedan utkommit med en lägesbeskrivning om hur kommunerna fullföljer sitt uppdrag när det gäller familjerådgivning. I den skriver man att familjesituationen har stor betydelse för människors välfärd, hälsa och trygghet. Det är intressant, för som ni vet är det en fråga som vi gärna lyfter fram från Kristdemokraternas sida att samhället ska satsa på familjen.

Därför är det glädjande att fler och fler par söker familjerådgivning, inte minst i åldersgrupperna kring 35 år. Men det är inte bara par som söker rådgivning, utan det kan också vara vuxna barn som kommit i konflikt med sina föräldrar och syskon som kan få stöd och hjälp i familjerådgivningen runt om i vårt land.

Efterfrågan har gjort att väntetiderna har blivit längre, och det är inte alltid man kan hålla den tid man har sagt, i Stockholm tre veckor. Det gör att man tyvärr får prioritera, och i första hand blir det då barnfamiljer vilket väl är bra, men alla som söker borde ju få hjälp.

Vi tror därför att det skulle vara bra om det fanns fler som fick möjlighet att utföra familjerådgivning och en familjerådgivningspeng skulle ge de enskilda individerna möjlighet att välja utförare. Framför allt när man är i en krissituation tror vi att det är viktigt att man har denna möjlighet att påverka vem man ska samtala med.

JO har i ett beslut ifrågasatt det lämpliga i att familjerättssociologer arbetar både inom familjerådgivning och i den individinriktade socialtjänsten. Det är en kritik som också har nått mig när det gäller Stockholms stad. En familjerådgivningspeng skulle också kunna råda bot på detta dilemma.

Kommunerna ordnar familjerådgivning på olika sätt. I Värmdö har man till exempel helt och hållet upphandlat familjerådgivning, och det är ett företag som sköter den. I Danderyd har man förutom sin egen kommunala familjerådgivning upphandlat fler utförare, så att människorna kan välja.

Jag tror att det är väldigt viktigt att makten ligger hos de enskilda familjerna att få välja vem man vill samtala med, vem som ska få förtroendet att lyssna till en när man just befinner sig i en krissituation. Jag yrkar därför bifall till den borgerliga reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 176

A b i t D u n d a r (fp): Ordförande! Befolkningssammansättningen i Stockholm ser annorlunda ut än den traditionella målgrupp som familjerådgivningen vänder sig till. Det finns ensamma föräldrar med tonårsbarn som saknar nätverk och är i behov av rådgivning i förebyggande syfte. Det finns även människor som kommer från

andra delar av världen och som nya stockholmare hamnar i vissa situationer som gör att de kan behöva rådgivning innan problemet blir för stort eller innan det blir ett ärende för socialtjänsten. Det kan handla om olika konflikter mellan barn och föräldrar. En bra familjerådgivning på sitt eget språk kan förebygga mycket. I dag hänvisas man, som sagt, till socialtjänsten – men då har det redan gått alldeles för långt.

Det är självklart, att man helst inte i första vändan vänder sig till socialtjänsten, som har dubbla roller: den myndighetsutövande och den förebyggande. Det socialtjänsten är mest känd för är den myndighetsutövande, det vill säga repressiva, rollen. Därför drar sig många människor undan från att få den hjälp som de behöver från samhället.

Med en familjerådgivningspeng skulle mångfalden öka och även nya grupper skulle vända sig till familjerådgivningen. I dag, visar studier, konsumeras familjerådgivningen i hög grad av medelklassen, det vill säga individer som kan tillgodogöra sig den terapeutiska behandlingen. Detta bidrar också till att många aldrig vänder sig till familjerådgivningen. Det förvånar mig därför att majoriteten säger nej till en utredning som skulle kunna gagna nya grupper med mångfald.

Med detta yrkar jag bifall till den borgerliga reservationen.

Anförande nr 177

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Ja, självklart kan man ha många synpunkter på föräldrarådgivningen. Det ska ändå slås fast att den är en populär verksamhet. Det är därför det är så långa köer, för att folk vänder sig dit – inte för att de känner sig hotade utan tvärtom, för att det är en erkänt bra verksamhet, spridd över hela staden.

Och det är inte bara medelklassen som besöker dem. Jag tror inte att en peng skulle underlätta att man gick till någon annan heller, av det enkla skälet att kostnaden förmodligen skulle vara densamma. Enligt de undersökningar som gjorts och den redovisning som jag har fått besöker man i Stockholm familjerådgivningen ungefär proportionellt lika mycket från varje stadsdel, så det är faktiskt en myt som man kan slå undan fötterna på.

Dessutom är det så att de inte direkt har några dubbla roller heller. De har ingen myndighetsutövning. Det är nämligen så att man kan besöka familjerådgivningen anonymt. Det kanske är viktigt att inse.

Det finns en oerhört bred kompetens på familjerådgivningen, så man kan faktiskt uppfylla de krav som befolkningen har, med ett så pass varierat boende som Stockholm har och i en så stor stad som Stockholm är. De är mycket duktiga på att kontinuerligt utvärdera och omformulera sitt arbete. De har barngrupper där man inte minst tar upp barnperspektivet. De har också besök av såväl invandrare som homosexuella par, alltså inte bara medelklasspar i den traditionella konstellationen.

Det största problemet är nog att de är så populära – det är därför det blir så lång kö.

För att minska köerna – det var ändå ursprunget till det Ewa Samuelsson pratade om – är egentligen inte fler utövare eller införande av en peng den rätta medicinen som skulle lösa en sådan problematik. I slutändan är det ju ändå kommunen som står för den insatsen.

Med det, herr ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 178

A b i t D u n d a r (fp): Borgarrådet diskuterar en fråga som vi inte har sagt någonting om, nämligen den nuvarande formen av familjerådgivningen. Den är populär, och det är bara bra. Vad det handlar om är att göra den tillgänglig för alla, det vill säga alla stockholmare – de grupper som jag nämnde, till exempel ensamstående föräldrar med tonåringar eller stockholmare som har en annan bakgrund och ett annat språk. En familjerådspeng ger möjlighet att öka mångfalden, och det är det jag diskuterar. Vi diskuterar inte den nuvarande formens popularitet, den är jättebra.

När det gäller dubbla roller, menar jag att just socialtjänsten har dubbla roller. Därför undviker man gärna att kontakta socialtjänsten, och när man väl får kontakt eller blir anmäld, har problemen vuxit.

På det sättet menar jag att ett rådgivningssystem skulle ha en förebyggande effekt.

Familjerådgivningen själv säger att man inte kan jobba förebyggande utan bara med behandling. Till exempel Danmark och Frankrike har varit väldigt framgångsrika i det avseendet, med rådgivning för alla.

Anförande nr 179

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Abit Dundar, jag tror att du kanske får göra ett besök på familjerådgivningen. Det är nämligen så att de har tystnadsplikt. Man behöver inte gå till socialtjänsten för att besöka stadens familjerådgivning. De tar emot såväl personer med annat ursprung som tonårsföräldrar. Det är inte där skillnaderna finns. Det kan vara viktigt att slå fast detta, och dessutom det faktum att man kan gå dit och få vara anonym.

Det innebär alltså att man alls inte behöver ta svängen runt socialtjänsten för att ringa till familjerådgivning och få en tid för besök.

Anförande nr 180

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det är ingen som har ifrågasatt om vi har kompetenta familjerådgivare eller inte. Det gäller att utöka kompetensen och att utöka mångfalden, men framför allt att ge de enskilda medborgarna makt att själva få välja vem de vill prata med när de är i en kris-situation.

Sedan kan man fundera över varför du uttrycker det som att det är en populär verksamhet, när det handlar om människor som är i kris som söker sig dit. Inte tror jag att de gör det för att verksamheten är populär!

Väntetiderna är långa och det är kö, säger du, Margareta. Samtidigt påpekar du att man kan få vara anonym, vilket jag faktiskt vet. Men det är inte så enkelt att klara av den där kön, när det inte går att fylla på med återbudstider eftersom man inte vet vilka som står i kön.

Jag undrar också en annan sak. Socialtjänstlagen anger att kommunerna ska sörja för att familjerådgivning kan erbjudas dem som begär det. Uppfyller staden det löftet, så att alla som söker får hjälp?

Anförande nr 181

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ja, mig veterligt uppfyller kommunen det kravet. Sedan kan man alltid diskutera hur lång väntetiden är.

Det är klart att om någon har anmält sig anonymt går det naturligtvis inte att ringa upp för att fylla ett hål, men jag förmodar att du inte vill ta bort möjligheten till anonymitet. Däremot visar det sig att de flesta, när de har kommit på ett besök och vill fortsätta, inte längre känner behov av att vara anonyma.

Det kanske inte är rätt att säga att det är en populär verksamhet, men faktum kvarstår att den har gott rykte. När människor känner att de har ett behov är det därför de söker sig dit.

Det finns inget självklart samband mellan det du vill göra, att införa en peng, och flera utförare som skulle minska väntetiderna. Det är inte där skon klämmer, utan i sådant fall blir det fråga om en utökad verksamhet.

Anförande nr 182

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Jag vill hänvisa till Miljöpartiets särskilda uttalande.

När det gäller pengasystem tycker vi att det alltid är relevant att fundera på vad som passar bra för att ha just pengasystem. Vi diskuterar det just nu inom Miljöpartiet, men vi håller också på med en utvärdering av pengasystemen i staden. För vår del kommer vi att avvakta den och fundera vidare på vilka pengasystem som kan vara bra att ha. Det här skulle naturligtvis kunna vara ett sådant förslag, men för närvarande är vi inte beredda att säga ja till förslaget.

Anförande nr 183

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag tycker inte Miljöpartiets förklaring håller för fem öre. Bara för att ni nu ska utreda andra pengasystem – vilket i

sig kan vara anmärkningsvärt – kan ni inte gå med på att utreda ett pengsystem när det gäller familjerådgivningen. Christopher Ödmann, den förklaringen håller inte!

Vad motionen går ut på är att man ska göra en seriös, ordentlig utredning omkring en viktig verksamhet och hur man ska kunna öka mångfalden. Det är ju positivt att familjer som är i kris söker hjälp, och det är en fruktansvärd tragedi när dessa kanske möts till och med, som det finns uppgifter om, av beskedet: Det är ingen idé ni ställer er i kö, återkom om en eller två månader. Då kan det vara för sent att få hjälp!

Jag ser att Margareta Olofsson vill protestera, men det är så att ni inte håller tiderna. Du använder något slags cirkelresonemang för att säga nej till peng: Den försämrar kvaliteten. Men hur då? Och varför då? Finns det exempel från andra områden på att pengsystem och mångfald försämrar kvaliteten? Det återstår nog att bevisa!

Jag tycker att det här är från Miljöpartiets sida feghet och från föredragande borgarrådets sida något slags ideologisk enögdhet, när man inte ens vill utreda möjligheten att förbättra en verksamhet som är oerhört viktig. Kan man rädda en enda familj från att splittras, så är oerhört mycket vunnet. Kan man hjälpa en familj som oundvikligen ändå splittras att göra detta på ett så bra sätt som ändå är möjligt, är också mycket vunnet. Det är vi säkert överens om. Men då måste man som ansvarig, när man inte kan leverera, våga pröva nytt – åtminstone utreda detta.

Herr ordförande, jag kan faktiskt inte förstå hur majoriteten till och med kan säga nej till en utredning – särskilt om man nu lägger ned resurser på att utreda redan befintliga, väl fungerande pengsystem. Jag yrkar bifall till den borgerliga reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 184

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Jag tycker det är jättebra att Moderaterna nu i opposition gärna vill utreda nya förslag. Jag tyckte det saknades rätt mycket när Moderaterna satt i majoritet och införde olika typer av förslag i Stockholm.

För vår del vill vi dock se pengasystemen i ett större sammanhang. Därför kommer vi inte att gå på oppositionens förslag i kommunfullmäktige i dag, utan vi tycker att det är viktigt att man ser det här pengasystemet mot många andra pengasystem. Det är ändå en stor fråga, som bör tas upp till diskussion, jag hoppas hos alla politiska partier förutsättningslöst. Vissa saker kan fungera mycket bra med pengasystem, anser vi, andra saker fungerar mindre bra. Här har vi fått diskussioner om att det kan vara både positivt och negativt. För vår del vill vi ändå ta den diskussionen i ett helt eget sammanhang.

Anförande nr 185

Borgarrådet N o r d i n (m): Nåja, Christopher Ödmann, nog var vi väl kända för att vi gärna ville pröva och utreda nya saker?

Men jag hör vad du säger. Vi får väl återkomma igen med sådana här förslag, så att Miljöpartiet kan få chans att stödja detta.

Återigen: Det märks att du lutar rätt mycket åt att det vore bra att utreda ett pengsystem här, men av någon anledning är du nu uppbunden och kan inte göra det. Vi ska ge dig chansen att komma loss från dina bojor, Christopher Ödmann!

Anförande nr 186

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det var många ord som Sten Nordin lade i min mun. Jag har nog aldrig sagt att det skulle försämra kvaliteten. Däremot har jag sagt att det finns en bra kvalitet på den familjerådgivning vi har. Där tror jag att du slant med tungan.

Det kan hända att det finns något exempel, men väntetiden är inte flera månader. Väntetiden är, står det i ärendet, 23–24 dagar i genomsnitt.

Jag vill också påpeka att vi har lagt till fler pengar, så att de kan utöka sin verksamhet. De har också själva sett till att de har kunnat utveckla sin verksamhet och inte minst lyft in barnperspektivet och möter också barn.

För mig handlar det om att det inte är självklart att bara för att man har fler utförare och ett pengsystem blir kortare väntetid. Det är ju egentligen vad motionen handlar om, men det är inte självklart. Det självklara är att det i sådant fall måste till mer pengar i budgeten.

Anförande nr 187

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! I så fall är det väl Margareta Olofsson som har råkat slinta med pennan, för så här står det i Mina synpunkter: ”En familjerådgivningspeng skulle öka antalet utförare men risken är snarare en försämrad kvalitet än en förbättrad.” Jag tycker att det är ett resonemang som inte är underbyggt.

När det gäller resurser är vi fullt kapabla att diskutera den frågan också, naturligtvis.

Jag tycker att det är oerhört viktigt att öppna upp för fler utförare här. Kanske att fler familjer i kris skulle våga och orka ta steget till att få hjälp och stöd i sin svåra situation, om de kunde få välja.

Jag skulle verkligen vilja säga till Margareta Olofsson: Visa nu att du är en pragmatiker!

Anförande nr 188

A b i t D u n d a r (fp): Tyvärr säger borgarrådet – medvetet, tror jag – inte rakt ut att hon är emot detta av ideologiska skäl. Däremot antyder hon att jag borde besöka familjerådgivningen. Jag har faktiskt besökt familjerådgivningen, och jag vet vad de sysslar med.

Vad jag pratade om var de grupper som familjerådgivningen inte tar emot, utan de blir hänvisade till socialtjänsten. Men många gånger vänder man sig helst inte till socialtjänsten, och när man väl har hamnat hos socialtjänsten, har det gått för långt.

Vad jag pratade om var en familjerådgivning som vänder sig till alla grupper, det vill säga även de som man inte traditionellt tar emot. Det skulle ge möjlighet för flera utförare och därmed ökar mångfalden. Det är ganska enkel matematik.

Men ni är emot detta av ideologiska skäl. Även om grupperna skulle gagnas – det kan vara en somalier, en kurd eller vem som helst – av att få hjälp på sitt eget språk, så är ni emot det, och därför blir jag förvånad. Jag tycker det är synd att ideologin ska få styra och förstöra för de människorna, så att de inte får ta del av välfärden och servicen.

Varför skulle man vara emot en utredning, att först utreda om det är möjligt eller inte? Men ni säger bara kategoriskt nej.

Miljöpartiet förstår jag mig inte heller på, precis som Nordin sade. Jag förstår inte ert ställningstagande, fast jag har läst det flera gånger, om jag ska vara ärlig. Det är synd att ni inte vågar stå emot den ideologiska kniven.

Bifall till den borgerliga reservationen!

Anförande nr 189

Ewa Samuelsson (kd): I de allra flesta fall när man talar om personal, brukare och så vidare brukar man prata om vikten av delaktighet och möjlighet att påverka sin situation. För en familj som är i kris är det väl oerhört viktigt att få känna den trygghet som det innebär att man faktiskt själv har fått vara med och besluta om vem det är man vill träffa?

Jag kan inte förstå, Margareta, att du inte kan se någonting positivt i att fler utövare skulle kunna möta olika behov och att en större mångfald av metoder skulle kunna ge en större trygghet när det gäller familjerådgivningen.

Jag har träffat invandrare till exempel, som har berättat om att de har fått hjälp med att söka bidrag eller som har fått höra hur man går till väga när man söker skilsmässa – men ingen hade sagt till dem att man kunde få stöd och hjälp för att hålla ihop sin familj efter de traumatiska upplevelser som just den familjen hade varit med om i sitt hemland. Det kanske behövs ett annat stöd och en annan hjälp, vilket man då inte här hade kompetens att ge.

Även om inte så många skulle söka andra rådgivare än kommunens, eftersom vi har så bra kommunal familjerådgivning, så är det just möjligheten att vara med och påverka som betyder så mycket för den enskilda människan.

Därför håller jag med Sten Nordin. Christopher, jag är besviken på att ni inte vågar ta steget att ens utreda möjligheterna till en peng. Det handlar ju inte om att i ett

klubbslag genomföra det här pengsystemet, utan att utreda möjligheterna för att se om det går att genomföra.

Anförande nr 190

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Med all respekt, men det pågår också en process inom Miljöpartiet, och vi tycker ändå att det är rimligt och bra att om man först när man kommer fram till att det här är ett bra förslag gör en grundligare utredning. Dessutom måste detta kopplas till den utvärdering som vi gör av alla pengasystemen i staden.

Vad som kommer ut av detta är naturligtvis svårt för mig att säga, men jag tror att det kan bli en bra diskussion om för vilka saker vi bör ha pengasystem fortsättningsvis och var vi kanske inte bör genomföra det. Jag har i alla fall här hört att det finns både för- och nackdelar med ett pengasystem på den här fronten, och det enda jag kan göra är att fundera vidare. Det kommer vi att göra inom Miljöpartiet, och det här kommer att vara en del som är viktig när det gäller den totala bilden av pengasystemen och utvärderingen av dem.

Anförande nr 191

E w a S a m u e l s s o n (kd): Det märkliga är, Christopher, att när man hör er i debatter så pratar ni ofta från talarstolarna om frihet, om vikten av att människor kan vara delaktiga och så vidare – men när det kommer till kritan och ni har chansen att säga ja, som i det här fallet bara till en utredning, sviker modet. Då skyller ni på att man ska låta processen ha sin gång. När är den här processen klar?

Anförande nr 192

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Hur man än vrider och vänder på problemen, hamnar man ändå i slutändan på de resurser man har och hur de ska fördelas. Ett införande av peng innebär inte med automatik att kön minskar. Det är ändå det som är syftet med motionen.

Sedan kan man ha goda skäl för att diskutera att också införa andra, som har annan kunskap. Men familjerådgivningen är ändå känd för att ha en bred kunskap, att ha ett stort utbud och att följa med i utvecklingen i staden och faktiskt förnya sig och hitta nya sätt att jobba med nya grupper.

Det är inte så att peng i sig är en lösning på problemet, att minska köerna, som måste vara utgångspunkten enligt motionen.

Jag kan inte se att en bra verksamhet som man erbjuder stadens invånare och som kommer alla invånare till del har någonting att göra med ett införande av ett pengsystem. Då gör ni detta till en ideologisk fråga, i stället för att utöka budgeten.

Nu gör Kristdemokraterna faktiskt det, och i sitt särskilda uttalande skriver man att detta är en bra verksamhet. Kristdemokraterna är väl också de enda som i sin budget – även förra året – har mer pengar till familjerådgivningen. Ur den synpunkten kan man se att ni tar det på allvar och gärna vill utöka verksamheten.

Vi har utökat verksamheten under de här åren; kanske inte lika mycket som det borde vara. När man gick ut med upphandling gällde det tre veckors väntetid, och det kan vara en lång tid för en familj i kris. Det är självklart att när de tre veckorna ökas till 23 dagar i genomsnitt, det vill säga tre veckor och två dagar, så är det ännu längre. Självklart önskar man att människor i kris alltid ska få kunna komma omedelbart.

Nej, jag tror inte att pengssystemet i sig är någon lösning på problemen för familjerådgivningen.

Anförande nr 193

E w a S a m u e l s s o n (kd): Du säger att det gäller de resurser man har. Ja, så är det så klart.

Samtidigt anger ändå socialtjänstlagen att kommunerna ska sörja för att familjerådgivning kan erbjudas dem som begär det. Då blir frågan återigen om vi, med de familjerådgivare vi har, kan erbjuda stöd utifrån de behov som de enskilda familjerna har och verkligen uppfyller socialtjänstlagens krav.

Anförande nr 194

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ja, jag har hittills inte hört att vi inte kan det.

Däremot har väntetiden varit något längre än de tre veckor som har ingått i villkoren, men jag har inte hört att vi inte kan erbjuda en familj i kris rådgivning.

Anförande nr 195

A b i t D u n d a r (fp): Vi tycker också att familjerådgivningen är bra. Det är därför vi vill utvidga och tillgängliggöra den för andra. Det finns de som i dag inte tar del av de tjänsterna. Därför blir jag förvånad att man inte vill ge möjligheter och förutsättningar för de människor som inte tar del av familjerådgivningen i dag.

Det är just en fråga om resurser. Därför är min fråga till dig: Tycker inte du att det är rätt att de också får del av de resurserna?

Anförande nr 196

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Självklart! Jag säger ju också att man söker från hela staden, från olika grupper och från olika stadsdelar, i ungefär samma utsträckning – oavsett var man bor, fast den ligger mitt i staden. Självklart ska alla ha rätt till det.

Men mig veterligt har inte heller Folkpartiet lagt in några mer pengar i sin budget för att utöka familjerådgivningen, och det är det som skulle göra det möjligt.

Anförande nr 197

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Visst är det så, som många borgerliga har sagt, att Miljöpartiet är i princip positivt till pengasystem på olika håll. Men ni kanske har glömt bort att vi var väldigt kritiska till flera av era förslag under förra mandatperioden. Ni var fullt upptagna med att genomföra olika saker, så ni kanske har glömt det.

Det är inte så att det bara är Socialdemokraterna och Vänsterpartiet inom vår majoritet som vill ha en utvärdering av pengasystem, utan det vill vi också ha. Det är den som är på gång nu och som vi också kommer att processa internt inom vårt parti och se hur vi bedömer att pengasystemen skulle kunna fungera och på vilka områden i Stockholms stad.

Anförande nr 198

E w a S a m u e l s s o n (kd): Men Christopher, om det nu är så att ni ändå kan tänka er ett pengsystem, hur har du tänkt dig att du skulle få igenom det i den majoritet som du nu sitter i?

Anförande nr 199

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Det kommer naturligtvis att vara på samma sätt som vi brukar få igenom våra förslag, genom diskussioner och förhandlingar inom vår majoritet. Men jag är rätt så övertygad om att våra koalitionspartner också vill ha en ordentlig fundering på pengasystemen.

Visst är det så att vi på olika sätt och kanske i olika nyanser kan vara positiva till pengasystem inom vår majoritet, men vi får väl se vad som kan komma ut av detta. Jag har ändå stora förhoppningar när det gäller både utvärderingen och vad majoriteten kommer att föreslå.

Anförande nr 200

A b i t D u n d a r (fp): Ordförande! Vad jag vet, utifrån mina besök och den statistik jag har läst, är det inte så som borgarrådet gör gällande att besöken kommer från alla stadsdelar. Visst kan det finnas enstaka som kommer från de stadsdelar du pratar om, men det är marginellt. Tyvärr är det fortfarande så att inte alla som behöver har möjlighet eller ens vet om att det finns hjälp. Att tillgodogöra sig familjerådgivning är inte så enkelt.

Jag tror du förstår vad jag menar. Jag är ute efter att man ska tillgängliggöra för alla de andra grupper som behöver den. Då tror jag vi skulle förebygga mycket ont, både samhällsekonomiskt och i form av lidande för de människorna. Det är det jag är ute efter.

Så har man gjort i Frankrike och även i Danmark. I Frankrike har man gjort det på ett nationellt plan, och där ser man det faktiskt ur ett folkhälsoperspektiv.

Du talar om resurser. Först måste man utreda, men om svaret blir ja är vi självklart beredda att tillskjuta resurser. Då får man i så fall prioritera om vissa saker. Men nu är det inte det vi diskuterar – vi diskuterar själva utredningen och mångfalden, att tillgängliggöra detta för de andra människorna. Det är vad det handlar om.

Skillnaden mellan dig och mig är att jag vill att alla ska få möjligheter, men du tvärnekar för att du av ideologiska skäl är emot peng över huvud taget. Säg som det är!

Anförande nr 201

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det är ett lustigt resonemang Abit Dundar för, att jag är emot av ideologiska skäl när jag nyss har sagt att det är pengarna som är avgörande, om man får utökade resurser vilket inte ens Folkpartiet har i sin budget.

Jag tycker att det finns en annan intressant diskussion här, som ingen annan har tagit upp – inte du heller. Jag vet av statistiken att man söker lika mycket från alla stadsdelar, men jag vet också att det inom alla grupper finns folk som inte vet om att familjerådgivningen finns.

Det som ni inte tar upp men som tål att fundera på är: Med ett pengsystem, kan man då fortsätta att komma anonymt?

§ 22 Interpellation om biltullarnas konsekvenser för Essingeleden (nr 2004:17)
Motion om folkomröstning om införande av biltullar (utl. 2004:121)
Motion om biltullar (utl. 2004:122)

Anförande nr 202

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Hur är det tidningarna brukar skriva: ”Biltullscirkusen fortsätter” – det gör den tydligen fortfarande, på olika sätt. Jag skrev den här motionen 19 september 2003, med förslag om att vi skulle folkomrösta om biltullarna den 13 juni 2004, samtidigt som det var val till Europaparlamentet – ett utmärkt tillfälle.

Finansborgarrådets egen förvaltning, stadsledningskontoret, var föredömligt snabba och svarade redan den 9 oktober. Jag gillar inte deras svar, det var ett typiskt cirkelresonemang, men de svarade snabbt i alla fall. Ändå behandlades min motion i kommunstyrelsen först den 1 juni 2004, tre dagar efter valdagen. Man kunde alltså inte ens skriva fram motionen i så god tid att den hade en realistisk möjlighet att bli bedömd. Man ville helt enkelt inte!

Herr ordförande! Vi har många gånger i den här salen diskuterat behovet av en folkomröstning om biltullarna därför att väljarna inför valet 2002 faktiskt inte gavs någon chans att ta ställning till ifall Stockholm skulle ha biltullar eller inte. De vaggades in i ”trygg” förvisning om att de inte skulle införas under mandatperioden.

Läget nu då? Ja, det är att den juridiska prövningen av upphandlingscirkusen fortfarande inte är avslutad. Läget nu är att det här experimentet blir tio månader, högst. I och för sig är stockholmarna säkert tacksamma för att det bara blir tio månader, men det kostar skattebetalarna i hela landet 2,4 miljarder för de här tio månaderna, enligt finansdepartementets egna redovisningar. 240 miljoner kronor varje månad får skattebetalarna betala. Möjligen skulle vi ha en nationell folkomröstning om den här frågan. Tänk er vad 2,4 miljarder av statsbudgeten kan användas till! Nu slängs de bort på ett meningslöst experiment.

Tullstationernas utformning är okänd för stockholmarna. Det kommer inte att bli små ingrepp i stadsmiljön med de stålskelett som ska resas runt om. De partier som annars ibland gärna brukar tala om stadsmiljön kommer att tåga still, därför att här får ändamålen helga medlen.

Naturligtvis är det viktigaste effekterna på stockholmarnas vardag, effekterna på vanliga familjers ekonomi, effekterna på Stockholms möjligheter att utvecklas, att växa – allt detta som biltullarna reser stora frågetecken omkring.

Därför är det, herr ordförande, orimligt att stockholmarna inte får chansen att före införandet säga sin mening. Och det finns fortfarande möjlighet till detta! Nu är det 22 månader kvar till den folkomröstning som är beslutad och till valet. Det är klart att det vore mycket enkelt för majoriteten att nu stryka flagg och säga att det är rimligt att väljarna får säga sitt.

Därmed yrkar jag bifall till den borgerliga reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 203

P e r B o l u n d (mp): Ordförande, ledamöter! Moderaternas taktik att försöka ge alla medborgare skrämselflicka fortsätter. Du pratar om kostnader på 2,4 miljarder som om det vore fakta. Jag antar att du baserar det på de remissvar som kom in på Stockholmsberedningen, för jag har inte sett några beräkningar som slutar på 2,4 miljarder.

Sedan pratar Sten Nordin om ”stålskelett” som kommer att stå som några monster här i staden. Fakta är att konstruktionerna är precis likadana som för en vanlig vägskylt över vägbanan, så om de är ”stålskelett” skulle du väl lägga motioner och kämpa för att få ned de vanliga vägskyltarna också, utgår jag ifrån. Men så är det ju inte.

Man kan bli rörd till tårar över Sten Nordins nyfunna intresse för folkomröstningar och direktdemokrati. Vi får väl hoppas att det kommer från hjärtat, men man kan vara lite tveksam till om det verkligen är så. Vi vet ju att under Dennispaketets tid kom det också förslag om att man skulle ha folkomröstningar, men då var det kalla handen från Sten Nordin, då var det inte ens någon diskussion om folkomröstning – nej, nej, det gick inte!

Det vore intressant att höra om Sten Nordin verkligen har bytt åsikt i den frågan.

Anförande nr 204

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Det finns en viktig skillnad mellan Dennispaketet och biltullarna. Den har vi också avhandlat många gånger. Dennispaketet redovisades vid flera val, och de partier som stod bakom det fick 75–80 procent av rösterna. Då har man en demokratisk legitimitet, Per Bolund.

Ditt parti har sex mandat av 101, och ni genomför en av de mest brutala förändringar i Stockholms trafik och i stockholmarnas ekonomi som har gjorts på länge. Stockholmarna hade dock fått löfte, Per Bolund – inte av dig, men av andra – att detta inte skulle genomföras. Därför är folkomröstning en demokratisk nödvändighet.

När det gäller kostnaderna är det finansdepartementet självt som har räknat, men vi kan ju sätta oss ned och enkelt räkna att det kommer upp i sådana summor.

Till sist. Har du tittat på Vägverkets bild av tullstationerna? De är inte diskreta! Till skillnad från vägskyltarna över vägarna ska de placeras vid tullarna, i innerstaden, i miljöer där vi faktiskt inte sätter upp den typen av skyltar.

De är inte diskreta på något sätt!

Anförande nr 205

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande, fullmäktige! Hela hanteringen av biltullsärendet är från början tills nu en uppvisning av totalt förakt för såväl demokratin som respekten för lagar. Politikerföraktet ökar i takt med att denna odemokratiska fars pågår.

Hur började det hela? Minns du, Annika Billström, vad du och sossarna lovade i valrörelsen 2002? Låt mig för säkerhets skull påminna dig om ert vallöfte nummer 80: Under kommande valperiod införs inga avgifter för biltrafik.

Folkpartiet sade nej till biltullar före valet, och vi säger också nej efter valet.

Men vad hände efter valet 2002 inom sossarna? Jo, Göran Persson inledde förhandlingar med bland annat Miljöpartiet, och ett av deras krav för att rösta fram Persson till statsminister var att det införs biltullar i Stockholm. Och vad händer nu? Jo, efter samtal med Persson inför Annika Billström biltullar i Stockholm.

Tala om demokratiskt svek och politisk ohederlighet! Att säga en sak före ett val och göra tvärtemot efter valet – fy skäms, Annika Billström och ni sossar!

Herr ordförande! Annika Billström har efter valet 2002 haft två bra tillfällen att fråga stockholmarna vad de tycker om biltullar. Vi har haft en euro-omröstning och ett EU-parlamentsval. Annika Billström ville inte fråga stockholmarna. Måhända var hon rädd för svaret? Ett antal andra kommuner i länet tog tillfället i akt och frågade vad invånarna tyckte. Ungefär 80 procent av de röstande sade nej till biltullar.

Annika Billström tycker att folkomröstning ska man hålla efter det att biltullarna är genomförda. Vad är det för slags demokrati, Annika Billström? Nej, fråga först och gör därefter vad majoriteten vill.

Ordförande! Bifall till båda motionerna!

Anförande nr 206

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Herr ordförande! Folkpartiets uppfattning i sakfrågan har Ulf Fridebäck nyss redovisat, men jag skulle vilja fråga Annika Billström en sak apropå folkomröstning.

Du har i en tidigare debatt som du och jag hade i denna sal, i våras, lovat att fullmäktige ska få ta ställning till formerna för folkomröstningen om biltullar innan biltullarna införs. Står du fast vid att fullmäktige ska få ta ställning till detta? Om svaret är ja, vilket jag hoppas, så hoppas jag att du inser att det kommer att bli en ganska seg process med överläggningar. Jag förutsätter att du tänker fråga partierna i fullmäktige hur det ska gå till, men du måste också tala med regionen. Om du har ambitionen att införa biltullarna före eller omedelbart efter sommaren som kommer, antar jag att den processen måste börja relativt snart för att det ska hinna förankras till exempel i KSL och på andra håll. Vi har ju 25 kommuner i länet, och även om du inte tänker låta dem rösta, måste de i alla fall få chansen att säga sitt.

Min första fråga är alltså: Står du fast vid att formerna ska vara klarlagda innan biltullarna införs? För det andra: Om du gör det, när tänker du i så fall ta initiativ och sätta i gång den förankringsprocessen?

Anförande nr 207

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Herr ordförande! Jag vill travestera ett känt citat av Winston Churchill, med en väldigt fri tolkning: Sällan har det tagit en majoritet så lång tid att åstadkomma så lite.

Det tog nio månader att åstadkomma en eller, om man vill vara välvillig, en och en halv sida text för att i princip enbart säga nej – avslag.

För att åter travestera kan man också säga: Sällan kommer så många att ha så få att anklaga för så mycket: detta enorma svek, dessa enorma kostnader, de enorma hinder som det kommer att innebära för väldigt många människor i staden, med utelåsningseffekter och hinder att köra var man vill i regionen på grund av att man inte kommer att ha råd.

Många väljare lurades av Billström att rösta på ett sätt i valet som de kanske annars inte hade gjort, övertygade om att denna röst skulle innebära nej till biltullar under mandatperioden. Nu drabbas de ändå av biltullar utan att på nytt få ta ställning till om de stöder Billströms ändrade inställning i frågan.

Hur kommer detta att påverka låg- och medelinkomsttagare, kanske främst i de södra förorterna där nuvarande majoritet har ett starkare inslag av röstande än vad de borgerliga har, nämligen till exempel Rågsved, Hagsätra, Högdalen, Solberga, Östberga – ska de likt i gamla tider stängas ute från möjligheten att ta sig in i staden? Då var det murar, nu är det biltullarna. Då var det bara de som verkligen hade råd som kunde jobba inne i staden, uträtta handel inne i staden eller passera staden utan att ta långa omvägar. Här blir det likadant.

Det finns undantag för dem som bor på Lidingö, de kan få åka till andra delar för att jobba eller handla. Men hur ska de som bor till exempel i de södra förorterna kunna jobba eller handla på Lidingö? Ska de inte kunna jobba som till exempel lärare på Lidingö?

Per Bolund, det fungerar inte att åka kommunalt. Det har jag visat i en tidigare interpellation, att ska de först lämna barn på dagis och sedan åka kommunalt till Lidingö hinner de inte i tid innan skolan börjar, klockan åtta eller nio. Eftersom det är ni som är de främsta pådrivarna, måste ni kunna svara upp. Vore det inte bra att medborgarna fick ta ställning till dessa 2,4 miljarder innan de införs? Du pratar om effektivisering, Bolund. Är det inte effektivt att först se om det går att införa, innan man betalar – och kanske dessutom avvecklingskostnader?

Anförande nr 208

P e r B o l u n d (mp): När det gäller frågan om Lidingö tycker jag inte det är något problem att svara. Vi vet ju alla att det går tunnelbana hela vägen till Ropsten, och från de södra förorterna, till exempel Fruängen, går det alldeles utmärkt att pendla till Ropsten – det är många människor som gör det redan i dag. Från Ropsten går det kollektivtrafik vidare ut på Lidingö. Att det skulle vara omöjligt har jag väldigt svårt att se – det kanske är ”omöjligt” i Berthold Gustavssons moderata värld, men i min värld och i många andras är det inte det.

Folkomröstning före eller efter har varit ett slags slagträ för Moderaterna i den här frågan. Vi vet alla att Moderaterna egentligen inte är för direktdemokrati, utan det här är bara ett sätt för er att försöka stoppa trängselavgifterna. Men nu är det här en väldigt komplex fråga, och det har uppfattats av ledande statsvetare som ett ganska bra sätt att göra det på, att ha ett försök med ett fungerande system, som människor kan ta ställning till exakt hur det kommer att fungera i verkligheten, och sedan rösta om det. Då har man full information om vad det är man röstar om.

Anförande nr 209

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Per Bolund, du har själv småbarn som du lämnar på dagis, vad jag förstår. Du vet att dagis inte öppnar hur tidigt som helst. Ska man gå dit med barnen och inte bara ta tunnelbana från Fruängen utan åka buss från våra områden eller andra, liknande områden, till tunnelbanan så tar det tid, med byten och annat. Som jag tidigare visade får du byta vid Ropsten ut till Lidingö, och sedan får du kanske byta till buss igen för att komma dit du ska. Dessa byten tar så mycket tid att du inte hinner. Likadant på eftermiddagen: du hinner inte tillbaka innan dagiset stänger och barnen lämnas till socialjouren i stället. Det är inget trevligt att vara med om som förälder!

Om jag kan få Per Bolunds uppmärksamhet några sekunder till, vill jag säga att direktdemokrati är att kunna välja – välja att åka kommunalt, välja att åka bil, och att ha råd till det. Det är det du förvägrar dessa människor.

Anförande nr 210

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ordförande, fullmäktige! Jag vill för Vänsterpartiets räkning yrka bifall till kommunstyrelsens förslag beträffande båda dessa motioner.

Återigen är jag förundrad över oppositionens inställning. De brukar ju inte vara några anhängare av folkomröstningar annars, men här är det tydligen otroligt viktigt att det sker före.

Jag är, efter de diskussioner som har varit, väldigt glad över att vi i majoriteten stannade vid att ha folkomröstningen efter försöket, efter det massiva felsökeri och den närmast hetskampanj som ni bedriver mot detta från oppositionens sida.

Vi vill ge trängselavgifterna en chans. Det är ingen hemlighet att vi från Vänsterpartiets sida från början har varit positiva till trängselavgifter. Vi ser det rent av som en nödvändighet för att rädda miljön i staden. Det kommer att genomföras ett försök och när försöket är avklarat kommer medborgarna – efter att ha prövat hur trängselavgifterna har fungerat i praktiken – få ta ställning till hur det har varit i en folkomröstning. Det är den linje som vi har drivit från början och som vi driver även i fortsättningen.

Det är fascinerande att återigen höra Berthold Gustavsson säga att det i hans värld tydligen inte är möjligt att över huvud taget ta sig någonstans utan att ha bilen. Visst kan det vara problem ibland, om man har långt mellan jobb och bostad, men att det skulle vara en omöjlighet att ta sig från Rågsved och Fruängen till innerstaden – nej, så är det ju inte. Vi har faktiskt en kollektivtrafik i denna stad som är rätt välutbyggd.

Återigen: Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 211

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ann-Marie Strömberg, jag sade inte att det inte är möjligt att åka kommunalt. Men eftersom du tydligen inte har erfarenhet av barn vet du väl inte heller när dagis öppnar och stänger, och du bor i närheten av tunnelbanan själv och vet inte vilken tid det tar att gå till dagis med barn, därifrån gå till bussen, ta bussen till tunnelbana till Ropsten exempelvis, byta där till buss för att åka en bit till och sedan gå en bit till arbetsplatsen, till exempel en skola. Jag har redovisat det förut och jag kan göra det igen.

Ni är från vänsterns sida inne på lite av det kommunistiska systemet: Ni får rösta, om ni röstar som vi vill. Låginkomsttagarna ska hållas kort, de ska veta sin plats. Det är ni som är politisk majoritet, det är ni som förstår och ska hålla dem under kontroll så att de står där med mössan i handen.

Bifall till Moderaternas och Folkpartiets reservation!

Anförande nr 212

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Först, Berthold, har jag visserligen inte barn själv, men jag har massor av vänner, bekanta och släktingar som har barn och numera även barnbarn. Dessutom har jag bott ihop med en förskollärare under de senaste 30 åren. Jag vet faktiskt en del om barn, trots att jag inte har några själv.

Lik förbaskat häpnar jag över att det går att resa i denna stad. Visst, det går alltid att leta fram människor som har besvärliga kommunikationer, men möjligheten att resa kollektivt finns för de allra, allra flesta.

När det sedan gäller rätten att folkomrösta, är det ju närmast en oförsämndhet av dig. Naturligtvis kommer vi att rätta oss efter resultatet i folkomröstningen. Man får rätt att rösta ja eller nej efter att försöket har varit – då får medborgarna ta ställning. Och

tänk, jag undrar ibland om ni inte egentligen är rädda för att det ska bli ett ja till fortsatta trängselavgifter. Hu så hemskt!

Anförande nr 213

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Vänsterpartiet har ju till skillnad från Socialdemokraterna innan valet sagt att man vill ha biltullar, bilavgifter, och säger precis samma sak efter valet. Det är hedervärt och bra.

Däremot är det en mycket märklig inställning ni har, att man ska folkomrösta först efter att man har infört någonting. Det är en alldeles bakvänd ordning. Naturligtvis folkomröstar man först, och sedan ska vi följa resultatet. Jag tror att alla partier i den här salen är överens om att folkets vilja är den som gäller.

Anförande nr 214

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Nej, vi har inte stött några biltullsförsök – vi har stött trängselavgiftsförsök. Det är det som det heter, eller trängselskatter, men inte biltullar. Det är en annan sak.

Vi vidhåller vår uppfattning att det är viktigt att pröva. Det har varit så mycket turbulens och så mycket diskussioner att vi ser det som oerhört viktigt att medborgarna får möjlighet att pröva i praktiken hur det funkar, jämföra med hur det var innan och efter innan man tar ställning i en folkomröstning vars resultat vi självfallet kommer att respektera.

Anförande nr 215

P e r B o l u n d (mp): Herr ordförande! Ja, arbetet med trängselavgifterna pågår för fullt, på ett mycket aktivt sätt, till Moderaternas, Folkpartiets och Kristdemokraternas stora förtret. Vägverket har avslutat upphandlingen och IBM, som är ett av världens ledande IT-företag, fick kontraktet och håller på att konstruera och montera systemet. Den första avgiftsportalen planeras att sättas upp nu i december, så arbetet går mycket bra.

SL håller på att göra den största kollektivtrafikinvesteringen i som har gjorts i mannaminne. Man ska köpa in 200 nya bussar och håller på med det för fullt, vilket kommer att förbättra kollektivtrafiken i regionen på ett markant sätt.

Försöket med trängselavgifter röner mycket stort intresse runt om hela världen. Det är många städer som följer försöket i Stockholm och som har planer på att införa avgifter själva, till exempel Edinburgh och Köpenhamn.

Jag skulle vilja påpeka, med tanke på det nyvunna intresset för folkomröstningar, att vi faktiskt genomför en folkomröstning om trängselavgifter. Vi är för direkt-demokrati, och vi är för folkomröstningar. Därför menar vi att det är rimligt att fråga folket vad de tycker.

På Moderaterna och Folkpartiet låter det som om ni också var för detta, men det visade sig under Dennispaketet att så var det inte. Ni sade ju nej till det initiativ som kom då.

Att man skulle ha prövat frågan i valet är ganska mycket nys, måste jag säga. Det är ju inte bara en fråga man tar ställning till i ett val utan tusentals. Ni kan inte veta om folk röstade på er för att ni var för Dennispaketet eller om det var för att ni ville sälja ut lägenheter, eller om det var för att ni ville sälja ut energibolag eller vad det kunde vara. Det kan ingen svara på. Ni hade chansen att fråga folket: Stöder ni vårt förslag till motorvägsutbyggnader, men ni gjorde inte det, ni vågade inte. Att då komma och klanka på de partier som faktiskt genomför folkomröstning tycker jag är ganska magstarkt.

Dessutom vet vi ju att trängselavgiftssystemet är helt reversibelt, så säger folket nej går det att ta bort systemet och det kommer inte att finnas någonting kvar. Det går att montera ned bågarna utan problem. Men när man bygger motorvägar utan att fråga folket går det inte att återställa de marker som man tar i anspråk.

Även om man nästan kan bli rörd till tårar av det engagemang som borgarna nu visar för folkomröstningar, är det lätt att misstänka att det kanske inte kommer från hjärtat.

Kanske ni kan lugna mig? Det är väl inte så att ni stöder förslaget om folkomröstning bara för att stoppa en sakfråga – det måste väl vara så att ni verkligen tycker att det är viktigt? Kan vi få ett löfte från de borgerliga, att ni – om ni kommer till makten 2006 – kommer att genomföra folkomröstningar för att testa frågor som ni vill ha genomförda och som ni riskerar att få nej på? Det vore intressant att få en kommentar från Sten Nordin på det.

Det är också intressant att fråga Moderaterna i det här fallet. Alla partier har sagt att de ska följa folkomröstningsresultatet, men det är Moderaterna som har varit ute och lovat lidingöborna att de efter valet ska ta ned systemet och demontera det. Det vore väldigt bra att få ett klarläggande i den frågan också. Kommer även Moderaterna att följa folkomröstningsresultatet?

Anförande nr 216

Borgarrådet N o r d i n (m): Vad är det för trams ni håller på med?

Moderata samlingspartiet drev på för ökad möjlighet till folkomröstning i riksdagen långt innan Miljöpartiet hade tagit säte i riksdagen. Det är bakgrunden. För oss är det en självklarhet att följa folkomröstningar.

Vi har vissa principer omkring folkomröstningar. Vad Miljöpartiet har är Per Bolunds princip, eller Peter Erikssons princip: ”Vi har folkomröstningar när och på det sätt som vi har lust till och som gynnar vårt maktinnehav.” Det är er princip.

Vi kommer att stå fast vid våra principer när det gäller folkomröstningar. Vi har stött de folkomröstningar som har varit i det här landet, och vi har följt deras utfall. Kom ihåg det, Per Bolund!

Det är mycket konstigt att höra Miljöpartiets argumentation, att just i denna fråga är folk inte kapabla att ta ställning. Om vi nu är överens om att ha en folkomröstning, så tycker ni inte att de är kapabla att ta ställning före. Hur var det med euron? Vi införde inte den på försök, utan då var vi överens om att det var rimligt att ha folkomröstningen före – eller hur? Men just biltullarna förstår tydligen inte folk, utan där måste det vara ett dyrt experiment först. Det är inte logiskt.

Anförande nr 217

P e r B o l u n d (mp): Sten Nordin, ord är ord och handling är handling. Det är lätt att säga att man står bakom demokratiska instrument. Faktum är att det inte har genomförts en enda folkomröstning i den här staden, och Moderaterna har väl varit med och regerat i den här staden ett antal år om jag inte missminner mig. Om ni nu är så varma anhängare till folkomröstningar, varför har ni då inte någon gång under hela den långa period som ni har suttit vid makten tagit fram ett förslag om folkomröstning i någon fråga? Och om nu är så varma anhängare till folkomröstningar, varför sade ni inte ja till en folkomröstning om Dennispaketet? Även om det har varit val, som hanterat tusentals frågor, hade det väl varit vettigt att fråga folket specifikt om den frågan, särskilt som det kom ett medborgarförslag om det? Men det var inte aktuellt. Då var ni inte alls så varma anhängare till folkomröstningar längre, när ni riskerade att förlora.

Det här nuvunna intresset gör mig lite skeptisk. Även om Moderaterna säger att de kommer att följa folkomröstningsresultatet, vilket är glädjande eftersom det talar emot det ni har sagt tidigare, så känner jag mig inte övertygad om att ni verkligen tycker att folkomröstningsinstrumentet är bra.

Anförande nr 218

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige, hela det här ärendet är en demokratisk fars!

Det är nämligen så, mina vänner, att stockholmarna i valet 2002 röstade inte för att det skulle införas några biltullar. Att det blir det beror ju på att ett parti svek sina vallöften. Innan valet var en bred majoritet emot, det ska vi ha klart för oss.

För Folkpartiets del har jag redan sagt att vi naturligtvis kommer att följa ett folkomröstningsresultat. Vi anser dessutom att hela Stockholms län ska folkomrösta om införandet av biltullar. Det gör vi mot bakgrund av att alla invånare i länet är berörda. Det är därför alla ska folkomrösta.

Anförande nr 219

P e r B o l u n d (mp): Det är ju glädjande att Folkpartiet också ställer sig på den sida som säger sig ta hänsyn till folkomröstningsresultatet.

Däremot kan jag inte hålla med om att det skulle vara en fars för demokratin att först pröva ett system och sedan folkomrösta om det, när det är ett system som man verkligen kan pröva. Tycker man inte om det går det att ta bort varje spår av systemet. Det ger medborgarna en unik möjlighet att sätta sig in i en fråga, som man aldrig skulle ha haft annars.

Att det skulle vara en fars för demokratin får stå för Folkpartiet i sådana fall.

När det gäller vilka som ska rösta i folkomröstningen, är det solklart en kommunal fråga. Det finns inga möjligheter att ha en folkomröstning på länsnivå eftersom det är Stockholms stads kommunfullmäktige som måste ta ställning i frågan.

Frågan är annars var man ska sätta gränsen. Tycker Ulf Fridebäck då inte att till exempel folk som bor i Västerås och kör bil till Stockholm ska få vara med och rösta – är inte de också berörda? Eller?

Anförande nr 220

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Ibland hör man politiker förundra sig över ordet politikerförakt. Vi har nog sett vad det innebär här i Stockholm. När man tänker på att vi kallas förtroendevalda – folk ska ha förtroende för oss som blir valda, det handlar om tillit, att man ska kunna lita på varandra – får man nog säga att det som nu genomförs i Stockholms stad är det största sveket i strid mot vallöften, om att inte införa några trängselskatter.

Jag tror också faktiskt att det är den största offentliga kränkning inom ett parti som jag har sett, när Göran Persson satte sig på Annika Billström.

Hur ser det ut med stödet i övrigt? När man tittar på Socialdemokraterna runt om i kranskommunerna, är det flera som vid olika tillfällen offentligt har sagt att de inte stöder trängselskatterna.

I all turbulens kring detta ärende har chefen för miljöavgiftskansliet avgått, visar det sig nu.

Man kan tycka att det minsta man kunde begära vore att en folkomröstning hade genomförts före försöket. Vi har haft två utomordentliga tillfällen, dels euroomröstningen och nu senast EU-valet. Det hade varit enkelt att också ha med en sedel för folkomröstning om trängselskatterna. Många andra kommuner höll folkomröstning i andra frågor och utnyttjade tillfället då människor ändå gick till valurnorna.

Kristdemokraterna har en egen reservation i ärendet, som innebär att vi bifaller motionerna och vill se en folkomröstning innan försöket genomförs.

Anförande nr 221

B i r g i t t a H o l m (m): ”Det är bra att vi får biltullar, då kan jag välja att åka senare på dagen”, sade den socialdemokratiska stadsdelsnämndsordföranden i Farsta. Så kan man säga när man har ett toppjobb inne i city, bor i en stor fin fet villa med sjöutsikt, tjänar massor med pengar och kan välja sin arbetstid.

Men jag då, och alla de andra förskräckliga moderater som har vanliga, hederliga arbeten och som inte kan börja på regeringskansliet klockan nio, som kanske måste se till att våra barn får frukost innan jag går till jobbet som distriktssköterska på Årsta vårdcentral? Jag är tydligen en tredje klassens medborgare, som bor i en hyresrätt i Sköndal. Det finns många som förfasar sig över att jag som är moderat kan bo i en hyresrätt.

Skratten finns inte i den här salen, annat än när sossarna försöker säga någonting nedvärderande. Det är talande!

Jag lever i en helt annan värld än ni socialdemokrater. Man jobbar inte i regeringskansliet eller här i Stadshuset, och man bor utanför tullarna, i de förortsmässiga hus som Miljöpartiet inte ville att man skulle bygga inne i city.

Ja, det är skillnad på folk och fä. Vi är väl fä, vi som bor i förorten. Det är ju vad hela debatten handlar om. Man ska inte bo utanför tullarna, för då är man sämre. Man har inte rätt att äga sin bostad eller någonting, man ska inte ha bil, man ska åka kommunalt och man ska trängas bland andra snoriga människor – för det lär inte bli mer bussar och tunnelbanor nu, det finns ju inga pengar.

Jag tycker att det är en skam att Socialdemokraterna inte pratar i den här debatten. Men ni har väl fått munkavle, det är väl bara finansborgarrådet som får prata. Jag tycker synd om er! Jag som har stått på Farsta torg i regn och skur, i snö och dis och solsken, som har mött lokala företrädare för Socialdemokraterna som skämts och sagt: Okej, jag skriver på protestlistorna, det är ju förskräckligt det som sker, men jag gör det.

Det här är historiens värsta händelse för oss som bor i förorten. Som sagt, vi ska väl stå där med mössan i hand och niga inför överheten? Bifall åt borgerligheten!

Anförande nr 222

D a n i e l S u h o n e n (s): Man blir faktiskt häpen! Vi måste i den här salen kunna diskutera sakfrågor. Nu har man i drygt två års tid dragit denna fråga om formerna, men nu går vi till beslut om att införa dessa biltullar eller trängselavgifter på försök, och vi kommer att genomföra en folkomröstning. Det finns alla möjligheter för medborgarna i den här staden att pröva detta och ta ställning. Det kommer att genomföras i god demokratisk ordning.

Jag tycker också att det är häpnadsväckande, för Moderaterna har hittills inte gjort sig kända för att vara småfolkets parti. Tittar man i valundersökningar vilka som röstar på Moderata samlingspartiet, så är det inte de många utslagna, hemlösa och

rädda människorna i förorten utan det är mycket välnärda villaägare och bostadsrättsinnehavare i innerstaden. Det kanske är en stor omförändring som vi ser, nu när Moderaterna söker stöd bland de svaga i arbetarklassen?

Anförande nr 223

B i r g i t t a H o l m (m): Det är så man skäms, man kan inte säga något annat. Prata om överheten och om Moderaterna i den här salen – jag förstår inte vad du pratar om, det är bara floskler!

Socialdemokraterna har inte sagt någonting alls i den här debatten, och så går man in och tar en replik på det här sättet. Det är ju en skam!

Jag är moderat av egen, fri vilja därför att jag tror på den enskildes möjligheter. Jag äger ingen Chaneldräkt, jag bor inte på Strandvägen vilket alla tycks tro att moderater gör. Jag är distriktssköterska. Jag jobbar dagligen med människor i kris, människor som håller på och dör, äldre människor som får en oerhört taskig hemhjälp, som inte klarar sig, som får kalla matlådor.

Jag lever i en verklighet, vilket du tydligen inte gör. Du verkar vilja bo i en röd stuga på Karlaplan. Då är det klart att vi andra kan straffas med biltullar, det drabbar inte dig som bor i innerstaden. Men vi är visst sämre klassens medborgare, vi som bor utanför – skäms på dig!

Anförande nr 224

P e r B o l u n d (mp): Nog för att man börjar bli van vid underliga inlägg i den här fullmäktigesalen, men det här var faktiskt något av det mest konstiga jag har hört någonsin. Ett inlägg om snoriga människor och hyreslägenheter i en debatt om trängselavgifter är lite svårsmält, kanske.

Självklart är inte vi i majoriteten emot förorten. Det är underligt att måla upp en bild av att det här skulle vara ett innerstad-mot-förortsfenomen. Det vi är för är ett effektivt fungerande transportsystem i hela Stockholm.

Jag förstår inte hur Moderaterna kan stå här och säga att den situation vi har i dag är bra, att sitta i köer i timtals skulle vara bra vare sig för rika människor eller för dem som bara är distriktssköterskor i södra Stockholm. Är det en fördel att sitta i kö i stället?

Anförande nr 225

B i r g i t t a H o l m (m): Problemet är, Per Bolund, att du inte ser sambanden. Du ser bara det du vill se. Det är det jag försöker påpeka.

Man kan naturligtvis tycka att biltullar är bra, om man bor innanför tullarna och inte behöver gå upp halv sex på morgonen och åka till sitt jobb på sjukhuset.

Lyssnar du när jag pratar med dig? Det vore tacksamt när man har en debatt om den man replikerar med tar till sig, annars finns det ju ingen anledning att hålla på.

Jag tycker att det är viktigt att människor kan leva och verka och klara sig. Alla kan inte jobba på regeringskansliet och bo fint inne i stan, vilket majoriteten verkar mena oavsett om man bor i förorten eller inte.

Det handlar om att se sambanden, så att alla människor kan leva och ha det bra. Men det är det ni inte vill se. Det är klart att folk inte ska behöva sitta i köer. Vi vill bygga Ringen och göra någonting åt det, men det säger man ju nej till från olika håll och kanter.

Biltullar eller trängselavgifter hjälper inte, man försvårar för människor och det ökar segregationen. Så är det naturligtvis.

Anförande nr 226

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): Ordförande, fullmäktige! Jag ska börja med att tacka för svaret på interpellationen om biltullarnas konsekvenser för Essingeleden. Där finns en beskrivande formulering som klargör synen på demokrati och annat: ”Det är enligt min mening en seger för stockholmarna”. Hur kan man över huvud taget ha mage att skriva något sådant? Först sviker man vallöften, man råljuger rakt in i kameran – alla stockholmare har sett det. Opinionsundersökningar visar att de flesta stockholmare är emot biltullar eller miljöskatt, kalla det vad ni vill. Det har gjorts namninsamlingar för att få till stånd en folkomröstning för att så många känner sig svikna. Det bara struntar man i. I ett antal kranskommuner har det genomförts folkomröstning, och där har det blivit en majoritet emot biltullar överallt. Och sedan skriver du: ”Det är enligt min mening en seger för stockholmarna” – det är ju en spottloska rakt i ansiktet på stockholmarna!

Essingeleden är en huvudförbindelse från norr till söder, eller från söder till norr, vilket man vill säga. Det är klarlagt att trafiken kommer att öka på Essingeleden med biltullar. Naturvårdsverket hävdar att det är klarlagt att miljö kvalitetsnormerna kommer att överskridas. Trots detta vägrar man här i staden att genomföra en miljöprövning. I miljönämnden är majoriteten mycket pigg på att i alla andra sammanhang ta i allt vad man kan vad det gäller miljöbalkar och miljö kvalitetsnormer, glatt klämmer man till privatpersoner och småföretag oavsett vad saken gäller. Till och med Gröna Lund har man försökt ge sig på under den här mandatperioden. Men när det gäller ett så här stort projekt, som kostar 2,5 miljarder, är man inte intresserad av att göra någon miljöprövning. Jag tycker det är bedrövligt.

När det gäller pengsystemen är det också väldigt noga, de ska utvärderas och det ska ha sin demokratiska process. Men här bara struntar man i allt detta och skriver bara att det är ”en seger för stockholmarna” – ja, jag tycker att det är bedrövligt!

Anförande nr 227

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! En annan viktig orsak varför det är viktigt med folkomröstning i den här frågan är – även om den nu sittande majoriteten får ta sitt ansvar för att biltullarna införs – att initiativet som vi vet inte kom från stockholmarna själva eller från partier i Stockholm, utan framför allt från riksplånet. Det var ju en uppgörelse mellan Peter Eriksson och Göran Persson som gjorde att Stockholm nu ska utsättas för biltullsexperimentet. Som sagt: Ni undkommer inte heller ert ansvar för detta.

Men detta väcker också mycket frågor. Man har ju inte skrivit lagen på det sättet att det är den lokala nivån som äger den här frågan, utan till sist är det riksdagen som avgör om biltullarna ska avskaffas. Vi kan folkomrösta oss blå, röda eller gröna i ansiktet, men det är inte styrande för vad riksdagen ska göra.

Det här är viktigt. Man kunde ändå ha skrivit lagen så att man äger frågan helt och hållet lokalt. Egentligen är det väldigt märkligt att man inte har gjort det; eller också är det inte så märkligt, utan det finns en tanke bakom. Vad som har följt i spåren av uppgörelsen mellan Socialdemokraterna och Miljöpartiet är att vi nu ser Göran Persson ivrigt uppvakta Miljöpartiet för framtiden. Göran Persson och Peter Eriksson ses nu sitta i TV och titta på varandra som två nyförälskade gröngölingar. Då måste Göran Persson hålla öppet för att kanske genomföra nya förslag från Peter Eriksson, och vad är väl lämpligare än att använda Stockholm som försöksverkstad? Det finns ju så mycket folk här, så mycket trafik och så mycket intressant, så här kan man väl göra all världens experiment?

Visst, man kan skoja lite, men jag är i grunden orolig för att man från riksdagen visar en bristande respekt för Stockholms självstyre. Det har vi sett förut. Det såg vi väldigt mycket av förra mandatperioden, och jag är i grunden väldigt orolig för att vi ska få se nya sådana här uppgörelser, ifall de här partierna får fortsätta att styra landet.

Därför är det viktigt nu för oss stockholmare att stå upp och slåss för vår egen rätt att säga ja eller nej till sådana saker som dyglas på oss utan att vi får chansen att ta ställning till det i val.

Herr ordförande! Både detta och det faktum att, som vi många gånger har konstaterat, stockholmarna verkligen togs på sängen med att det skulle bli biltullar gör att jag ser en politisk utveckling där risken är mycket stor för att det här inte är det sista utan bara det första större experiment som Stockholm pådyglas av en rödgrön majoritet i riksdagen.

Anförande nr 228

P e r B o l u n d (mp): Sten Nordin har nog fått historieskrivningen om bakfoten. Det som pågick var parallella förhandlingar här i Stockholms stad och på riksnivå. Jag kan försäkra dig om att vi förde fram förslag om trängselavgifter långt innan vi hade hört någonting om att det pågick förhandlingar om det på riksnivå också. Att frågan kom från riksnivå känner inte jag igen.

Om Sten Nordin vill lyssna i stället för att skratta, kan jag påminna om att väljarna faktiskt röstade in två partier i majoritet som var klart för trängselavgifter och som hade gått till val på det. Ett parti röstades in som var emot, men det var ändå så att två partier sitter här som hade kämpat hårt och länge för att få in trängselavgifter. Att det då införs trängselavgifter är kanske inte så överraskande.

Anledningen till att riksnivån och riksdagen är involverade är, som Sten Nordin vet lika bra som jag, att man har betraktat trängselavgifterna rent lagstiftningsmässigt som en skatt. Det är exakt samma avgift som tas ut ändå, men det faktum att de betraktas som en skatt gör att riksdagen måste fatta beslutet. Självklart gör man inte det mot regionens vilja.

Anförande nr 229

Borgarrådet N o r d i n (m): Per Bolund, jag ber om ursäkt att jag skrattade när du pratade, men det var så uppenbart absurt det du sade – att du inte kände igen att det här kom från riksnivån. Vi kan ta fram en del citat från ledande politiker i majoriteten kring just när det här beslutet fattades och kom ut i medierna som visar på detta.

Nog kan man undra, Per Bolund: Varför var ni tvungna att föra in det här som ett ultimatum i förhandlingarna på riksnivå, om ni satt här och förhandlade om det själva lokalt? Det fanns naturligtvis en orsak till detta, och orsaken var att det var enklare att tvinga på det här genom att utnyttja riksnivån. Och det kommer ni att göra igen, det är jag övertygad om.

Det kommer ni att göra igen! Därför måste vi försvara de demokratiska institutioner som gör att vi här regionalt kan säga ja eller nej till det ni hittar på i riksdagen.

Anförande nr 230

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Felsökeri påstår Ann-Marie Strömberg att vi håller på med. Det kan hon väl få tycka. Vad vi vill är att folk ska få ta ställning till vad som i praktiken är en rätt rejäl skattehöjning. I normalfallet får människor möjlighet att ta ställning till sådant i allmänna val, men det lyckades ni ju hindra dem från 2002. Det är därför det är viktigt med folkomröstning.

Jag måste också säga att det är lite märkligt att höra Per Bolund och Ann-Marie Strömberg, som liksom inte riktigt kan inse eller erkänna att det faktiskt finns transportbehov som inte kan lösas av kollektivtrafiken. Ni tycks tro att det är en fånig akademisk fråga som bara drabbar två personer i veckan. Det är det inte alls! Det är någonting som ganska många människor är tvungna att hantera varenda dag därför att bussar, tunnelbanor och pendeltåg går från ett ställe där de inte är till en plats dit de inte vill på en tidpunkt som de inte själva har valt. Då är det lättare, bättre och mer tidsbesparande att ta bilen.

Sedan vill jag åter understryka det som Sten säger. I praktiken spelar det egentligen ingen roll vilket resultatet i folkomröstningen blir. Vi har tydligen väldigt olika

förtroende för riksdagens förmåga att fatta de beslut som står i samklang med vad vi tycker i den här salen och med vad stockholmarna tycker. Mitt förtroende för riksdag och regering i den frågan är ganska litet, och jag tror att historien kommer att ge mig mer rätt än er.

Det är en skatt, säger Per Bolund – det är därför beslutet måste fattas av riksdagen. Ja, men det spelar väl ingen roll vad man kallar det! De kan precis lika lätt bestämma sig för att fortsätta med verksamheten även om försöket är tidsbegränsat.

Vad ni vill genomföra här är ett fullskaleexperiment som ska kosta minst 2,5 miljarder. Det går att ta bort, säger Per Bolund. Ärligt talat! Hur stor är sannolikheten för att man monterar ned ett system som har kostat minst 2,5 miljarder att montera upp, även om folkomröstningen säger att man bör göra det? Handen på hjärtat: Hur stor tror Per Bolund sannolikheten är för att riksdagen kommer att fatta det beslutet?

Så blir vi anklagade för att vara arga. Ja, vi är arga! Vi är upprörda, ilska, irriterade, besvikna och förbannade – det får man kanske inte säga i den här salen, i så fall tar jag tillbaka det.

Ni genomför det här på ett extremt odemokratiskt sätt, och så har ni mage att ta till brösttoner när vi påpekar det. Det är rätt fräckt!

Anförande nr 231

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Vi vill att stockholmarna ska få tillfälle att ta ställning till ett försök som vi tror på, en modell som vi tror på: trängselavgifter vars syfte är att förbättra miljön och framkomligheten i staden och ge utrymme för kollektivtrafiken.

Jag delar inte alls din uppfattning att kollektivtrafiken skulle vara så dålig som du påstår. Ett stort hinder för kollektivtrafikens framkomlighet är de bilar som korkar igen staden under högttrafik.

Vi kommer också att förbättra kollektivtrafiken under den tid försöket pågår. Det kommer att vara direktbussar som speciellt förbättrar för ytterstadsborna.

Vi tror på detta försök. Vi vill att det ska gå bra. Vi vill att stockholmarna ska få pröva hur det är att leva med trängselavgifter innan de tar ställning till försöket. Ni vill ju att det ska gå åt skogen – tänk vad besvikna ni ska bli!

Anförande nr 232

C e c i l i a B r i n c k (m): Och när de sedan säger nej i folkomröstningen så vill ni föreslå dem att man ska ta bort ett system som har kostat 2,5 miljarder att bygga upp. Grattis!

Jag har aldrig någonsin sagt att kollektivtrafik är dålig. Det är ingen i den här gruppen som har sagt det. Vad jag däremot har sagt är att den inte täcker alla

människors transportbehov. Det trodde jag faktiskt att Ann-Marie Strömberg möjligen skulle kunna hålla med om.

Anförande nr 233

P e r B o l u n d (mp): Självklart är vi medvetna om att alla har transportbehov. Som vi väl vet, är det 75 procent av medborgarna som åker kollektivt in till staden i rusningstid. Uppenbarligen är det inte helt omöjligt att göra det, en ganska stor andel av stadens befolkning verkar åtminstone tycka att det är möjligt att göra det.

Skillnaden mellan oss och Moderaterna är att Moderaterna inte tror att det finns någon onödig biltrafik över huvud taget, de tror att alla bilresor som görs är motiverade av att det inte finns några som helst andra alternativ, att det inte finns några andra möjligheter över huvud taget att ta sig in till staden än att ta bilen. Jag tror att alla som har läst någon forskning om biltrafik vet att det inte är så utan att det finns väldigt många vanebilister, som tar bilen utan att kontrollera om det finns några alternativ, om det kanske finns bra kollektivtrafik som fyller deras behov just för den resan.

Tanken med trängselavgifter är just att motivera människor att ta reda på de alternativ som finns och att ungefär 10–15 procent ska använda sig av dem, vilket gör att man löser upp problemen.

Moderaterna har heller ingen respekt för att de boende i innerstaden också har ett behov av att andas frisk luft och att hålla sig friska och inte bli sjuka. Det behovet finns det ingen förståelse för!

Anförande nr 234

C e c i l i a B r i n c k (m): Det var väldigt vad allt måste vara svart och vitt här! Man kan tycka att kollektivtrafik är bra och fyller behov människor har, samtidigt som man tycker att biltrafik är bra och fyller behov människor har. Så tycker jag.

Jag blir också väldigt nyfiken när Per Bolund här börjar tala om ”nödvändiga transporter”. Vem bestämmer vilka transporter som är nödvändiga? Jag måste erkänna att jag inte bryr mig särskilt mycket om varför folk väljer att köra bil. Jag förutsätter att de har goda skäl för att välja den transportlösning de väljer, vare sig det är buss, bil, tunnelbana, helikopter eller mjölkbil. Jag tänker inte som politiker sitta och fatta beslut om vilka transporter med bil som är nödvändiga och vilka som inte är det – men det har jag en stark känsla av att Per Bolund mycket gärna skulle vilja göra!

Anförande nr 235

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Herr ordförande! Jag ska säga, ärligt och uppriktigt, framför allt till den moderata gruppen, att jag mycket väl kan förstå att ni är upprörda, att ni är arga och – ett ord som man inte får säga i den här salen. Men

för den sakens skull tycker jag inte att vi, varken på vår sida eller hos er, ska ägna oss åt att ta heder och ära av varandra. Vi tillhör Sveriges tredje största parlament.

De senaste två åren, första halvlek av mandatperioden, har vi nästan varje fullmäktige fört just den här debatten. Det är klart att då känns det lite märkligt för mig i alla fall att bli anklagad för ha lagt munkavle på de socialdemokratiska ledamöterna. Är det något vi har ägnat oss åt, av egen kraft men också på grund av en väldigt aktiv opposition, så är det just att jobba med frågan om avgifter, om systemet och om själva folkomröstningen.

Janne Björklund ställde två frågor till mig: När kommer länets kommuner att få ta del av förslagen kring formerna för försöket, och hur ser tidplanen ut?

För det första vill jag säga att jag har ingen tidplan i dag. För det andra är det så att som vi har jobbat det senaste året eller ett och ett halvt, har vi haft tre eller fyra sammandrag med länskommunerna. Det kommer vi att fortsätta med.

Jag vet inte hur jag ska tolka Moderaterna när det gäller resultatet av försöket, ärligt och uppriktigt. Alla fullmäktiges partier har tydligt sagt att blir det ett nej i folkomröstningen så stängs försöket ned. Säger man att biltullar ska införas så är det en medveten del i retoriken och i opinionsbildningen. Vi inför inga biltullar, vi kommer att genomföra ett försök med avgifter från låt oss säga augusti, utan att vara alltför precis – det är nog ingen, inte ens Birger Höök, som i dag kan svara på det, men stoppdatum är och ska vara 31 juli. Sedan ska det tas ställning i en folkomröstning, vars resultat kommer att följas.

Det som har slagit mig under de här två åren är att oppositionen har använt alla medel för att stoppa detta försök. Det är väldigt intressant att ni har försökt, också med hjälp av juridiken, att sätta käppar i hjulet. Jag tror inte att det är sista gången som det kommer att försökas sättas käppar i hjulet. Skälen till det är självklart många. Jag tror, med tanke på att vi den 24 oktober i år invigde Södra Länken, den första trafikled som invigdes sedan Essingeleden, att den här församlingen bör fundera över sin beslutskapacitet för att klara både vägutbyggnad och kollektivtrafikutbyggnad. Men det vi framför allt måste hitta lösningen på är alltid den svåraste av alla frågor: finansieringen.

Man kan säga att man vill prata om Ringen, att man vill prata om Förbifarten, att man vill prata om Österleden och så vidare – men ingenting är någonsin trovärdigt i den här församlingen så länge man inte har finansieringen. Vi har under flera decennier varit oförmögna att fatta beslut. Det kommer att hända en väldig massa när det gäller vägutbyggnad och kollektivtrafik- eller spårvägutbyggnad för vår stad, vårt län och vår region. I det sammanhanget må man väl ändå orka lyfta sig till att prata om de problem vi dagligen möter, miljöproblem och trängselproblem, och att resonera med varandra. Finns det bara ett svar på de här frågorna eller inte?

Låt nu stockholmarna ta ställning till det här försöket när det väl har prövats. Jag utgår från att alla partier också kommer att följa dess resultat. Det tror jag är ett av de viktigaste just nu.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Ordningsfråga

Anförande nr 236

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Jag känner mig påhoppad av borgarrådet på grund av hon säger att vi tar heder och ära av henne. Jag inledde mitt anförande med att säga att många väljare känner sig lurade av Billström. Det är nog det som hon kan uppfatta som att man tar heder och ära av henne, att hon har svikit dem.

Därför anser jag att jag bör få replik och säga vad jag tycker i den frågan.

Anförande nr 237

O r d f ö r a n d e n : Jag orkar inte säga annat än att du ska få replik. Men då är det egentligen ingen mening med att vi har regler. Du måste förstå, Berthold, att det inte går att veta exakt vilka som känner sig träffade av ett anförande. Då är det lika bra att frångå den här ordningen och inte ha några regler alls att följa. Tycker man att presidiet gör missbedömningar må det vara hänt, men det är liksom en omöjlighet för oss. Man kan inte ställa krav på oss att känna av vilka känslor varje person har.

Nu får du din replik. Varsågod.

Anförande nr 238

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Tack, herr ordförande, men jag skulle nästan ha velat fortsätta med ordningsfrågan först. Jag tycker att det gäller för borgarrådet eller vem det nu är som svarar att svara på ett sådant sätt att det inte kan misstolkas. I annat fall bör man ha rätt till replik. Presidiet får också lov att lyssna på det sättet.

I alla fall, ta heder och ära av dig behöver inte vi moderater göra, Billström – det gör du så bra själv. Hur kan du sitta i TV, titta stint in i kameran och försäkra alla väljare och tittare att du inte kommer att införa detta, och bara några veckor senare förhandlar du bort det och går med på att införa biltullar? Det är väl om något att ta heder och ära av sig själv!

Du vet inte vad ett gammaldags handslag betyder, när du har tagit Kristina Axén Olin i hand på att detta ska inte införas bara för att svika några veckor därefter. Då tar du heder och ära av dig själv, det behöver inte vi göra.

Anförande nr 239

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag har tagit Kristina Axén Olin i hand på att vi är överens om att jobba för en östlig länk. Håll dig till sanningen!

Det är sådant här som upprör mig så oerhört mycket, att man försöker provocera fram en reaktion. Om du känner dig personligen påhoppad ber jag om ursäkt för det, men när man drar 35 socialdemokrater över en kam och talar om hur vi lever våra

verkligheter betackar jag mig! Var och en av oss har vår bakgrund, vår verklighet, vår vardag, våra arbeten, våra familjer.

Låt oss för en gångs skull föra debatten på en saklig politisk nivå! Tack!

Anförande nr 240

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Finansborgarrådet efterlyste beslutskraft. Jag har sagt gång på gång till Billström, att från Folkpartiets sida är vi beredda att ingå en ny Dennisöverenskommelse, och jag bedömer att det i dag skulle finnas åtminstone tre, kanske fyra partier som skulle bilda en avsevärd majoritet i denna sal för detta. Då skulle inte partier med sex mandat kunna blockera den typen av trafikpolitiska beslut, som vi har upplevt under båda sorters majoritet de senaste tio åren.

Det var en olycka att Dennisöverenskommelsen spräcktes av den socialdemokratiska regeringen. Det bästa vi skulle kunna göra för den här staden är att träffa en ny Dennisöverenskommelse, i någon modernare form, mellan de partier som är intresserade av tillväxt.

Billström, du svarade inte på de frågor jag ställde. Kommer fullmäktige att få ta ställning till folkomröstningens utformning innan biltullar införs? Om svaret är ja på den frågan, måste du inse att du ganska snabbt måste kalla till överläggningar, för det kan vara en process som tar ett antal månader att förankra detta både bland partierna här i salen och runt omkring i länet.

Anförande nr 241

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Är det inte intressant, att några månader före varje val ändrar Folkpartiet politisk uppfattning. Så var det det här valet, så var det valet 1998. När valet 2002 började närma sig inte man hade åstadkommit någonting av det som ni gick till val på. Ni skulle bygga Norra Länken, ni skulle bredda Klarastrandsleden, ni skulle se till att E 18 fick motorvägsstandard och ni skulle ta jobbet för Förbifarten på största allvar. Men du vet precis lika väl som alla andra vad som hände under förra mandatperioden.

Jag förstår att du nu är jätteintresserad av en överenskommelse, för det är enda möjligheten för er att påverka trafikpolitiken just nu. Men Jan Björklund, om du verkligen menar allvar, hur kommer det sig då att ni ändrar politisk ståndpunkt i viktiga sakfrågor precis före valen? Det tycker jag är väldigt intressant.

(Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Det är bättre före än efter valet.)

Och det där tillhör också arbetsordningen? Ska vi ägna oss åt debatter vid sidan av?

Anförande nr 242

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande, vi moderater är så vana att bli utsatta för generaliseringar från socialdemokraternas sida att vi nästan har slutat reagera. Men det är klart att vi inte ska generalisera varandra.

Nu var det inte det jag begärde replik för. Annika Billström lyfte finansieringsfrågorna, men jag har aldrig hört att biltullarna införs för att finansiera. Ert syfte måste ändå vara att intäkterna ska bli så låga som möjligt, eller hur – folk ska ju ställa bilen, det är ju syftet med biltullarna. Annika Billström har själv kallat dem miljöavgifter, så det är knappast finansieringsfrågan som biltullarna rör.

Den delen är väldigt viktig – det håller jag med Annika Billström om. Stockholms stad har i och för sig tagit ett stort ansvar i sådana frågor. Mats Hulth gjorde upp om Södra Länken, som vi stödde. Jag själv träffade avtal med Björn Rosengren om Norra Länkens finansiering, som ni stödde. Jag har lämnat in en motion om att Stockholms stad nu borde starta arbetet och ta initiativ när det gäller finansieringen av Förbifart Stockholm, för om inte vi gör det lär det inte bli gjort. Jag ser fram emot en positiv behandling av den motionen.

Anförande nr 243

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Det jag menar, om jag ska vara alldeles klar, är naturligtvis att det som har hänt – eller inte hänt – i den här regionen de senaste två decennierna talar om bristen på pengar. Det är klart att vi i det sammanhanget måste prata alternativ, på samma sätt som vi måste prata alternativ när det gäller kollektivtrafikutbyggnad och vägutbyggnad. Det är klart att vi bör se till att så många som möjligt under försöket får så komfortabla och bra kollektiva resor som möjligt.

Men det är också så att stadens invånarantal växer, länets invånarantal växer och så vidare. I högkonjunktur ökar befolkningen mycket mer. Vi vet också att antalet bilresor med det radikalt ökar. Kvar står uppgiften från Handelskammaren, att trängseln per år de facto kostar oss mellan 6 och 8 miljarder. Det är det vi måste resonera om och hitta den formen av finansieringslösning.

Anförande nr 244

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Herr ordförande! Först en liten undring. Även om det står att Annika Billström är föredragande borgarråd undrar jag: Har inte detta någonting med gatuborgarrådet att göra? Gatuborgarrådet är helt frånvarande. Han kan visserligen delegera eller begära att det ska delegeras en väldig massa beslut omkring det här till gatu- och fastighetsdirektören. Men det verkar inte vara intressant att själv ta del i en så här viktig debatt. Det är bara en enda från Socialdemokraterna som tycker att det är värt att säga någonting, efter lång tid.

Sedan till Bolund. Du tog återigen upp effektiviteten. Hur kan du gå ut till dina väljare och säga att det är effektivt att först införa någonting som kostar 2,4 eller 2,5 miljarder för att några månader därefter vara beredd att montera ned det och avskaffa det? Är det effektivt användande av skattebetalarnas pengar? Jag tycker inte det.

Du säger att även de som bor i Västerås är berörda. Men du talade om direkt och indirekt påverkan och hur omröstningen skulle läggas upp – var, när, hur och varför. Jag förmodar att du har kontakt med Peter Eriksson, precis som vi har kontakt med våra företrädare i riksdagen. Varför pratar du inte med honom om att det kanske skulle vara folkomröstning i hela landet, eftersom det gäller lagstiftning, innan man inför detta? Vi menar att man först ska stifta lagar och sedan genomföra det, i demokratisk ordning. Så har vi ju gjort med allting annat. Sedan har man infört det eller inte infört det, men vi har röstat om det först. Det är väl bara att du påverkar Peter Eriksson och att han påverkar Göran Persson i det här.

Du har fortfarande inte svarat på varför människorna i de södra förorterna, låginkomsttagarna, inte ska kunna röra sig in i staden eller genom staden därför att de inte kommer att ha råd till det. Det är likadant med Ann-Marie Strömberg. Hon går ut nu. Hon kanske flyr den frågan; jag vet inte. Du vänder dig till låginkomsttagare, Ann-Marie Strömberg, och säger att de ska rösta på Vänstern för att Vänstern företräder dem. Men när det gäller sådana här frågor är det låginkomsttagarna som inte har råd. Det är de som inte har möjlighet. Höginkomsttagarna har bättre möjlighet att köra igenom staden. Det får vi försvara medan du försvarar höginkomsttagarna! De ska ha bättre framkomlighet och så vidare genom införandet av biltullar.

Du sade själv, Ann-Marie Strömberg, att 75 procent nyttjar kollektivtrafiken. Det är bra att man gör det och att den fungerar så bra som den trots allt gör, även om den fungerar dåligt ibland. Men det är fullt på pendeltågen, fullt på tunnelbanan, fullt på bussarna. Det går inte på fler. Det går inte heller att ha tätare trafik, varken med tunnelbana eller med pendeltåg. Det är mycket problem med det. Dessutom har vi utelåsningseffekten för låginkomsttagare, att de inte kan ta sig in i staden eller genom staden på ett bra sätt.

Anförande nr 245

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Berthold! Jo, gatuborgarrådet berörs av det här. Gatuborgarrådet anser möjligen att klockan är 22.35 och att han inte hade så mycket att tillägga i en debatt som inte har haft så många nya argument, om jag får säga så. Du tar exempelvis upp hur man berörs i de södra förorterna. Fördelningseffekterna kan vi inte riktigt se. Det har vi gått igenom många gånger. Vi kan se att det kan finnas fördelningspolitiska problem. Men fördelningseffekterna ser man inte bara genom hur pengarna tas in utan också i hur de används och distribueras.

Anförande nr 246

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Klockan var inte 22.30 när vi började debatten. Du kunde, som vi andra, ha satt upp dig då. Då hade du varit med på ett tidigt stadium och kunnat svara på frågor och ta repliker.

Beträffande fördelningseffekter är det frågan om hur ni förhandlar med era regeringsföreträdare, att de skickar så pass mycket av bilpengar och andra

skattepengar ut i landet att man inte har råd att genomföra de här förbifarterna – Förbifart Stockholm, Österleden och andra infrastruktursatsningar som skulle vara nödvändiga, och kanske även kollektivtrafik. Nog har du väl en del i de bitarna. Jag hoppas att du har möten med dem och kan påverka. Vi kunde önska att få lite fler redovisningar av det och att det kunde stanna kvar lite mer pengar i Stockholm av detta.

Anförande nr 247

P e r B o l u n d (mp): Berthold frågar mig om det är effektivt att ta bort systemet om folk skulle rösta nej. Som vanligt glömmer Berthold och Moderaterna att vi får en hel del intäkter på systemet, som kommer att gå till att finansiera det och också den stora satsningen på kollektivtrafik. Jag tycker att det är klart motiverat dels därför att vi får mycket ny kunskap om systemet och trängselavgifter över huvud taget, dels för att det är ett effektivt sätt att ta bort de köproblem vi har i Stockholms stad. Självklart hoppas jag och tror att vi kommer att få ett ja i folkomröstningen, eftersom det är ett intelligent system.

Däremot kan man prata om ineffektivitet när det gäller Dennispaketet, som ju är ert motförslag. Det handlar om upp till 50 miljarder kronor som ska investeras och som enligt alla prognoser, till exempel RUFs, regionplan för Stockholm, visar att man inte löser trafikproblemen. I stället kommer vi att få 40 procent fler köer om 30 år. Det är vad jag kallar för ineffektivitet.

Sedan frågar du om folkomröstning i hela landet. Jag tycker att det är en dum idé, på samma sätt som jag tycker att det är en dum idé att ha det i hela regionen. Jag tycker att folk som berörs ska rösta om de här avgifterna. Vi vet efter en enkät i Haninge att inte ens hälften av dem som bor där åker in till stan två gånger per vecka. De berörs inte.

Anförande nr 248

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Så du tycker inte att andra än de som bor i Stockholm berörs av detta, Per Bolund. De som bor i kranskommunerna kommer inte att beröras. Jag tyckte att du själv sade någonting om att de som bor i Västerås kan beröras. Det är väl många från andra delar av landet som kommer att beröras även om de inte åker till och från varje dag.

Du får väl bestämma dig beträffande inkomsterna, Per Bolund. Antingen vill du att detta ska ha en så avskräckande effekt att det inte kommer in några bilar, att man väljer att åka kollektivt i stället. Då kommer det in väldigt lite intäkter, och då har du inte dem att fördela till någonting annat, exempelvis kollektivtrafiken. Eller också är det en ren skatt som du får in så mycket pengar av, och då har det inte den miljöstyrande effekt som du påstår att det ska ha. Du får välja sida och argument. Du kan inte ha både–och samtidigt, i samma inlägg i samma debatt.

Anförande nr 249

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Nej du, Berthold, jag flyr inte alls. Men ibland har man lite andra behov än att prata.

Vi har från Vänsterpartiets sida varit helt klara och ärliga från början. Vi har hävdat att vi är positiva till trängselavgifter. Vi vill ha trängselavgifter. Vi ser dem som nödvändiga och bra för miljön och för att vi ska ha en fungerande framkomlighet och kollektivtrafik. Så är det. Jag förstår att du är besviken, men väljarna röstade faktiskt på oss. Vi sitter här nu och vi ingår i majoriteten. Vi fullföljer denna politik och hoppas på ett väldigt bra försök.

När det gäller vår inställning till låginkomsttagare är en väl fungerande kollektivtrafik någonting som gynnar alla, både låginkomsttagare, miljön och faktiskt även höginkomsttagare. En modern trafikpolitik bygger på kollektivtrafiken. Sedan inser även jag att alla inte klarar sig med kollektivtrafik. Det finns undantag. Men de flesta gör det. Det ska vara en kollektivtrafik som fungerar för det stora flertalet.

Anförande nr 250

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Men låginkomsttagare som har barn som ska skjutas till dagis och så vidare får problem om de inte får använda bil. Många av dem kan få större problem.

Du lovordade att man alltid ska åka kollektivtrafik, för den är så väldigt bra. En enkel fråga, Ann-Marie Strömberg: Hur tänker du ta dig hem härifrån i kväll? Jag vet hur du brukar ta dig hem i alla fall.

Anförande nr 251

M a g n u s H e l l s t r ö m (m): Du menar att hon brukar åka taxi, eller? Det är tur att vi drar ut på debatterna så länge att folk får åka taxi hem härifrån.

Ordförande, fullmäktige! Jag ska fatta mig kort. Jag skulle vilja börja med att säga till dig, Per Bolund, att du kämpar bra. Du har taskiga koalitionskamrater som jämt och ständigt låter dig i det närmaste ensam föra majoritetens talan i denna stora, viktiga och känsliga fråga. De socialdemokratiska borgarråden gör allt de kan för att ligga lågt. Med tiden tvingas de upp lite grann. Motvilligt kommer då någon upp. Du ska ha all heder, Per Bolund. Du kämpar som Sven Duva själv.

Avslutningsvis vill jag bara komma med en reflexion. Ni säger att ni ska följa resultatet av den här folkomröstningen. Regeringen och Socialdemokraterna har inte visat stockholmarnas vilja något större intresse förut. Varför skulle de göra det den här gången? Hur kan ni garantera det?

Anförande nr 252

P e r B o l u n d (mp): Jag hade egentligen förberett mig för ett annat inlägg. Jag får tacka för berömmet, även om jag kanske inte delar Sven Duvas ideal i alla delar.

Anförande nr 253

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Herr ordförande! Jag har ställt två frågor till Annika Billström upprepade gånger under kvällen. Jag har inte fått svar på dem än. Varje gång gör hon i stället något anfall. Hon försöker svamla bort hela frågeställningen. Nu tar jag frågorna en gång till.

För det första: Kommer fullmäktige att få ta ställning till utformningen av folkomröstningen innan biltullar införs? För det andra: Om svaret på den frågan är ja, kommer du då snart att ta initiativ till överläggningar eftersom processen kan ta ett tag? Får jag gissa varför du inte vill ge klara besked? Jag tror det att i samma ögonblick som du kallar till överläggningar utbryter ett kackalorum i ditt eget parti i länet om de ska få vara med och folkomrösta eller inte.

Du har sagt det tidigare. Står du för ditt löfte att fullmäktige ska få ta ställning till detta innan biltullar införs?

Du slår in öppna dörrar, Annika Billström. Du säger att vi fördröjde Norra Länken något. Ja, det är sant. Det gjorde vi. Jag har aldrig förnekat det. Stockholmspartiet fick den makten. Södra Länken hade varit klar för två år sedan om inte Miljöpartiet hade fått det avgörande inflytandet i mandatperioden dessförinnan.

Både ditt parti och mitt parti och Moderaterna har låtit några andra partier som har en ganska svag väljarrepresentation få ett avgörande inflytande i trafikpolitiken. Jag ångrar det. Ångrar du det? Det är en viktig fråga att fundera över för framtiden.

Jag skulle vara beredd att ingå en ny Dennisöverenskommelse. Låt oss kalla det för någonting annat. Det behöver inte heta Dennisöverenskommelsen. Riksbankschefen heter väl någonting annat nu. Vad den exakt ska bestå i kan vi diskutera, men den bör bestå i det vägbyggande vi är överens om. Jag kan tänka mig en rad olika saker som kan ingå i en sådan överenskommelse. Jag kan till och med tänka mig att rakt av yrka bifall till ditt eget valmanifest 2002.

Anförande nr 254

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Då säger jag som jag har sagt vid tidigare fullmäktigedebatter men framför allt när vi tog själva ärendet om folkomröstningen: Formerna för detta ska fullmäktige ta ställning till innan försöket drar i gång. Tidplanen kan jag fortfarande inte svara på.

Det är klart att jag är beredd att diskutera lösningen på Stockholms trafik- och miljöproblem med en så bred och stabil majoritet som möjligt. Absolut. Gärna. Om Folkpartiet verkligen är berett till detta så sätter vi oss ned i morgon. Jag sopar rent i almanackan. Absolut är det så. Men att fäktas eller prata om att vi ändrade uppfattning före valet när det gäller Norra Länken, för visst har vi tappat några månader eller några år – här handlar det om hur mycket som är taktik från Björklunds sida, hur mycket som är retorik och hur mycket som är verklighet. Det är det jag funderar över varje dag.

Anförande nr 255

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Jag sopar rent från klockan 10 i morgon och resten av dagen, och jag är beredd att möta dig hela dagen för att diskutera en trafiköverenskommelse för Stockholm.

Anförande nr 256

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag måste tyvärr bidra till fortsatt polarisering och konfrontation i kväll. Det är ett jobb som måste göras hela kvällen, ända ut. Alla vi som hade hoppats titta på någon del av Vita huset har redan skrinlagt de planerna.

Annika Billström var för en stund sedan upprörd över att vi med juridiken ”sätter käppar i hjulet” och att vi har gjort det i det här ärendet som är odemokratiskt, omoraliskt och inte minst olagligt hanterat. Ja, vi har haft fräckheten att påpeka att det här agerandet var olagligt. Kommunalbesvär har nämligen till uttryckligt syfte att skydda medborgarna mot maktfullkomligt politiskt beslutsfattande.

Jag tycker personligen att den här frågan är mycket mer politisk än juridisk, men politiken måste utövas under lagarna i en rättsstat. Vi har tidigare i kväll diskuterat demokratisyn och vilka samhällssystem som inspirerar majoritetens agerande. Men i varje rättsstat värd namnet finns det möjlighet att få lagligheten i kommunala beslut prövad. Den möjligheten, fullmäktige, har aldrig behövts bättre än i just det här ärendet. Jag yrkar bifall till Sten Nordins motion.